

SAKU VALD

Läbi rohelise akna

SAKU VALLA 2024. AASTA KONSOLIDEERIMISGRUPI MAJANDUSAASTA ARUANNE

Aruandekohustustlase nimetus: Saku vald
Aadress: Juubelitammede tee 15, Saku, 75501 Harjumaa
Telefon: +372 671 2431
E-posti aadress: saku@sakuvald.ee
Kodulehekülg: www.sakuvald.ee
Majandusaasta algus: 01.01.2024
Majandusaasta lõpp: 31.12.2024
Audiitorfirma: OÜ AMC Audit

Sisukord

Sissejuhatus	3
1. Tegevusaruanne	4
1.1. Ülevaade Saku vallast	4
1.2. Konsolideerimisgrupi struktuur	4
1.3. Ülevaade konsolideerimisgrupi tähtsamatest finantsnäitajatest	7
1.4. Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast	7
1.5. Ülevaade Saku valla peamistest arengusuundadest	8
1.6. Arengukava täitmine ja olulisemad tegevused	9
1.6.1. Üldised valitsussektori teenused	9
1.6.2. Avalik kord ja julgeolek	10
1.6.3. Majandus	10
1.6.4. Keskkonnakaitse	10
1.6.5. Elamu- ja kommunaalmajandus	11
1.6.6. Tervishoid	11
1.6.7. Vaba aeg ja kultuur	11
1.6.8. Haridus	16
1.6.9. Sotsiaalhoolekanne	27
1.7. Konsolideeritud üksus AS Saku Maja	30
1.8. Ülevaade finantsriskide juhtimisest	32
1.9. Ülevaade sisekontrollisüsteemist	33
2. Konsolideerimisgrupi 2024. a raamatupidamise aastaaruanne	35
2.1. Konsolideeritud bilanss	35
2.2. Konsolideeritud tulemiaruanne	36
2.3. Konsolideeritud rahavoogude aruanne	37
2.4. Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	38
2.5. Eelarve täitmise aruanne	38
2.6. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad	43

Sissejuhatus

Käesolev Saku valla 2024. aasta majandusaasta aruanne koosneb kahest osast:

- 1) tegevusaruandest;
- 2) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest.

Tegevusaruandes antakse ülevaade Saku vallast, konsolideerimisgrupist, struktuurist ja juhtimisest. Aruanne kirjeldab Saku valla arengukavas ettenähtud eesmärkide täitmist aruandeaastal ning annab ülevaate peamistest finantsnäitajatest ja sisekontrollisüsteemist.

Tähelepanu pööratakse arengukava täitmisele ja tulevastele arengusuundadele. Arengukava ülevaade on toodud valdkondade lõikes, välja on toodud püstitatud eesmärk ja selle saavutamiseks aruandeaastal tehtud tegevused.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud konsolideerituna koos AS Saku Maja aruandega ning koosneb finantsaruannetest (bilanss, tulemiaruanne, rahavoogude aruanne, netovara muutuste aruanne) ja neid selgitavatest lisadest. Arvandmed on toodud võrdluses eelmise majandusaasta andmetega.

Raamatupidamise aruande koosseisu kuulub Saku valla konsolideerimata eelarve täitmise aruanne koos selgitustega. Eelarve täitmise aruandes on toodud andmed esialgse ja lõpliku eelarve kohta ning eelarve täitmise kohta. Võrdlusandmeid eelmise majandusaasta kohta toodud ei ole. Selgitused sisaldavad võrdlust lõpliku eelarve ja täitmise vahel.

Majandusaasta aruande juurde kuuluvad sõltumatu vandeaudiitori aruanne, vallavalitsuse protokolliline otsus majandusaasta aruande heakskiitmise kohta ning Saku Vallavolikogu otsus majandusaasta aruande kinnitamise kohta.

1. Tegevusaruanne

1.1. Ülevaade Saku vallast

Saku vald, pindalaga 170 km², asub Harjumaa keskosas, jäädes Tallinna lõunapiiri ja Rapla maakonna põhjapiiri vahele. Saku vallas on üheksateist küla ja kaks alevikku, kus elas 31. detsembri 2024. aasta seisuga 12 025 elanikku. Saku valla keskus on Saku alevik.

Vald moodustati 1866. aastal, vallaõigused taastati 16. jaanuaril 1992. aastal.

Naabrid on Tallinna linn ning Saue, Kohila, Kose ja Kiili vald. Olulised transiiditeed – Pärnu maantee, Tallinna ringtee ja Rapla-Türi maantee, on loonud soodsa pinnase ettevõtluse arenguks.

Saku valla tunnuslause on „Läbi rohelise akna“. Rohelisest aknast välja vaadates näeme kaunist loodus- ja elukeskkonda – kaitstud metsi ja loodusväärtusi, heakorrastatud asulaid, otstarbekat teedevõrku, hästi toimivat olmet ning keskkonnasõbralikku ettevõtlust. Rohelisest aknast sisse vaadates näeme rahulolevaid, kodukohast lugu pidavaid, tervislike eluviisidega Saku valla elanikke.

Soodne asukoht ja meeldiv elukeskkond on teinud Saku vallast soositud elupaiga.

1.2. Konsolideerimisgrupi struktuur

Saku Vallavolikogu koosseisu kuulub 2021. aasta oktoobrist 21 liiget. Volikogu töö korraldamiseks on moodustatud alatised komisjonid: eelarvekomisjon, revisjonikomisjon, hariduskomisjon, kultuuri- ja külaelu komisjon, sotsiaalkomisjon, keskkonna- ja arenduskomisjon ning spordikomisjon.

Saku valla eelarvelisel finantseerimisel on 12 asutust:

- Saku Vallavalitsus kui ametiasutus, mis teostab avalikku võimu;
- Vallavalitsuse hallatavad asutused:
 - Saku Valla Spordikeskus
 - Saku Muusikakool
 - Saku Vallaraamatukogu
 - Saku Valla Kultuurikeskus
 - Saku Lasteaed Päikesekild
 - Saku Lasteaed Terake
 - Kurtna Kool (lasteaed-põhikool)
 - Kajamaa Kool (põhikool)
 - Saku Gümnaasium
 - Saku Päevakeskus
 - Saku Valla Noortekeskus.

Saku valla konsolideerimisgruppi kuulub tütarettvõtte AS Saku Maja, milles Saku vallal on 100%-line osalus. Aruandeaastal konsolideerimisgrupi struktuuris muudatusi ei toimunud.

Järgnevalt on esitatud asutuste töötajate keskmine arv, ametialade põhigrupid ja arvestatud töötasu.

1) Konsolideeriv üksus Saku vald

Nimetus	Töötajate keskmine arv	Kokku töötasu	Sh töötasud võlaõiguslike lepingute alusel
Vallavolikogu	0,00	107 200	0
Vallavalitsus	15,93	555 948	1 750
Arengukava	0	1 200	1 200
Valimised	0	14 765	14 765
Jäätmekäitlus	0	1 171	1 171
Majandusteenistus	46,86	1 070 584	38 831
Keskkonnakaitse haldus	5,00	154 043	0
Toitlustusteenistus	21,72	331 139	7 542
Saku Valla Spordikeskus	13,08	250 434	5 073
Saku Muusikakool	20,34	523 031	3 845
Saku Valla Noortekeskus	6,35	164 437	7 143
Saku Vallaraamatukogu	7,35	154 120	6 461
Saku Kultuurikeskus	10,690	322 749	91 751
Valla sündmused (eakate sündmused)	0	200	200
Saku Lasteaed Päikesekild	75,34	1 508 848	41 508
Saku Lasteaed Terake	66,39	1 319 099	31 154
Kurtina Kool	56,63	1 304 170	18 989
Kajamaa Kool	28,27	734 579	755
Saku Gümnaasium	146,03	4 030 521	16 601
Hariduse haldus	4,76	149 316	1 277
Saku Päevakeskus	16,02	362 030	78 744
Sotsiaalsekaitse haldus	6,80	199 076	1 200
Kokku, sh:	547,56	13 258 660	369 961
Valitavad ametnikud	2,00	127 019	0
Valitavad (volikogu)	-	94 900	0
Juhid (ATS)	6,88	307 586	0
Juhid	23,52	749 577	0
Tippspetsialistid (ATS)	20,32	613 337	0
Tippspetsialistid	58,75	1 316 142	0
Keskastme spetsialistid (ATS)	8,80	233 814	0
Keskastme spetsialistid	117,55	1 835 825	0
Õpetajad	256,43	6 531 096	0
Nooremspetsialistid	2,70	61 526	0
Tugispetsialistid	23,36	632 411	0
Töölised	27,25	353 667	0
Muude isikute töötasud (volikogu)	-	12 300	0
Muude isikute töötasud (vallavalitsus)	-	19 500	0
Võlaõiguslike töölepingute alusel töötajad	-	369 961	369 961

Vallavalitsuse ja vallavalitsuse hallatavate asutuste palgafondid suurenesid 2024. aastal kokku 7,2%, mis on koos koosseisude muudatustega.

Palgafondide arvutamisel võeti aluseks üldhariduskooli õpetaja töötasu alammäär ning sellega võrreldavalt kavandati muusikakooli ja lasteaia õpetajate töötasu määrad vastavalt 1820 eurot ning 1638 eurot. Asutuste ringijuhtide tasu määr oli vahemikus 927–1680 eurot. Teiste töötajate töötasu määrad on arvestatud nii, et sarnased töökohad erinevates asutustes oleksid vastavalt ametikohal vajalikele kvalifikatsiooninõuetele, vastutusele ja tööülesannetele võrreldavad.

2) Konsolideeritud üksus AS Saku Maja

Nimetus	Töötajate keskmine arv	Töötasu
Nõukogu ja juhatuse liikmed	2	113 073
Juhid	1	34 725
Tippspetsialistid	4	135 870
Keskastme spetsialistid	4,5	133 617
Töölised, teenistujad	10	265 749
Töövõtulepinguga	0	11 492
Kokku	21,5	694 526

3) Saku valla konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna töötasu eurodes

Nimetus	Töötasu	Töötajate ja teenistujate keskmine arv	Liikmete arv
Vallavolikogu esimees ja liikmed	94 900	-	21
Vallavanem ja abivallavanem	127 019	2	-
Vallavalitsuse liikmed	19 500	-	2
AS Saku Maja nõukogu esimees ja liikmed	23 020	-	5
AS Saku Maja juhatuse liikmed	88 894	-	2
Kokku	353 333	2	30

1.3. Ülevaade konsolideerimisgrupi tähtsamatest finantsnäitajatest

Näitaja	2020	2021	2022	2023	2024	2024 konsolideeri- mata näitajad
Bilansi näitajad						
Varad aasta lõpul	76 974 128	87 849 648	91 173 033	97 959 015	106 945 495	68 060 959
Kohustised aasta lõpul	17 187 575	19 109 849	22 412 055	33 074 791	47 809 649	43 460 433
Netovara aasta lõpul	59 786 553	68 739 799	68 760 978	64 884 224	59 135 846	24 600 526
Tulemiaruaude näitajad						
Tegevustulud	33 538 399	34 294 248	31 495 261	34 095 882	36 366 965	32 106 169
Tegevuskulud	22 901 069	25 219 890	31 285 539	37 247 889	40 704 592	35 772 381
Tulem	10 526 583	8 941 542	21 186	-3 876 764	-5 753 490	-4 876 132
Muud näitajad						
Investeeringute maht	17 035 160	15 140 973	8 267 223	13 173 097	23 166 162	22 189 951
Likviidsus*	0,74	0,81	1,15	0,82	0,03	0,01
Lühiajaline maksevõime**	1,48	1,20	1,19	0,92	0,27	0,22
Kohustiste osakaal varadest	22,33%	21,75%	24,58%	33,76%	44,70%	63,86%
Laenukohustiste osakaal varadest	16,37%	15,93%	19,60%	27,32%	37,22%	52,88%

*Likviidsus: likviidsed varad/lühiajalised kohustised

**Lühiajaline maksevõime: käibevara/lühiajalised kohustised

Netovõlakoorumus on toodud peatükis 1.8. Ülevaade finantsriskide juhtimisest

1.4. Ülevaade üldisest majanduskeskkonnast

Maailmamajandus jätkas 2024. aasta neljandas kvartalis kasvu. Majanduskasvu toetasid aeglustuv inflatsioon, mis parandas tarbijate ostujõudu, ning suuremate keskpankade tegevus rahapoliitika leevendamisel.¹

Euroala majanduskasv eelmise aasta lõpus kiratses. 2024. aasta neljandas kvartalis aeglustus SKP kasv kvartali võrdluses 0,2%ni, pääsedes sellega langusest. Eelneva aastaga võrreldes kasvas euroala majandus samal ajal siiski 1,2%.²

Eesti majandus pöördus mullu neljandas kvartalis aasta arvestuses uuesti kasvule: SKP oli 1,2% suurem kui aasta tagasi. Majanduskasvu allikad osutavad erasektori tugevnenud nõudlusele.³

Eelmise aasta kokkuvõttes majapidamiste tarbimine pisut vähenes, kuid neljandas kvartalis pöördus see tõusule ja kasvas aastaga 1,2%. See elavnemine oli sarnane aasta varasema, 2023. aasta viimase kvartaliga: toona osteti käibemaksutõusu eel rohkem peamiselt püsikaupu.

¹ Eesti Pank: Rahapoliitika ja Majandus 1/2025 <https://www.eestipank.ee/publikatsioonid/rahapoliitika-ja-majandus/2025/rahapoliitika-ja-majandus-12025>

² Eesti Pank: Rahapoliitika ja Majandus 1/2025 <https://www.eestipank.ee/publikatsioonid/rahapoliitika-ja-majandus/2025/rahapoliitika-ja-majandus-12025>

³ Eesti Pank: Rahapoliitika ja Majandus 1/2025 <https://www.eestipank.ee/publikatsioonid/rahapoliitika-ja-majandus/2025/rahapoliitika-ja-majandus-12025>

Seekord tingis tarbimise kasvu suuresti soov vältida 2025. aastal rakendunud mootorsõidukite registreerimise tasu. Inimestel oli suurem motivatsioon teha planeeritud autoostud ära 2024. aasta sees ja nii müüdi neljanda kvartali peale kokku lisaks tavapärasele hulgale veel sama palju autosid nagu muidu kahe kuuga.⁴

Statistikaameti andmetel tõusis tarbijahinnaindeks 2024. aastal 2023. aasta keskmisega võrreldes 3,5%. Tarbijahinnaindeksit mõjutasid 2024. aastal enim toidu ja mittealkohoolsete jookide hinna muutused. Toidukaupadest kallinesid enim oliivõli (44%) ning mahlad ja siirupid (36,7%). Olulisena võib välja tuua ka šokolaadi kallinemise (14,5%). Samas odavnesid märgatavalt suhkur (18%) ja värske köögivilja (11,6%). Bensiin oli 2,7% ja diislikütus 4,4% odavam.⁵

Keskmine brutokuupalk oli 2024. aastal 1981 eurot ehk 8,1% kõrgem kui 2023. aastal.⁶

Statistikaameti andmetel oli 2024. aastal tööjõus osalemise määr 74,6%, tööhõive määr 68,9% ja töötuse määr 7,6%. 2024. aasta töötuse määr 7,6% oli 1,2 protsendipunkti võrra suurem kui 2023. aastal.⁷

1.5. Ülevaade Saku valla peamistest arengusuundadest

Saku valla arengut toetavaks ja elanike arvu kasvu ning maksumaksjate arvu mõjutavaks teguriks on soodne geograafiline asend. Pealinna lähedus võimaldab elanikel Tallinnas tööl käia. Vallas on esindatud peaaegu kõik majandusharud.

Saku valda iseloomustavad järgmised näitajad:

Näitajad	Kogus või summa
<u>Elanike arv vallas</u>	
Elanike arv seisuga 01.01.2024	11 918
Elanike arv seisuga 01.01.2025	12 025
Elanike arvu kasv 2024. aastal	107
<u>Maksumaksjate arv</u>	
Maksumaksjate arv 2023. aastal (detsember)	5 937
Maksumaksjate arv 2024. aastal (detsember)	6 065
Maksumaksjate arvu kasv 2024. aastal	128
Maksumaksjate arvu prognoositav kasv 2025. aastal	98
Maksumaksjate prognoositav arv 2025. aastal	6 163
<u>Sissetulek ja tulumaks</u>	
2024. aastal tulu tulumaksu laekumisest	21 406 785
Tulu tulumaksu laekumisest valla ühe maksumaksja kohta 2024. aastal	3 530
Prognoositav keskmine brutokuupalk kasv 2025. aastal	6,2%
Prognoositav tulu tulumaksu laekumisest 2025. aastal	23 308 000

⁴ Eesti Pank: Rahapoliitika ja Majandus 1/2025 <https://www.eestipank.ee/publikatsioonid/rahapoliitika-ja-majandus/2025/rahapoliitika-ja-majandus-12025>

⁵ Statistikaameti koduleht <https://www.stat.ee/et/uudised/tarbijahinnaindeks-tousis-2024-aastal-35>

⁶ Statistikaameti koduleht <https://www.stat.ee/et/avasta-statistikat/valdkonnad/tooelu/palk-ja-toojoukulu/keskmine-brutokuupalk>

⁷ Statistikaameti koduleht <https://www.stat.ee/et/uudised/aastaga-kasvas-nii-tootute-kui-ka-hoivatute-arv>

Ülaltoodud tabeli andmete alusel, mis põhinevad rahandusministeeriumi prognoosile ning rahandusministeeriumi kodulehel avaldatud maksumaksjate andmetele, on tulumaksu kasvaks 2025. aastal prognoositud 8,9%.

2024. aastal suurenas elanike arv võrreldes 2023. aastaga 0,9% ehk lisandus 107 elanikku ja tulu tulumaksu laekumisest suurenas 12,1% ehk 2 315 200 eurot.

Valla poolt pakutavate avalike teenuste maht ja võimalused sõltuvad kõige enam tulumaksu laekumisest.

2024. aasta olulisemad investeeringud olid:

- Saku uue põhikoolihoone ehitustööd 19 374 682 eurot;
- teede ehitus ja rekonstrueerimine (1 190 621 eurot);
- tänavavalgustuse rekonstrueerimine (131 750 eurot);
- mänguväljakute rajamine (615 963 eurot), sh Saku spordipargi ehitus (261 367 eurot).

2025. aasta olulisemad investeeringud on:

- tänavavalgustuse ehitus ja renoveerimine (167 083 eurot);
- teede ehitus ja rekonstrueerimine (606 000 eurot);
- Saku Gümnaasiumi uue põhikoolihoone ehituse lõpetamine (8 938 240 eurot);
- Saku Gümnaasiumi Tallinna mnt 10 hoone kohandamine algkooli hooneks ja Saku Muusikakooli täiendavateks klassiruumideks (170 000 eurot).

2024. aasta tuludest, kuludest, investeeringutest majandusliku sisu ja tegevusalade järgi ning finantseerimistehingutest annab ülevaate Saku valla 2024. aasta konsolideerimata eelarve täitmise aruanne koos seletustega, mis kuulub Saku valla 2024. aasta majandusaasta aruande juurde. 2025. aasta tegevused on kajastatud 2025. aasta eelarves koos seletuskirjaga.

1.6. Arengukava täitmine ja olulisemad tegevused

2024. aastal koostati vallale uus arengukava „Saku valla arengukava 2025–2035“, mis jõustus 01.01.2025.

Käesolevas majandusaasta aruandes on arengueesmärgid ja nende elluviimine tegevusvaldkondade kaupa esitatud vastavalt Saku Vallavolikogu 17. oktoobri 2019. aasta määrusele nr 15 „Saku valla arengukava 2035+“, mida on muudetud aastatel 2020, 2021, 2022 ja 2023.

Järgnevalt on esitatud ülevaade olulisematest tegevustest ja investeeringutest 2024. aastal valdkondade ja eelarveklassifikaatorite järgi.

1.6.1. Üldised valitsussektori teenused

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Haldussuutlikkus on kõrge, valla elanikele on tagatud omavalitsuse ülesannete kvaliteetne, õigeaegne ja tõhus täitmine, kasutades tänapäevaseid e-teenuseid, kaasava eelarve võimalusi ja teiste omavalitsuste kogemusi.
 - Spoku süsteemis rendati edasi e-teenuseid.
 - ArcGIS-süsteemis loodi uusi töölaudu ametnikele ja vallaelanikele igapäevaseks kasutamiseks.

1.6.2. Avalik kord ja julgeolek

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Kogukonnakeskse lähenemise ja erinevate osapoolte koostöö tulemusena on suurenenud inimeste turvatunne, vähenenud elu, tervist ja vara ohustuvate juhtumite arv ning suurenenud inimeste teadlikkus tulla toime korrarikkumiste, õnnetuste ja kriiside korral.
 - 2024. aastal toetati võrdselt MTÜ-d Saku Priitahklikud Pritsimehed ja MTÜ-d Tõdva Vabatahtlik Pääste. Toetuse kogusumma mõlemale seltsile oli kokku 23 836 eurot.
 - Generaatori ühendusvalmidus loodi lasteaiale Päikesekild, Kiisa Vabaajakeskusele ja Kajamaa Koolile. Kohaliku omavalitsuse üksuse riigikaitselise kriisivalmiduse suurendamise toetuse (35 980 eurot) abil rajati generaatori ühendusvõimalus ka Saku Valla Spordikeskusele ja Kurtina Koolile ning soetati järelveetav generaator.
 - Tammemäe operatiivteenistuse keskusele paigaldati õhksoojuspump.

1.6.3. Majandus

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Saku valla teedest ja tänavatest on moodustunud loogiliselt toimiv tervik, mis on heas korras ning hästi ühendatud nii omavahel kui ka naaberomavalitsustega, eelkõige Tallinnaga.
- Valla areng on terviklik ja tasakaalustatud – Saku alevikust on kujunenud väikelinlik keskus, mida iseloomustavad tänapäevane ärikeskkond, mitmekülgne teenuste võrk ja inimsõbralik avalik ruum, Kiisa alevik koos Kurtinaga on kujunenud valla lõunapiirkonna keskuseks, külades on välja arendatud inimsõbralik avalik ruum.
 - Teid ja tänavaid rekonstrueeriti vastavalt teehoiukavale.
 - Saku mõisapargis ehitati uued teed ning Männiku külla rajati kergliiklusteid.
 - Valmis Saku keskpromenaadi ehitusprojekt.
 - Kiisal laiendati spordiväljakut.
 - Viidi läbi mängu- ja spordiväljakute ehitus- ja remonttööde hange; ehitustegevus lükkub järgmistesse aastatesse.

1.6.4. Keskkonnakaitse

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Saku valda on loodud tänapäevased tingimused sorteeritud jäätmete üleandmiseks, taaskasutamiseks ja utiliseerimiseks. Vähenenud on jäätmetekke, suurenenud taaskasutus ja elanike keskkonnateadlikkus. Maavarade kasutamine toimub ranges kooskõlas keskkonnakaitse nõuetega.
- Reovee sattumine pinnasesse ja veekogudesse on vähenenud. Looduses olev vesi (jões, järved, põhjavesi) on looduslikult puhtam ja inimtegevusest rikkumata.
 - Elanikkonna keskkonnavalitsuse teadlikkuse tõstmiseks korraldati keskkonnakuu üritusi ja jäätmetekke vähendamise nädal; viidi läbi paranduskohvik Saku laadal; ringmajanduse juhend edastati kõikidesse Saku valla postkastidesse; valmistati poekotipuu ja puidust bännerid ning täiskasvanud õppija nädala raames korraldati koolitusi.
 - Tagadi külla rajati suurkaev.
 - Tõdva külla rajati esimene kogukonna ringlusmaja.

- Kurtna Kooli ja Selveri kaupluse juurde rajati süvamahutid.
- Kergliiklusteede äärde paigaldati viis jalgratta paranduspunkti.
- Toetati seitset kortermajade elukeskkonna parandamise projekti. Toetuse eesmärk on toetada korterelamute hoovide või õuealade heakorrastamist ja haljastamist ning seeläbi parandada avaliku ruumi väljanägemist ja keskkonnahoidu.

1.6.5. Elamu- ja kommunaalmajandus

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Loodussõbralikke, säästlikke ja innovaatilisi lahendusi on rakendatud valla elamu- ja kommunaalmajanduses – välja on arendatud nõuetekohased vee- ja kanalisatsioonisüsteemid ning kasutusel on energiasäästlikud kütte- ja valgustuslahendused.
 - 2024. aastal lõpetati ühisveevärgi ja -kanalisatsiooniga liitumise toetuste väljamaksmine. Toetust taotleti 19 majapidamisele.
 - Roobuka külla rajati tänavavalgustus Sprindi tee ja Sprindi põigu äärde.
 - Valgusteid vahetati Saku-Tallinn Männiku kergliiklusteel, Saku Nurme tänaval, Kiisa-Kurtina kergliiklusteel, Üksnurme Lume teel ning Tänassilmas Arunõmme, Johannese, Suur-Tooma, Kivinugise, Metsavaimu, Metsnugise, Kungla, Sookolli, Kandle ja Haldja tänavatel.

1.6.6. Tervishoid

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Esmatasandi tervishoiuteenuste (perearst, hambaarst, apteek) kvaliteet ja kättesaadavus on paranenud. Elanikkonnale on tagatud arstiabi kättesaadavus, efektiivne ja kvaliteetne tervishoiuteenus.
- Suurenenud on koostöö perearstikeskusega erinevatele sihtrühmadele suunatud terviseriskide ennetamiseks ning oodatud eluea ja tervelt elatud aastate kasvatamiseks.
 - 2024. aastal osutati Riigi Tugiteenuste Keskuse projektitoetuse alusel Saku valla elanikele tasuta vaimse tervise teenuseid.

1.6.7. Vaba aeg ja kultuur

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Vallas on mitmekülgsed vaba aja veetmise võimalused – loodud on keskkond ja võimalused eneseteostuseks kultuurielus, spordis ning tervislike eluviiside harrastamiseks.
- Valla kultuuri- ja spordiasutustes on suurenenud võimalused huviringides osalemiseks ning arendatud vallale iseloomulikke kultuuri- ja sporditraditsioone.
- Noortele on loodud tingimused isiksuse mitmekülgsuse arenguks, rohkem valikuid oma loome- ja arengupotentsiaali avastamiseks.
 - Viiendat korda korraldati Saku valla kultuurifestivali Sack von Sound. Pealtvaatajaid oli kokku 3500 inimest.
 - 2022. aastal algatatud terviseliikumise programm „Saku vald liigub“ jätkus ka 2024. aastal. Aasta jooksul toimus 42 liikumisüritust kokku 4500 osalejaga. Neist 24 viidi ellu koostöös partneritega (spordiklubid ja teised organisatsioonid), 17 olid suunatud peredele. Korraldati 8 avalikku treeningssessiooni, millest 4 olid mõeldud eakatele. Lisaks korraldati 1 avalik mobiilimäng ja 14 spordivõistlust.

- Tänavalal tunnustati lisaks sportlastele ka kultuuritöötajaid ja noortevaldkonna tegijaid. Kokku anti välja 17 tunnustust: 6 kultuurivaldkonnas, 4 noortevaldkonnas ja 7 spordivaldkonnas.
- 2024. aastal avati padeliväljak ning korrastati väljõusaali ja padeliväljaku vaheline ala, kuhu lisati koorepuru, paigaldati prügikastid, pingid ja rattahoidjad. Spordikeskuse väliinventari tarbeks valmis tehnikahoone. Kiisal avati palliplats koos väljõujaama ja rannavolle väljakuga. Palliplatsil paikneb avalik joogiveevõtupunkt.
- Terviseradade arendamise käigus ehitati 7 km pikkusele ringile täiendav sild ning valmistati ette suusaraja põhi.
- Suusaradade hooldustööde käigus langetati puid koostöös RMK-ga 3,5 km pikkusel ringil, täideti ja kaeti pinnast ning eemaldati rajale langenud puud.
- Nurme tänava spordiplatsi juurde rajati kaks rannavolleväljakut.
- 2024. aasta suvel toimus Jaapani-Eesti noortevahetus Eestis ning Eesti-Soome sõprusvalla noortevahetus Soomes. Saku Valla Noortekeskuses töötas Euroopa solidaarsuskorpuse projekti raames vabatahtlik Türgist (kuni aprillini 2025).
- Suvel toimus kolm õpilasmaleva vahetust. Esimene vahetus oli riigikaitse suunaga. Kaks esimest vahetust toimusid linnalaagri vormis – noored töötasid Saku vallas ja õõbisid kodus. Kolmas vahetus toimus Villa Andropoffi territooriumil Valgerannas, Pärnumaal, koos õõbimisega. Kokku osales malevas 70 noort, kuid kandideeris üle 150 kohaliku noore. Maleva tööde pakkumisse olid kaasatud nii Saku valla asutused kui ka ettevõtted.

Vallavalitsuse hallatavate asutuste tegevus

Saku Valla Kultuurikeskus

2024. aastal tegutses Saku Valla Kultuurikeskuses 16 rahvakultuurikollektiivi: segakoor Tuljak, kaks mandoliiniorkestrit – Mandoliinid Seeniorid ja Saku Mandoliinid, naisansambel Sakutarid, Kiisa naisansambel Siuh-Viuh ning ukuleeleansambel Sakuleeled, naisrahvatantsurühmad Linda, Kurtna ja Lindaratas, seeniortantsurühmad Lender ja Kiisatar, segarahvatantsurühmad Pangviina, Saku Seeniorid, Tugevad ja Kohevad, Saku Sanglejad, Hellad Tallad, naistantsurühm Saku Sõsarad. Kollektiivides oli kokku 269 osalejat.

Muud tegutsevad huviringid olid kunsti-, käsitöö-, keraamika-, portselanimaali- ning muusikaringid, tarbekunsti-, puutöö-, robotika-, male-, skautide ja teatriringid. 2024. aastal rahastati riiklikust huvitegevuse programmist täiendavalt programmeerimis- ja tehnikaringide, maleringi ja kitarriringi jätkamist. Huviringides oli kokku 364 osalejat, neist 305 last ning 59 täiskasvanut.

2024. aastal toimus Saku Valla Kultuurikeskuse ruumides 147 kultuurikeskuse korraldatud suuremat ja väiksemat avalikku sündmust. Lisaks andsid Saku Valla Kultuurikeskuses tegutsevad kollektiivid mitmeid kontserte ja etendusi.

2024. aastal korraldati viiendat korda Saku mõisapargis muusikafestivali Sack von Sound. Festivalil astusid üles mitmed armastatud Eesti muusikud erikavadega, mis olid loodud just Sack von Sound festivalile. Lisaks osalesid sündmusel ka rahvusvahelised esinejad Prantsusmaalt. Sündmust külastas kokku 3500 inimest.

Teatritega koostöös toimus etenduste vahendamine ja oma näiteringide lavastuste esitamine nii vallas kui kaugemal. Mõlemas kultuurikeskuse majas (Sakus ja Kiisal) korraldati filmiõhtuid, kontserte, müügipäevi, laatasid, teabepäevi, doonorpäevi, loenguid, näituseid, erinevaid õppepäevi ja peoõhtuid.

Saku Valla Kultuurikeskuse töötajad ja kollektiivi juhte on 2024. aastal tehtud silmapaistvate saavutuste eest auhinnatud nii valla kui ka vabariiklike laureaatidena. Kultuurijuht Maria Mänd valiti Saku valla aasta kultuuritegijaks, Kiisa töökollektiiv pälvis eripreemia. Samuti tunnustati pikaajalisi kollektiivijuhte Joosep Sanga ning Eve Lutterit nii Saku Tänujalal kui ka Eesti Kultuurkapitali aastapreemiaga. Positiivset äramainimist väärib ka segakoor Tuljaku kulddiplom Portugalis saadud konkursil.

Saku Valla Kultuurikeskuse ruume võimaldati kasutada järgmistel ühendustel ja seltsingutel: Seltsing Saku Pensionäride Ühendus Elukaar, KIKUTARO, Saku Diabeetikute Selts, Priitahtlikud Pritsimed MTÜ, Naiskodukaitse Saku jaoskond ning Saku Päevakeskuse kohvitoa korraldamiseks ning pensionäride tervisevõimlemiseks, samuti Sakus tegutsevate korteriühistute, äriühingute koosolekute pidamiseks. Lisaks vahendati erinevaid teenuseid kohalikele elanikele (silmaarst, doonoripäev jne).

Suurenenud on koostöö Saku Valla Spordikeskuse, Saku Valla Noortekeskuse ning Saku Gümnaasiumi sündmuste kaasorganiseerimisel.

Kiisa Vabaajakeskuse ruume võimaldati kasutada mittetulundusühingul Kodukoht Kiisa koosolekute läbiviimiseks, samuti erinevatel külaseltsidel ja ühendustel. Vahendati erinevaid teenuseid kohalikele elanikele (silmaarst, sotsiaaltöötaja vastuvõtt jne).

2024. aastal oli etenduskunstide edastamisel, loomisel ja sündmuste organiseerimisel publikut kokku 18 182, mis näitab külastatavuse tõusu võrreldes eelmise aastaga 1035 võrra.

Saku Valla Kultuurikeskus 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Huviringide arv	37	33
2	Huviringides osalenute arv	632	663
3	Ametikohti kokku	17,1	18,8
	sh ringijuhtide ametikohti	6,5	7,1

Saku Vallaraamatukogu

Saku Vallaraamatukogu on rahvaraamatukogu, mille teeninduspiirkonnaks on kogu Saku vald. Ühise nimetuse all töötavad neli raamatukogu: Saku, Kiisa, Kurtna ja Kajamaa. Kaks viimast nimetatud raamatukogu pakuvad teenuseid ka kohalikele koolidele.

2024. aasta oli Saku Vallaraamatukogule tähtis eelkõige kahes aspektis. Tähistati vallaraamatukogu 100. aastapäeva, millega pöörati tähelepanu oma raamatukogu aja- ja arenguloole ning astuti samm tuleviku poole, võttes kasutusele iseteenindusautomaadi ja RFID-põhise laenutus- ja tuvastussüsteemi, mis parandab tulevikus teenuste kiirust ja kasutajamugavust.

Juubeliaastat tähistati kõikides harukogudes mitmete erisündmustega, mis tõid esile raamatukogu rolli kogukonnas. RFID-süsteem võeti kasutusele kahes harukogus. Uuenenud koduleht on lihtne ja loogiline ning kasutajate poolt omaks võetud.

Valla elanikkonna kasv on pidevas tõusutrendis, mis kajastub raamatukogu kasutajate, laenutuste ja külastuste arvus.

Raamatuhindade hüppeline tõus kajastub raamatukokku ostetud trükiste arvu vähenemises. Koostöös vallavalitsuse ja teiste valla hallatavate asutustega muutub raamatukogu roll üha nähtavamaks. Raamatukogust on saanud arvestatav partner. Viies koostöös raamatukoguga läbi loenguid ja üritusi, leiavad raamatukokku tee inimesed, kes muidu raamatukogu ei külasta.

Saku raamatukogus on probleemiks ruumide jagamine Saku Valla Noortekeskusega. Raamatukogu seminarisaali paigutatud noortekeskus pidi seal olema ajutiselt kaks aastat, kuid nüüd on möödunud juba neli ning lahendust ei ole veel näha. See takistab raamatukogu arengut ja laienemist. Teiselt poolt oodatakse aga raamatukogult innovatsiooni ja teenuste laienemist. Rahvaraamatukogude arendusprojektist taotleti ja saadi toetust Kurtna raamatukogu ruumide laiendamiseks, mis on eelduseks kaasaegse siselahenduse elluviimiseks tulevikus.

Saku Vallaraamatukogu 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Kogude suurus	71 186	72 758
2	Lugejate arv (aktiivsed)	3 202	3 291
	Hölve ⁸	28,00%	28%
	sh lapsed	922	976
	laste % lugejaist	29%	30%
3	Külastuste arv	59 547	63 117
	külastusi elaniku kohta	5,4	5,3
4	Laenutuste arv	60 835	61 712
	laenutusi elaniku kohta	5,3	5,2
5	Virtuaalraamatukogu		
	Omalooodud andmebaaside arv	2	2
	Andmebaaside maht kokku (kirjete arv)	8 201	9 790
	Otsingud/dokumentide allalaadimised	108 587	125 411
	Digiteeritud dokumentide arv kokku andmebaasides	2 111	2 131
6	Korraldatud		
	üritusi	51	58
	näitusi ja väljapanekuid	63	58
7	Komplekteerimiskulud elaniku kohta		
	sh riigi toetus	1,47 €	1,47 €
	sh KOV ⁹	1,75 €	1,55 €
8	Ametikohti kokku	7,1	7,3

Saku Valla Spordikeskus

Saku Valla Spordikeskuses asub nelja rajaga 25 m pikkuse basseiniga ujula; võimla, kus saab harrastada korvpalli, sulgpalli, võrkpalli, jalgpalli ja tennist; poksisaal; aeroobikasaal ning jõusaal. Pallimängusaalis saab harrastada ja viia läbi treeninguid ning võistlusi korvpallis, võrkpallis, sulgpallis, tennises ning kergejõustikus. Kergejõustikualal on statsionaarne ajavõtustusüsteem. Pealtvaatajatele on teleskooptribüün 770 istekohaga.

Spordikeskuse haldamisel on täismõõtmetes kunstmuruga staadion koos kergejõustiku võimalustega; kunstmurukattega multiväljaku piiretega 30 x 50 m harjutusväljak; rabametsa terviserada koos suusamajaga (suusalaenutus ja -hooldus); Saku Gümnaasiumi kõrval asuv madalseiklusrada; väljõujaam; diskgolfi harjutusväljak; betoonkattega korvpalliväljak, mida kasutatakse talvisel perioodil jäähokiväljakuna (koos uisulaenutusega) ning 2024. aastal rajatud rannavõrkpalliväljakud (asukohaga Nurme 27, Saku alevik); Saku spordipargis kolm rannavõrkpalliväljakut, rannajalgpalliväljak, kaks padeliväljakut ning väljõujaam. Spordirajatistest on rendile antud Saku tenniseväljakud (Silla 2a, Saku) Saku Tenniseklubile ning naturaalmuruga jalgpalliväljak (Staadioni 1, Saku) MTÜ-le Saku Sporting.

⁸ Hölve näitab lugejate % teeninduspiirkonna elanike arvust

⁹ Arvestatud on tegelikke kulusid kogude täiendamiseks, sh kulusid digiteerimisele

2024. aastal jätkas spordikeskus liikumissarja „Saku vald liigub“, et toetada süsteemset lähenemist kogukonnaliikmete liikumisharjumuste kujundamisel kogu elukaare ulatuses. Liikumissarja peaesmärgiks oli tõsta tähelepanu keskmesse liikumisaktiivsus, võimalused ja teadlikkus, aga ka liikumiskultuur ja üritused.

Saku Valla Spordikeskus 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Ujula kasutus	15 949	10 856
2	Jõusaali kasutus, sh TASUTA jõusaali külastajad	17 699	11 347
3	TASUTA jõusaali külastajad (lapsed-noored kuni 19 a)	8169	5374
4	Suusamaja kasutus	1971	1688
5	Uisumaja kasutus	0	988
	SAKU VALD LIIGUB		
6	spordiüritusi	49	52
7	osalejaid	2688	3678
	Kokku külastajaid	46 476	33 931

Saku Valla Noortekeskus

Saku valla noortekeskused on avatud kahes piirkonnas, Saku ja Kiisa alevikes. Noortekeskuste ruumid on kaasaegsed ja soojad, kuid on jäänud valla noorte arvu suurenemise tõttu kitsaks ning need pole loodud noorte vajadusi arvestades. Olemasolevad ruumid on eakohased peamiselt 7–12-aastastele noortele, kuid 13–19-aastastele noortele puuduvad noortekeskustes nende vajadustele vastavad turvalised ruumid.

2023. aastal läbi viidud Saku valla noorsootöö kvaliteedi hindamisest selgus, et 13–19-aastaste noorte hinnangul ei ole noorsootööd pakkuvate asutuste lahtiolekuajad neile sobivad ning juurdepääs keskustesse on kohati keeruline, sest puudub hea Saku valla sisene transpordisüsteem.

2022. aastal valmis Sakus noortekeskuse meeskonna vajadustele vastav kontoriruum ja noortele vajalik ringiruum. Saku Valla Noortekeskusesse loodi 2023. aastal juurde uus ametikoht – noorteinfo- ja projektijuht, kelle põhitöökoht asub Sakus.

Saku Valla Noortekeskuses taastusid 2023. aastaks kõik tegevused pärast koroonapandeemiat täiel määral. Noortekeskused olid avatud tavapäraselt, mis kajastub ka külastuste arvu suurenemises. Positiivne pisike külastuste tõus on võrreldes 2023. aastaga aset leidnud ka 2024. aasta seisuga.

Suuremad noortekeskuse sündmused:

- Saku valla lihavõttetrall (laienes 2024. aastal teist korda üle kogu Saku valla)
- Lastekaitsepäev – u 1500 inimest
- Koolialguse festival KAF – u 5000 inimest
- Gümnasistide inspiratsioonipäev (toimus 2024. aastal teist korda) – 270 noort
- Saku õpilasmalev – arv tabelis
- Erinevad laagrid – arv tabelis
- Rahvusvahelised laagrid – arv tabelis

Huvihariduse rahastusega toimusid mitmed huviringid: rula ja tõukeratta treeningud; rulluisu kursus; päästering Kiisal ja Sakus; tänavakunstiklubi Kiisal, Unicorn Squad tehnoloogiaring tüdrukutele ning kokandusring.

Saku Valla Noortekeskus 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Külastuste arv	7 632	7877
2	Keskust külastanud noorte arv	613	622
3	Huviringide arv	8	8
4	Huviringides osalevate noorte arv	91	89
5	Eesti-sisesed laagrid	7	6
6	Laagrites osalenud noorte arv	126	90
7	Rahvusvahelised laagrid	3	1
8	Laagrites osalenud noorte arv	26	10
9	Õpilasmalev	76	70
10	Ametikohti kokku	6,6	6,35
	sh noorsootöötajaid	4	4

1.6.8. Haridus

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Saku valla haridusruum on kvaliteetne, mitmekülgne, nõuetele ja vajadustele vastav. Valla haridusasutused eesotsas Saku Gümnaasiumiga toimivad koostööd ja arengut väärtustavate organisatsioonidena.
 - Saku valla lasteaedades oli 2024. aastal rühmade arv, kus laste arvu oli suurendatud kahe lapse võrra, väiksem kui 2023. aastal. Vastavalt suurenes nende rühmade arv, kus laste arvu ei olnud suurendatud. Sobitusrühmi 2024. aastal ei moodustatud, kuid haridusliku erivajadusega laste puhul arvestati rühmade täituvuse planeerimisel vajaliku laste arvu vähendamise. Mitmes rühmas oli laste arvu vähendatud juba enne vastava koolivälise nõustamismeeskonna otsuse tegemist.
 - Saku Lasteaias Päikesekild kinnitati töötajate koosseisu kunstiterapeudi ametikoht. Kunstiterapeut töötab lastega nii individuaalselt kui ka grupis, keskendudes koostöö- ja suhtlemisioskuste arendamisele. Rühmadesse loodi vaikusepesad (nt tipi-telk, baldahhiin jm). Saku Lasteaias Terake soetati rühmadesse täiendavaid sensoorseid vahendeid mis toetavad erivajadustega laste arengut. Pargimajas olid aktiivselt kasutuses tegevuspesad. Tasandusrühma lastele pakkus muusikaõpetaja täiendavaid teraapilisi muusikategevusi. Lähtudes erinevate rühmade laste vajadusest tegutseda aeg-ajalt eraldatud õuealal, paigaldati Pargimaja õuealale väike aed. Kurtna Kooli lasteaias loodi üheks õppeaastaks (2024/2025. õppeaastaks) tasandusrühm, lähtudes erivajadustega laste vanusest ja individuaalsest vajadusest.
 - Tänassilma piirkonda lasteaia rajamiseks koostöös naaberomavalitsusega koostati lasteaiaakrundi detailplaneering koos kõrvalasuva korterelamuarendusega. Planeeringu raames telliti liiklusuuring ning selle täienduseks rohekoridori uuring.
 - Uue lasteaia rajamiseks Kasemetsa külla kehtestati vajalik detailplaneering.

- Saku gümnaasiumile uue õppehoone ehitamine on pooleli. Ehitustegevus jätkub 2025. aastal.
- Kajamaa Koolile tänapäevaste õppetingimuste loomiseks ja uue õppehoone ehitamiseks viidi läbi arhitektuurikonkurss. Võidutöö valiti välja ning alustati ettevalmistusi ajutisele pinnale kolimiseks Saku alevikus, aadressil Kooli tee 1.
- Kurtna Koolile tänapäevaste õppetingimuste loomiseks viidi läbi rendihange sobivate ruumide leidmiseks tütarlaste käsitöötundide läbiviimiseks. Alates 2024. aasta sügisest toimuvad vastavad tunnid väljaspool koolimaja. Koolile soetati uusi vahendeid tehnoloogiaklassi, õpetajate tuppa ja erinevatesse klassidesse. Koolihoovi paigaldati tasakaalulint ning osteti uued õuesõppe lauad.
- Alustati tegevustega, mis on seotud muusikakooli laienemisega Tallinna mnt 10 asuvasse Saku Gümnaasiumi põhikoolihoonesse. Viidi läbi esmane ruumijaotuse ja planeeringu kavandamine ning koostati projekteerimise lähteülesanne.
- Saku Gümnaasiumi Tallinna mnt 1 hoones alustati ümberkorraldustöid, et kohendada hoone 1.–4. klasside vajadusele. Koostati uus ruumijaotus, sanitaarremondi tööde loetelu ning valmistati ette remondihange.
- Elukestva õppe raames toimusid erinevatele vanusegruppidele mõeldud kuueosalised digiõppe koolitused algajatele ja edasijõudnutele (kokku 4 koolitust), samuti kaks kuueosalist koolitust eakate nutitelefonide tundmaõppimiseks. Eakad külastasid mitmeid näitusi, teatrietendusi, muuseume ja festivale (bussitransport tasuta 2024. aasta eelarvest, piletid ostsid osalejad ise). Kevadel toimusid keskkonnakuu raames erinevad hariduslikud üritused ja sügisel viidi täiskasvanud õppija nädala raames läbi 42 üritust. Sotsiaalhoolekandeteenistuse eestvedamisel toimus 4 vanemlike oskuste tõstmise koolitust. Lisaks alustas sügisest Valgamaa Kutseõppekeskus Saku vallas lapsehoidja 5. taseme õppega. Kokku osales elukestvas õppes 2024. aastal 1167 osalejat.
- Koostöös Saue vallaga Salu kooli arendamiseks esitas Saue vald taotluse MATA meetmesse. Positiivne otsus saadi 800 000 euro suuruseks toetuseks. Asutati sihtasutus Maidla Maja, mille loomiseks tegid koostööd Saku, Saue ja Keila vallad. Saue vald tegeleb Salu kooli projekteerimisega.
- Alates veebruarist 2024 on Saku vallas tööl noorte heaolu spetsialist, kelle ametikoht loodi Euroopa Liidu vahendite abil läbi projekti „Lääne-Harju noorte tööhõive suurendamine ja hoidmine“. Projekt kestab 4 aastat ja selle eesmärk on pakkuda toetust 13–29-aastastele noortele haridusteele naasmiseks ja/või tööturule jõudmiseks. Noorte heaoluspetsialistil on kaks peamist fookust: ühelt poolt tegeleda NEET-noortega (noored, kes ei õpi ega tööta ja satuvad riigi poolt koostatavasse seirenimekirja 2 korda aastas) ning teiselt poolt NEET-olukorda sattumist ennetavad tegevused, mis on mõeldud universaalselt kõigile noortele. Erilist tähelepanu pööratakse tõrjutusriskis noortele, kelle puhul on suurem tõenäosus katkestada õpingud või kogeda tõrjutust tööturul. Esimesel aastal tegeleti 23 erineva noorega, kellest 3 on endiselt vaatluse all, 6 sai tööle, 3 tagasi haridusteele, 7 loobus teenusest ning 4 noorega töö jätkub sellel aastal ja lahendust veel ei ole.

Alusharidus

Saku valla lasteaedades on kaasaegne õpi- ja kasvukeskkond, kus on loodud head tingimused laste mitmekülgseks arenguks. Õppe- ja kasvatustöös toetatakse lapsest lähtumist, kasutades projektõpet, õuesõpet ja mängulisi tegevusi. Fookuses on sotsiaalsete oskuste arendamine, keskkonnahoid ja tervislikud eluviisid. Lasteaedu iseloomustab tihe koostöö lapsevanematega ning väärtuskasvatust toetavad üritused. Laste arengut toetavad kvalifikatsioonile vastavad õpetajad ja tugispetsialistid, sealhulgas logopeedid, eripedagoogid, kõnearendusõpetajad, kunstiterapeut ja eesti keele kui teise keele õpetaja. 2024/2025. õppeaastaks loodi Kurtna Kooli lasteaias täiendav tasandusrühm koos täiskohaga logopeedi ametikohaga. Mitmes lasteaias alustasid tööd rühmad ühe õpetaja ja kahe assistendiga. Korraldati ümber lahtiolekuajad, avades igas majas valverühmad. Töötajaid toetati erialase hariduse omandamisel ning toimus mitmeid koolitusi, sealhulgas vaimse tervise ja käitumisoskuste teemal.

Saku vallas alustas tegevust teine erahoid Väike Bibi, mis alustas esialgu tööd ühe rühmaga kuni 10-le lapsele.

Esmakordselt korraldati lasteaedade hoolekogude liikmetele õppevisiit Kohila lasteaeda Sipsik, et tutvustada kaasaegset alusharidust.

2024. aastal jätkati Ukrainast saabunud sõjapõgenike (uussisserändajate ehk edaspidi UA) lastele tasuta lasteaiakoha- ja lastehoiu pakkumist õppeaasta lõpuni. Alates 2024. aasta septembrist hakkasid lapsevanemad tasuma kohatasu lasteaias- ja eralastehoiu koha eest ise. 2024. aasta lõpu seisuga käis Saku valla lasteaedades 7 UA last (Terakese lasteaias 5 ja Saku Sofi Lastekeskuses 2 last).

Saku valla lasteaedades omandas 2024. aastal alusharidust 796 last. Neile lisandus 84 lapsehoiuteenusel olnud last. Võrreldes 2023. aastaga on Saku valla laste arv koolieelsetes lasteasutustes suhteliselt sama. 2024. aastal lastehoidudes olevate laste arv ja koduse lapse toetuse saajate arv on mõnevõrra langenud.

Alushariduses laste arv 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Saku valla lasteaedades lapsi	800	796
	sh lasteaias Päikesekild	364	364
	sh lasteaias Terake	308	308
	sh Kurtna Kooli lasteaias	128	124
2	Saue valla Nõlvaku ja Tuleviku lasteaias koostöölepingute alusel lapsi	32	29
3	Teiste omavalitsuste munitsipaallasteaedades Saku valla lapsi	28	19
	sh Tallinna linna lasteaedades	21	13
4	Eralasteaedades lapsi	1	2
5	Lapsehoiuteenusel lapsi	99	84
6	Koduse lapse toetuse saajad	70	60
7	Saku valla munitsipaallasteaedades teiste omavalitsuste lapsi	14	14

Vallavalitsuse hallatavate asutuste tegevus

Saku Lasteaed Päikesekild

Lähtudes sisehindamise tulemustest koostati koostöös hoolekoguga lasteaia arengukava aastateks 2024–2026, milles määratleti lasteaia arenduse põhisuunad ja valdkonnad ning tegevuskava antud aastatel.

Õppe- ja kasvatustegevustes keskenduti neljale põhisuunale: mäng, õuesõpe, tervis- ja keskkonnahoid. Rühmades viidi läbi eriilmelisi mängulisi ja lõimitud projekte. Keskkonnahariduste omandamist toetati osalemisega maailmakoristuspäeval, „Rohelise pai“ teraapiatunnis ja ETO keskkonnasäästlikku eluviisi tutvustaval mängulisel koolitusel. Koolieelikud osalesid KIK-i matkal „Õppekäigud Pääsküla rabasse“, Metsanurme loodusmatkal ja istutasid lasteaia õuealale puu.

Laste tervislike eluviiside toetamiseks toimus süsteemne tegevus süvendatud ujumisõpetuse, iganädalaste matkade, suusa- ja uisutundide, Päikesekillu OlümpiaLa, tervisenädala tegevuste kaudu.

Õpetajate vaimse tervise toetamiseks võeti kasutusele kovisioonid, lasteaed liitus üleskutsega „Emotsionaalse enesetunde testimine“, toimusid kunstiteraapia-alased sisekoolitused.

Veebruarist muudeti rühmade lahtiolekuaja töökorraldust, kõik rühmad on avatud kuni 17.45 ning kella 17.45–18.30 töötab igas korpuses üks valverühm. Septembrist alustasid kaks rühma teistsuguse töömudeliga: rühmas töötab üks õpetaja ja kaks õpetajat abistavat töötajat (assistenti). Lasteaia vajadusi arvestavalt täienes koosseis kunstiterapeudi, õppejuhi ametikohaga.

2024. aastal uuendati Päikesekillu maja ühe külje fassaadi ja renoveeriti katust.

Saku Lasteaed Päikesekild 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Laste arv	364	364
2	Rühmade arv	19	19
	sh sõimerühmi (vanusele 2–3a)	2	1
	sh aiarühmi (vanustele 3–7a)	10	17
	sh liitrühmi (vanustele 2–7a)	0	0
	sh sobitus-aiarühmi (vanustele 3–7a)	5	0
	sh sobitus-liitrühmi (vanustele 2–7a)	1	0
	sh 12-kohaline rühm (vanusele 3–7a)	1	1
	ah rühmi, kus on tõhustatud või erituge vajav laps(-ed)	0	9
3	Tugiteenust vajavaid lapsi	154	167
4	Tugiteenust saavaid lapsi	112	130
5	Koolikohuslased 7-aastased	106	87
6	Koolikohuslased 8-aastased (eelnev koolipikendus)	2	3
7	Varasema koolisooviga (6-aastased)	3	0
8	Kooliminejad kokku	108	87
9	Koolipikendusele jääjad	3	1
10	Ametikohad	77,775	79,775
11	Töögruppide arv	4	7
12	Töögruppides osalenud töötajate arv	40	49

		2023	2024
13	Kogu personalile toimunud koolituste arv	3	3
14	Vabariiklikes projektides/kampaaniates osalenud rühmade arv	0	8
15	Personaalsel väliskoolitusel osalenute arv	42	42
16	Lastevanemate osavõtt lapse arenguevestlustest	96%	96%

Saku Lasteaed Terake

25.jaanuaril 2024 kinnitati Saku vallavolikogu otsusega „Saku Lasteaed Terake arengukva 2024–2026“.

Lasteaed tegutseb neljas erinevas hoones - Pargimaja, Peamaja, Mudila ja Vudila.

Töötajaid toetati kõrg- ja kutsehariduse ning magistritaseme omandamisel Tallinna Ülikoolis, Tartu Ülikoolis, Tartu Ülikooli Narva Kolledžis ja Valga Kutseõppekeskuses.

Teostati heakorra- ja remonditöid, Tallinna mnt 12 hoovipoolsel küljel värviti fassaad, ehitati majandussissepääsu varikatus, kahes rühmas teostati sanitaarremont ja uuendati mööblit. Maist oktoobrini niitsid Tallinna mnt 12 hooviala robotniidukid. Mudila majas Uus-Saku 3a teostati katuse remont ning uudse lahendusena paigaldati ja võeti rendile uus ventilatsioonisüsteem. Pargimajas pandi uus kate sisetreppidele ja ehitati vaheaed sõime- ja tasandusrühma.

Alates veebruarist alustasid kõikides majades õhtused valverühmad kell 18.00.

Septembrist läksid viis rühma üle 1+2 süsteemile, kus korraga on tööl üks õpetaja ja kaks assistenti.

Rühmades minnakse järk-järgult üle projektõppele. Projektõpe on üks paljudest laste õppimise viisidest. Meetod valiti põhjusel, sest selle kaudu on võimalik toetada lapsest lähtuva kasvatuses põhimõtteid. Projektõpe toetab lasteaia õppekava rakendamist, võimaldades lõimida kõigi õppe- ja kasvatustegevuste valdkondade sisu ja tegevusi.

Saku Lasteaed Terake 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Laste arv	308	308
2	Rühmade arv lasteaias	17	17
	sh aiarühmi	7	5
	sh liitrühmi	1	2
	sh koolieelikute rühm	2	4
	sh tasandusrühm	1	1
	sh sobitusrühmi	2	1
	sh sõimerühmi	4	4
3	Ametikohti kokku	71,1	71,1
	sh pedagoogilisi ametikohti	43	42
4	Tugiteenust vajavaid lapsi	70	118
5	Eesti keele õppes osalevaid lapsi	18	6

Kurtna Kool (lasteaed)

2024. aastal oli Kurtna lasteaias üks sõimerühm, üks liitrühm, kolm aiarühma ja 2024/25. õppeaastaks moodustati üks tasandusrühm. Lasteaiakohtade tagamiseks olid laste piirarvud

kahe lapse võrra suurendatud neljas rühmas seitsmest. 31.31.12.2024 seisuga oli koolieelikuid nimekirjas 125 last.

Seoses tasandusrühma avamisega lisandus üheks õppeaastaks koosseisudesse täiskohaga logopeedi ametikoht. Logopeedi leida ei ole õnnestunud, seetõttu võeti lastele vajaliku toe rakendamiseks tööle kõnearenduse õpetaja. Väikeses mahus osteti aasta lõpus logopeedi teenust ka sisse, mis osutus ebamõistlikult kulukaks.

Sõimerühmas mindi üle 1-õpetaja süsteemile, mis võimaldab rakendada rohkem kolme inimese kattuvat tööaega päeva jooksul. Kasutusel on hommikused ja õhtused valverühmad.

Õppe- ja kasvatustöös pandi esimese poolaasta teema raames suurt rõhku laste sotsiaalsete ja enesekohaste oskuste omandamise toetamisele, st et laste iseseisvuse toetamine oli eesmärgiks igas tegevuses. Oskuste omandamiseks tehti koostööd projektidega „Suukool“, „Tean tulest“ ja „Hambabuss“, koolieelikud läbisid koolituse „Jalgratta ABC“. Teisel poolaastal pandi rõhku hoolimisele ja sellega seoses ka heategevusele. Kool ja lasteaed liitus „Rohelise kooli“ programmiga, mille esimesed fookusteemad lasteaias on prügi, toit ja õueala. Paar näidet tehtust - rühmades on prügisorteerid, toimunud on toidujäätmete mõõtmine, tegevuste võimalusi õuealal on analüüsitud ning õuealale on lisandunud ronimissein, väravad jalgpalli mängimiseks, on loodud vahendite komplekt kunstitegevuse harrastamiseks õues, kergvoodite hankimine võimaldab soojemal ajal veeta puhkeaeg õues. Heakorra ja remonditööde käigus tehti sanitaarremont lasteaia saalis. Vahetati välja lasteaiaõpetajate tööarvutid.

Kurtna Kooli lasteaed 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Laste arv	128	125
2	Rühmade arv lasteaias	7	7
	sh aiarühmi	5	4
	sh liitrühmi	1	1
	sh sõimerühmi	1	1
	sh tasandusrühm	-	1
3	Tugiteenust vajavaid lapsi	28	32
4	Koolikohuslased 7-aastased	31	27
5	Koolikohuslased 8-aastased (eelnev koolipikendus)	2	4
3	Ametikohti kokku	26,5	26,5
	sh pedagoogilisi ametikohti	18,5	19,5

Põhi- ja keskharidus

Valla koolides on loodud head tingimused õpilaste arenguks ja eneseteostuseks. Õppekavade arendamisel arvestatakse õpilaste vajaduste ja huvidega ning lähtutakse kooli ning paikkonna eripäradest ja võimalustest. Õpilase hariduslikest ja arengulistest erivajadustest lähtuvalt rakendatakse individuaalset õppekava, tugiteenuseid, tõhustatud ja erituge (sellist tulenevaid spetsiaalseid tugiteenuseid), lisaks õpitakse vajadusel ka eri liiki klassides ning rühmades. Vallas on loodud tugisüsteemide võrgustik. Kõikides valla koolides töötavad kvalifitseeritud tugispetsialistid. Koolide õppekavu toetavad õppekavavälised tegevused, lisaks ka pikapäevarühmad ja aktiivne huvitegevus.

2024. aastal muudeti ruumide paigutust Kajamaa Kooli moodulklassides (kompleks u 280 m²). Ruumide ümberkorraldamisega tehti tugispetsialistidele üks ruum juurde ja vähendati õpetajate toa ning juhtkonnaliikmete tööruumide suurust.

2024. aasta lõpuga õppis Saku Gümnaasiumis jätkuvalt 17 Ukrainast saabunud sõjapõgenike (UA) last, kellele pakuti jätkuvalt erinevaid tugiteenuseid, sh lisa eesti keele õpet ka suvevaheaja lõpus.

2024. aastal omandas põhi- ja keskkharidust erinevates koolides kokku 2213 valla noort. Võrreldes eelneva aastaga kasvas põhi- ja keskkharidust omandavate Saku valla laste arv vaid 13 lapse võrra. Samuti tõuseb vähehaaval riigikoolides õppivate Saku valla laste arv. Selle põhjuseks on viimastel aastatel Tallinnas avatud täiendavad riigigümnaasiumid.

Põhi- ja keskkhariduses laste arv 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Saku valla munitsipaalkoolides õpilasi	1855	1865
	sh Saku Gümnaasiumis	1538	1537
	sh Kurtna Koolis	251	262
	sh Kajamaa Koolis	67	66
2	Teiste omavalitsuste munitsipaalkoolides Saku valla õpilasi	198	189
3	Erakoolides Saku valla õpilasi	99	104
4	Riigikoolis Saku valla õpilasi	48	55
5	Saku valla koolides teiste omavalitsuste õpilasi	97	94

Vallavalitsuse hallatavate asutuste tegevus

Saku Gümnaasium

Saku Gümnaasium on 10.11.2024 seisuga õpilaste arvu poolest suuruselt kolmas üldhariduskool Eestis. Õppetöö toimus 2024. aastal kolmes õppehoones. 2024. aasta juunis lõpetas 9. klassi 150 õpilast. Neist kiitusega lõpetas 36 õpilast ja neljade-viitega 43 õpilast. 12. klassi lõpetas 81 abiturienti. Neist kuldmedaliga 6 ja hõbemedaliga 7 õpilast. Kooli õpilased saavutasid edukaid tulemusi nii maakondlikel kui riiklikel konkurssidel ja spordivõistlustel. Täpsemalt saab vaadata [siit](#).

Strateegilises vaates on 2024. aasta suurimad kordaminekud seotud [Saku Gümnaasiumi arengukavast](#) lähtuvate tegevuste juurutamisega ja seda õppijast lähtuva õppetöö jätkuvaks rakendamiseks. Neist olulisemad.

1. Käivitasime ja viisime vahemikus veebruar-juuni 2024 lõpuni Saku Gümnaasiumi visuaalse identiteedi uuendamise protsessi, mille tulemusena rakendame alates augustist 2024 kooli sise- ja väliskommunikatsioonis ühtset visuaali ja sõnumeid.
2. Saime veebruaris 2024 kinnituse, et meie kooli soov liituda teadus- ja tõenduspõhise kiusamise ennetamise ja vähendamise programmiga Kiusamisvaba Kool on positiivselt vastu võetud. Viisime läbi olulised ettevalmistused ja rakendame KiVa programmi alates septembrist 2024. KiVa-ga liitumine on koolile väga oluline samm kvaliteedi suunas ja aitab muuta meie koolikeskkonda veelgi turvalisemaks.

3. Viisime kevadel 2024 lõpuni Saku Gümnaasiumi õppekava uuendamise ning rakendamise uuendatud õppekava alates septembrist 2024.

4. Saku Gümnaasiumi koostöömodeli rakendamine. Saku Gümnaasiumi arengukava 2023–2027 järgi on kesksel kohal õppija ja tema arengut toetav tulevikuoskus – enesejuhtimise oskus. Õppijast lähtuva ja õppija vajadusi arvestava õppetöö läbiviimine vajab süsteemset lähenemist ja aega erinevateks aruteludeks. Seetõttu rakendame alates septembrist 2024 õppijast lähtuva õppimise ja õpetamise suunas liikumiseks meeskonnana Saku Gümnaasiumi koostöömodelit, mis annab võimaluse luua ühine arusaam erinevate teemade ja lähenemiste kasutamisel õppetöös ning jagada omavahel teadmisi, praktikaid ja kogemusi.



5. Jätkus Saku Gümnaasiumi 5.–9. klasside uue õppehoone ehitus. 2024. õppeaastasse mahtus sarikapidu. Hariduskontseptsiooni muutus võimaldab meie praegusest põhikooli hoonest kujundada 1.–4. klassi õpilaste ja õpetajate hariduskodu, valmivast Traani tee 1 aadressile ehitatavast hoonest 5.–9. klasside õpilaste ja õpetajate hariduskodu ja gümnaasiumi õppehoone jääb ikka 10.–12. klassi õpilaste koduks.



6. Õppeaasta jooksul oli sarnaselt kahele varasemale aastale jätkuvalt fookuses ka kvalifikatsiooniga õpetajate osakaalu tõstmine. Selleks jätkati õpigrupiga õpetajatest, kes soovisid taotleda õpetaja kutset ning toetati pühendunult jätkuvalt neid, kes omandasid haridust ülikoolis. Sügisel 2024 oli kvalifitseeritud õpetajaid 85%.
7. Alustasime septembris 2024 uueks õppeaastaks (2025/2026) valmistumisega – nii sisulisest (päevakava, tundide kestused, õppekavast ja arengukavast lähtuvad muudatused) kui korralduslikust vaatest (kahe õppehoone kolimine).
8. Viisime läbi kümneid sündmusi, mis tõid koolikogukonnale palju rõõmu. Lisaks hinnatud jõulukontserdile, koolimuusikalile, Jüriöö jooksule, gümnaasiumiastme kevadballile jt juba traditsiooniks saanud oodatud sündmustele jätkati ka mitmete eelmisel aastal alustatud sündmustega. Näiteks koolikontserdid kõigile kooliastmetele, algkooli õppehoone Vaba Lava, õpilasesinduste poolt läbi viidud arvamuskorje ja arvamusefestival, Bingo vahetunnid gümnaasiumi astmes, kooli kaasava eelarve elluviimine, koolijuhi vastuvõtt 5.–12. klasside õpilastele, kes saavutanud erinevatel

ainealastel vm võistlustel kõrgeid auhinnalisi kohti. Algasime vahepeal 11 aastat pausil olnud Saku Gümnaasiumi kooliolümpia aasta ettevalmistused.

Saku Gümnaasium 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Õpilaste arv	1538	1544
	sh põhikoolis	1287	1295
	sh gümnaasiumis	251	249
2	Ametikohti kokku	151,86	154
	sh pedagoogilisi ametikohti	131	137
3	Huviringide arv	17	12
4	Huviringides osalenute arv	408	334

Kurtna Kool

Kurtna Kooli põhikooli 2024. aasta märksõnadeks olid uue õppekava koostamine ja rakendamine alates 01.09.2024 ning kooli juubeli tähistamine. Õppekava uuendamise ja kooli juubeliks valmistumise käigus toimus traditsioonide ja põhiväärtuste taasmõtestamine. Suvel vahetus koolijuht.

Kooli lõpetas 26 õpilast, neist 9 kiitusega. Avati kaks 1. klassi, kus alustas õpinguid 38 õpilast. Seoses õpilaste klassikursust kordama jäämisega avati 6. klassil samuti paralleelklass, mille tunnid toimuvad osaliselt eraldi.

Kurtna Kool on oma tegevuses lähtunud arengukava põhivaldkondadest, milleks on õpilase arengu ja huvide toetamine, meeskonna professionaalne arendamine ja kogukonnatunde loomine.

Koos õpilaste üldarvu suurenemisega on kasvanud ka HEV õpilaste arv Kurtna Koolis. Üldtuge sai 2024. a detsembri seisuga 35, tõhustatud tuge 23 ja erituge 1 õpilane. Lisaks on 4 õpilast koduõppel.

Väiksemas rühmas viiakse õpet läbi 6. ja 4. klassis matemaatikas ja eesti keeles ning 7. klassis matemaatikas. Samuti on 8. klassid neljas õppeaines jaotatud tasemerühmadeks. Lisaks toimuvad algklassides õpiabi tunnid ning osa tunde ka abiõpetajate toel individuaaltundidena. Üks 7. klassi õpilane õpib eesti keelt teise keelena.

Seoses uute paralleelklasside avamise ja õpiabi vajavate õpilaste hulga suurenemisega kasvas ka pedagoogide koosseis. Sügisel suurendati õpetajate ametikohti 16,6-lt 19-ni ning psühholoogi ja õpiabi õpetaja ametikohtade arvu 0,2 võrra.

2024. aasta sügisel sai õpetaja kutse 4 põhikooli õpetajat.

Kurtna Koolis tööd alustanud 1. klasside õpetajaid toetas mentor-õpetaja.

Kaks õpetajat osales Erasmus+ õpirändel.

Seoses õpilaste arvu kasvuga kerkis taas päevakorda ruumiprobleem, mis lahendati käsitöö tundide viimisega kooliruumidest Anna Lutteri KUUT'i. Endiselt on kasutuses ka kaks moodulit spordikeskuse parklas.

Füüsilist õpikeskkonda parandati uue klassiruumi sisustamise ja ühes klassiruumis õpilaste laudade ja toolide vahetamisega. Osadesse klassidesse paigaldati valged markertahvlid. Täiendati ja uuendati IT-vahendeid: tehnoloogiaklassi soetati laserlõikur, õpetajate tuppa osteti võrgu-värvikombain Ricoh IMC3000, klassides vahetati 5 projektorit ja soetati 2 Epson lähikuvaprojektorit.

Aktiivsete vahetundide soodustamiseks osteti uus lauatenнисe laud, lisaks uuendati liikumisõpetuse õppevahendeid.

Koolihoovi paigaldati tasakaalulint ning uued õuesõppe lauad.

Koolis toimus 2 projektõppe päeva.

Kõik klassid osalesid programmis „Hakkamasaaja looduses“. Vanemate klasside õpilastele toimus loeng „Ütle nikotiinile ei!“. Kõik kooliõpilased osalesid küberturvalisuse koolitusel, mis oli osa Eesti Interneti Sihtasutuse rahastatud internetinädalast

2024. aasta kevadel liituti Kiusamisvaba Kooli (KiVa) programmiga ning sügisel Rohelise kooli võrgustikuga.

Kooli õppesuunda, milleks on „Inimene ja keskkond“, aitavad ellu viia praktilised tunnid kooliaias ja -mesilas 5. ja 6. klassi õpilastele; samuti igakevadine keskkonnanädal.

Jaapani klubi eestvedamisel külastati Jaapanit ja augustis võõrustati jaapanlasi Eestis. Toimus ka keeleõppereis Inglismaale.

Sügisel tähistati erinevate sündmustega Kurtna Kooli 35. aastapäeva. Selle raames toimusid novembri lõpus muuhulgas aktused ja vilistlaste kokkutulek koos peoõhtuga.

Kurtna Kool 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Õpilaste arv	257	262
2	Ametikohti kokku	33,4	35,7
	sh pedagoogilisi ametikohti	16,6	23,5
3	Huviringide arv	22	20
4	Huviringides osalenute arv	184	160
5	Lõpetajad	22	26
6	Tõhustatud toe meetmel õppivad õpilased	20	23
7	Eritoel õppivad õpilased	-	1

Kajamaa Kool

Iga laps on eriline nii oma võimetelt kui ka vajadustelt.

Kajamaa Kooli õpilaste arv on tõusnud viimastel aastatel märgatavalt. Kolmel järjestikusel õppeaastal, vastavalt 2022/2023, 2023/2024 ja 2024/2025 oleme avanud kaks paralleelklassi esimeste klassi õpilastele – riikliku õppekava alusel õppivate õpilaste klassi kui ka riikliku lihtsustatud õppekava alusel õppivate õpilaste klassi.

2024 kevadel lõpetas Kajamaa Kooli kooli ajaloo kõige suurem lend – üksteist õpilast. Lõpetajad jätkasid oma haridusteed järgmistes koolides – Astangu Kutserehabilitatsioonikeskus, Tallinna Tööstushariduskeskus, Audentese Spordigümnaasium, Tallinna Vanalinna Täiskasvanute Gümnaasium, Tallinna Polütehnikum, Tallinna Ehituskool, Pärnumaa Kutsehariduskeskus, Kuressaare Ametikool, Räpina Aianduskool.

Panustame lähtuvalt õpilastest, nende vajadustest ja soovidest igal õppeaastal üha enam õpilaste edasise karjäärivaliku tegemisse. Koolis antava karjääriõpetuse valikaine raames käisid noori nõustamas ja jõustamas Töötukassa karjäärispetsialistid neljal korral õppeaasta jooksul.

Koolis tegutses 2024. aastal mitmeid huviringe nagu loovus-ja kokandusring, spordiring, rütmipillide ring ja kitarriring. Huviringide laiem valik võrreldes eelmise õppeaastaga tõi kaasa õpilaste suurema osalemise ringides. Huviringides osales pea pool kooli õpilastest.

Kajamaa Kool märkab ja hoolib ning tunnustab oma töötajaid, sest nemad loovad koostöös meie õpi- ja töökeskkonna. Saku valla vapimärgiga tunnustati abiõpetajat Urve Gonjak'it Kajamaa Koolis töötatud 25 tööaasta eest. Staažimärgiga tunnustati õpetaja Marika Tulupovat,

kel täitus Kajamaa Koolis 15 tööaastat. Koolijuht Merit Udusalu esitati Harjumaa 2024. aasta parimate haridustöötajate valimise komisjoni poolt Harjumaa Aasta Õpetaja 2024 üheks finalistiks aasta õppeasutuse juhi kategoorias galal „Eestimaa õpib ja tänab“.

2024. aasta lõppes Kajamaa Koolile märgilise ja olulise sündmusega. Septembris 2024 kuulutati välja Kajamaa Kooli arhitektuurivõistlus koostöös Eesti Arhitektide Liiduga uue koolihoone ehitamiseks. Arhitektuurivõistlusele laekus 23 ideekavandit. Konkursi võitis ideekavand „Leia mind aiast“ arhitektuuribüroolt KAVAKAVA.

Kajamaa Kool 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Õpilaste arv	67	67
2	Ametikohti kokku	32,5	33
	sh pedagoogilisi ametikohti	19	19
3	Huviringide arv	3	5
4	Huviringides osalenute arv	20	29
5	Lõpetajad	7	11
6	Tõhustatud toe meetmel õppivad õpilased (sh lihtsustatud õppekava alusel õppivad õpilased ehk LÕK õpilased)	39 sh 5 LÕK õpilast	41 sh 4 LÕK õpilast
7	Eritoel õppivad õpilased (sh lihtsustatud õppekava alusel õppivad õpilased ehk LÕK õpilased)	28 sh 8 LÕK õpilast	27 sh 10 LÕK õpilast
8	Naabervaldadest õppivad õpilased	5	6

Saku Muusikakool

Saku Muusikakoolis on võimalik õppida akordionit, flööti, klarnetit, klassikalist kitarri, klaverit, kromaatilist kannelt, löökpille, metsasarve, saksofoni, tenorit, trompetit, tšellot, viiulit ja vioolat. Aktiivselt tegutseb 1. septembrist 2023 loodud muusikakooli õpilaste puhkpilliorkester, kus musitseerib üle 20 õppuri. Lisaks puhkpilliorkestrile ja rahvamuusikaansamblile mängivad õppurid pilli veel erinevates ansamblikoosseisudes, kus on liikmeid 2–18. Viiuli-, vioola- ja tšelloõpilased mängivad Harjumaa Keelpilliorkestris, osad puhkpilliõppurid Harjumaa Noorte Puhkpilliorkestris või Eesti Noorte Puhkpilliorkestris, muusikakooli vilistlased mängivad puhkpilliorkestris Saku.

Koolisiseseid ja -väliseid kontserte toimus aasta jooksul kokku 73, puhkpilliorkester Saku andis 16 avalikku kontserti. Muusikakoolide õpilaste vahelistel konkurssidel pärjati Saku Muusikakooli õppureid erinevates vanuserühmades mitmete kõrgete kohtadega. Kokku osalesid õpilased 15 konkursil, millest üheksa olid regionaalsed, viis vabariiklikud ja üks rahvusvaheline konkurss Alicantes Hispaanias. Loode-Eesti regiooni konkurssidel, kus on võimalik osaleda kuni 23 muusikakooli õppuritel, saavutasid Saku Muusikakooli õpilased kuus esimest, seitse teist ja seitse kolmandat kohta. Vabariiklikel konkurssidel, kus osalevad erinevate žüriide poolt 87 muusikakooli õpilaste hulgast välja valitud õppurid, saavutasid Saku Muusikakooli õpilased neli teist ja neli kolmandat kohta ning neli diplomit. Hispaanias toimunud rahvusvahelisel klaveriõpilaste konkursil pärjati meie õppuri mänguuskust kolmanda kohaga.

Kevadised eksamid, arvestused, muusikakooli lõpetajate kontsert-aktus, õpilaskandidaatide vastuvõtukatsed jms toimusid tavapärasel rütmil, õppetööd pärssivaid asjaolusid ei esinenud.

2024. aasta kevadel lõpetas Saku Muusikakooli 15 õpilast, neist kolm kiitusega. Viieteistkümnest lõpetajast kaks jätkavad õpingud Tallinna Muusika- ja Balletikoolis ning üks Saku Muusikakoolis lisa-aastal.

Saku Muusikakool 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Õpilaste arv	168	176
	sh põhiõppes	133	140
	sh eelõppes	13	18
	sh üldõppes	22	17
	sh lisa-aastal	0	1
2	Ametikohti kokku	23,15	23,15
	sh õpetaja ametikohti	19	19
3	Huviringide arv (puhkpilliorkester Saku, millele lisandus septembrist 2023 uus orkestrikooosseis – Saku Muusikakooli puhkpilliorkester, mis koosneb ainult muusikakooli puhkpilliõpilastest)	2	2
4	Huviringides osalenute arv	25	25

1.6.9. Sotsiaalhoolekanne

Ülevaade arengueesmärkidest ja nende täitmisest

- Saku valla sotsiaalhoolekandeline abi toimib koostöös era- ja mittetulundussektoriga ning katab abivajajate vajadused, on tänapäevane ja kvaliteetne, tagab lastele täisväärtusliku arengukeskkonna, täiskasvanutele töövõimet ja iseseisvat toimetulekut ning nõrgema sotsiaalse suutlikkusega isikutele vajaliku sotsiaalse kaitse, eakale täisväärtusliku elu võimalikult kaua oma kodus elamiseks.
- Sotsiaalteenused, -toetused ja ennetusprogrammid on loodud abivajajakesksetena, on tõhusad ja valla elanikele kättesaadavad.
- Saku valda on rajatud koostöös erasektoriga mitmesuguse otstarbega sotsiaalhoolekande asutusi, mis katavad Saku valla elanike vajadused.
 - Kord kuus toimusid regulaarsed kohtumised piirkonnapolitseinikega ning igapäevaselt tehti koostööd üksikjuhtumite lahendamiseks. Toimused kolm kohtumist Saku Vallavalitsuse sotsiaal- ja haridusteenistuse, samuti Saku Tervisekeskuse psühholoogide ja vaimse tervise õe osavõtul, kus arutati vallaelanike vaimse tervise probleemide üle. Viidi läbi tugisüsteemide ümarlaud, kuhu kaasati kõigi valla hallatavate asutuste laste- ja noortega tegelevaid spetsialiste. Valla lastekaitse spetsialistid kohtusid eraldi valla allasutustega ning arutasid omavahelist koostööd laste heaolu tagamiseks.
 - Ennetavate tegevustena viidi läbi kaks Gordoni perekooli vanemahariduskoolitust ja üks „Imeliste aastate“ koolitus edasijõudnutele. Saku koolides alustati KiVa metoodika rakendamisega. Sekkumistest jätkus SPIN projekt ja SOS-Peretugevdusprogramm. Uue tegevusena käivitati koolitõrkega laste vanemate tugigrupp, mis kogunes kümnel korral ja pakkus tuge vanematele, kelle lastel esines raskusi koolis käimisega.
 - Hoolduskoormusega inimestele teenuste arendamiseks esitati projektitaotlus ESF taotlusvooru „Sotsiaalteenuste arendamine Saku vallas“, mille raames on planeeritud uued teenused ja tegevused, sealhulgas omastehooldajatele. Projekt sai rahastuse ning viiakse ellu aastatel 2025–2027.
 - 2024. aasta alguses lõpetati Saku Päevakeskuse ruumide rekonstrueerimine, mille järel keskuse tegevus jätkus uutes, laienenud ruumides. Pärast uute ruumide valmimist

jätkasid mõned võimlemisringid tööd Kultuurikeskuse ruumides, kuna võimlemine on eakate hulgas väga populaarne tegevus. Päevakeskuse klientidele korraldati väljasõite, muuseumide külastusi ning kohtumisi teiste päevakeskustega. Töötajatele korraldati motivatsioonipäev koostöös Sillamäe ja Jõhvi päevakeskustega. Alates 2024. aasta jaanuarist loodi juurde üks koduhooldustöötaja ametikoht.

- 2024. aasta veebruaris tõsteti erinevate valla sotsiaaltoetuste määrasid, sealhulgas tõusis eestkostel või perekonnas hooldusel oleva lapse toetus 60 eurole.

Sotsiaalhoolekanne

Vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistus osutab sotsiaalnõustamise teenust erinevatele sihtrühmadele (sh toimetulekuraskustes isikutele ja peredele, puuetega inimestele, lastega peredele ja eakatele) ja korraldab 13 kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenuse osutamist (koduteenus, tugiisikuteenus, täisealise isiku hooldus, isikliku abistaja teenus, sotsiaaltransporditeenus, eluruumi tagamise teenus, väljaspool kodu osutatav üldhooldusteenus, lapsehoiuteenus, turvakoduteenus, varjupaigateenus, võlanõustamisteenus, asendushooldusteenus, järelhooldusteenus). Vähekindlustatud isikutele osutatakse Saku Päevakeskuses täiendavaid vajaduspõhiseid sotsiaalteenuseid nagu duši kasutamise teenus, pesu pesemise ja kuivatamise teenus, toidu vahendamise teenus. Psühholoogilise nõustamise, pereteraapia jms teenuseid ostetakse teenusepakkujatelt. 2021. aasta detsembrist osutatakse eluruumi tagamise teenust Jõesilla majas. Puuetega inimestele osutab teenuseid üldjuhul Saku Päevakeskus. Sotsiaalhoolekandeteenistuse ülesandeks on erivajadusega isikute nõustamine, nende teenusevajaduse hindamine, neile vajaliku abi korraldamine, arvamuste andmine kohtus eestkostet puudutavates menetlustes, puudega inimese parkimiskaardi väljastamine.

Saku valla eelarvest makstavaid sotsiaaltoetusi on õigus taotleda isikul, kes on madala sissetulekuga (netosissetulek ühe pereliikme kohta on alla 450 euro). Riigieelarvest makstavat toimetulekutoetust on õigus taotleda isikul, kelle sissetulek pärast eluasemekulude tasumist on alla 200 euro (iga järgnev täiskasvanu 160 eurot, laps 240 eurot).

Puudega lapse kooli toiduraha ja lasteaia toiduraha ning kohatasu kaetakse valla eelarvest, samuti ühe vaba aja tegevuse kulu (kuni 900 euro ulatuses ühes kalendriaastas). Juhul kui Saku vallas ei osutata puudega isiku vajadustele vastavat haridusteenust ja puudega isik ei ole suuteline iseseisvalt kasutama ühistransporti, korraldatakse talle sotsiaaltranspordi teenus või kompenseeritakse isikliku sõiduauto kasutamise kulud. Ühistransporti kasutab puudega isik sel juhul koos saatjaga.

2024. aastal korraldati valla lapsevanematele kaks Gordoni vanemahariduse koolitusgruppi, üks Kiisal ja teine Sakus ning viidi läbi üks „Imeliste aastate edasijõudnute“ vanemahariduskoolitus. Eakate hoolekande eesmärgiks on, et iga eakas saaks võimalikult kaua ja turvaliselt elada oma kodus ja selleks osutab eakatele teenuseid Saku Päevakeskus. 2023. aasta 1. juulist jõustus hooldusreform, millest tulenevalt hakkas vald tasuma kõigi ööpäevaringsel üldhooldusteenusel (hooldekodus) viibivate eakate kohatasust hoolduskomponenti, kuid mitte rohkem kui valla kehtestatud piirmäära (700 eurot) ulatuses. Majanduslikult vähekindlustatud ja ilma seadusjärgsete ülalpidajateta eakatele maksab vald vajadusel veel täiendavat kohatasu hüvitist. 2024. aastal tõusis eakatele alates 75. eluaastast kord aastas sünnipäevakuul makstav tähtpäevatoetus 60 eurole.

Sotsiaalhoolekande toetused ja teenused 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Toimetulekuraskustes olevate isikute hoolekanne		
	Madala sissetulekuga perede toetus eluasemekulude katmiseks	41 korral (20 isikut)	32 korral (12 isikut)
	Kooli toidusoodustus, lasteaia kohatasu ja toidusoodustus	16 lapsele	9 lapsele
	Kooliaasta alguse toetus toimetulekuraskustes peredele	4 perele	2 perele
	Riigi eelarvest makstav toimetulekutoetus	68 perele	42 perele
2	Puuetega inimeste hoolekanne		
	Arvamusi kohtule eestkostet puudutavates küsimustes	7 korral	11 korral
	Parkimiskaardid keskmise, raske või sügava liikumis- või nägemispuudega isikutele	79 isikule	88 isikule
	Sotsiaaltransporditeenus	99 isikule	139 isikule
	Koduteenus	50 isikule	49 isikule
	Määratud hooldaja raske või sügava puudega täiskasvanule	35 isikule	42 isikule
	Ööpäevaringsel erihooldusteenusel viibivad isikud	2 isikut	2 isikut
	Päevahoiuteenusel viibivad isikud	4 isikut	2 isikut
	Sotsiaaltoetus ravimite, abivahendite ja tasulise ravi osaliseks kompenseerimiseks puudega või töövõimekaotusega isikutele	175 korral (75 isikule)	129 korral (49 isikule)
3	Eakate hoolekanne		
	Eaka (75+ a) tähtpäevatoetus	719 isikut	729 isikut
	Valla toetusega hooldekodus viibivaid eakaid *	54 isikut	68 isikut
	Matusetoetus	74 korral	83 korral
4	Laste hoolekanne		
	Menetletud juhtumeid	144 (nendest 14 uut juhtumit)	239 (nendest 32 uut juhtumit)
	Valla eestkostel olevad lapsed	4 last	4 last
	Füüsilise isiku eestkostel olevad lapsed	5 last	5 last
	Asendus- ja järelhooldusteenusel olevad lapsed	5 last	5 last
	Õpilaskoduga koolis õppivad lapsed	3 last	2 last
	Kooliaasta alguse toetus kolme- ja enamalapselisele perele	198 perele	193 perele
	Kooliaasta alguse toetus madala sissetulekuga perele	4 perele	2 perele
	Toetus laste vaba aja tegevuste kulude katmiseks erivajadusega lapsele	15 lapsele	12 lapsele
	Valla sünnitoetuse saajaid (makstakse kahes osas)	1. osa 126 last 2. osa 99 last	1. osa 92 last 2. osa 120 last

* alates 01.07.2023 muutus toetuse maksmise süsteem – toetust hakkasid saama hoolduskomponendi ulatuses kõik valla eakad, kes viibivad ööpäevaringsel üldhooldusteenusel hooldekodus

Saku Päevakeskus

Saku Päevakeskuse eesmärgiks on sotsiaalsete erivajadustega isikutele ja peredele sotsiaalteenuste osutamine. Osutatakse kohaliku omavalitsuse sotsiaalteenuseid, riiklikke erihooldekandeteenuseid ning vajaduspõhiseid sotsiaalteenuseid.

Päevakeskuse tegevuste eesmärgiks on inimeste kaasamine ühiskonnaellu vastavalt nende võimetele, vajadustele ja soovidele ning toimetuleku toetamine ja sotsiaalse aktiivsuse tõstmine.

Sotsiaalse aktiivsuse tõstmiseks toimuvad ringitegevused (lauluring, kolm eakate võimlemisringi, lauamänguring, kohviklubi) ning muud tugigrupid ja suhtlemisvõimalusi pakkuvad tegevused.

Päevakeskuse ruumides toimus korra kvartalis elanikele nägemiskontroll ning iga kuu Tervise Abi abivahendikeskuse toodete vahendamine.

Kaks võimlemisringi ja lauluring käivad koos Saku Gümnaasiumi ruumides ja üks võimlemisring toimub Saku Päevakeskuse saalis.

Nii eakatele kui erivajadustega inimestele toimus mitmeid väljasõite – Pärnu loodusmajja, alpakade farmi, Haapsalu toidutänav festivalile, Lennusadamasse, Tallinna Linnamuuseumi ja jõululaadale.

Päevakeskuse ruumides tähistati rahvakalendri tähtpäevi, päevakeskuse lahtiste uste päeva, jõululaata ja eakate jõulupidu.

Kõikidele töötajatele toimus meeskonnakoolitus ja supervisioon. Nii Jõesilla maja administraatorid kui ka päevakeskuse töötajad on läbinud mitmeid erialaseid täiendus- ja motivatsioonikoolitusi.

Saku Päevakeskus 31. detsembri seisuga

		2023	2024
1	Klientide arv	303	510
	sh regulaarseid külastajaid	175	184
2	Sotsiaalteenuse saajate arv	169	198
	sh tugiisikuteenus	18	13
	sh isikliku abistaja teenus	2	2
	sh koduteenus	50	49
	sh sotsiaaltransporditeenus	99	140
3	Riikliku erihooletamise teenuse saajate arv	10	10
	sh igapäevaelu toetamine	9	9
	sh toetatud elamine	1	1
4	Vajaduspõhised sotsiaalteenused	119	118
	sh toidu vahendamise teenus	55	54
	sh duši kasutamise teenus	30	26
	sh pesu pesemise teenus	34	38
5	Ametikohti kokku	28,35	28,35

1.7. Konsolideeritud üksus AS Saku Maja

AS Saku Maja põhitegevusalaks on soojusenergia tootmine, elektrienergia müük ja võrguteenuste osutamine, vee tootmine ja müük, heitvee- ja kanalisatsiooniteenuste osutamine, haldus- ja hooldusteenuste osutamine ning kinnisvara haldamine. AS Saku Maja osutab teenuseid Saku valla elanikele ning valla territooriumil asuvatele ettevõtetele ja asutustele, sh Saku Vallavalitsusele ja vallavalitsuse hallatavatele asutusele.

Investeeringud

2024. aastal valmis Saku Tehnika katlamaja kinnistule ehitatud uus 859 046 eurot maksnud kontorihoone. Saku Mõisas uuendati sanitaarruume 46 583 euro eest ning alustati välistreppide renoveerimisega. Kurtina katlamaja sai uue korstna (31 685 eurot) ning valmis GIS andmemudeli esimene etapp summas 38 897 eurot. Alustati Kannikese reoveepumpla õhupuhastusseadme rajamisega ning Tehnika katlamaja uue 2 MW hakkekatla ehitusega.

Äritegevuse ülevaade

AS Saku Maja bilansimaht vähenes aastaga 1 244 037 euro võrra (2,6%). Bilansimaht oli 2024. a lõpuks 46 168 004 eurot. Põhivara bilansiline jääkväärtus vähenes 2024. aastal 1 383 946 euro võrra (3%) ning põhivara moodustas aasta lõpul kogu varadest 98%. Käibevarad suurenesid aasta jooksul 139 909 euro võrra (17%). Käibevarad moodustavad 2% kogu ettevõtte varadest.

Kohustused vähenesid samal ajal 366 679 euro võrra ehk 8%. Kohustuste ja omakapitali osas moodustas omakapital 2024. a lõpuks 90% ja kohustused 10%. Kohustuste osas moodustasid lühiajalised kohustused 2024. a lõpuks 24% ja pikaajalised kohustused 76%. Põhilise osa lühiajalistest kohustustest moodustasid võlgnevused tarnijatele ning lühiajalised laenukohustused. AS Saku Maja projektide investeeringute reservi summa vähenes 2024. aastal 1 220 353 euro võrra 30 386 941 euroni. Projektide investeeringute reserv on sihtfinantseerimisega seotud arvestuslike kasumi/kahjumi reserv, mida kajastatakse bilansis koos arengureserviga muude reservide all. Arengureservi jääk ei muutunud ning oli 1 700 000 eurot. Kokku oli vabatahtliku reservi jääk oli 2024. aasta lõpus 32 086 941 eurot, mis moodustas 77% omakapitalist. 2024. aastal oli AS Saku Maja müügikäive 5 166 104 eurot. Müügitulu vähenes aastaga 1%. Soojusenergia müügikäive oli 1 408 244 eurot, kahanedes võrreldes 2023. aastaga 18% ehk 313 223 eurot. Soojusenergia koguseline müük oli 18 064 MWh, kasvades 1% võrreldes eelmise perioodiga. Keskmise soojusenergia müügihind oli 77,96 eurot MWh eest. Elektrienergia müügikäive oli 705 725 eurot, mis on 2023. aastaga võrreldes 14 % väiksem. Elektrienergia koguseline tarbimine oli 2024. aastal 6 340 654 kWh, jäädes eelmise aasta tasemele. Veemajanduse müügikäive oli 2 246 134 eurot, kasvades aasta jooksul 15%. Heitvee teenuse tarbimine oli 669 693 m³, kasvades aastases võrdluses 9%. Veetarbimine oli 409 772 m³, kasvas 3%. Kinnisvara haldus- ja hooldusteenuste müügikäive oli 757 880 eurot, kasvades aastaga 9%.

AS Saku Maja kasuminäitajad (tuh eurot) 2020–2024

Jrk	Näitaja	2020	2021	2022	2023	2024	Muutus (%)
1	Kaupade ja teenuste müük	3 596	3 821	4 779	5 221	5 166	-1%
2	Saadud toetused	8 936	4961	966	19	19	0%
3	Muud tulud	8	9	108	17	65	282%
4	Kokku tegevustulud (1 + 2 + 3)	12 540	8 791	5 853	5 224	5 250	0%
5	Tööjõu kulud (koos riigimaksudega)	694	610	724	928	965	4%
6	Toodangu valmistamiseks kasutatud kütus, tooraine, materjal jm tootmiskulud	568	604	1 624	1 418	1 136	-20%
7	Muud majandamiskulud kokku	1 440	1 606	2 096	1 919	1 978	3%
8	Muud tegevuskulud (koos amortisatsiooniga)	1 133	1 074	1 111	1 896	1 842	-3%
9	Kokku tegevuskulud (5 + 6 + 7 + 8)	3 835	3 894	5 555	6 161	5 921	-4%
10	Aruandeperioodi tegevustulem (4 – 9)	8 705	4 897	298	-938	-671	-28%
11	Tulem finantstuludest ja -kuludest	-26	-38	-59	-172	-206	20%
12	Aruandeperioodi tulem (10 + 11)	8 679	4 859	239	-1 109	-877	-21%
13	Tulud varade sihtfinantseerimisest	8 904	4 937	948	0	0	-
14	Sihtfinantseerimisega kaetud varade kulum ja väärtuse langus	679	625	617	1 220	1 165	-5%
15	Aruandeaasta kasum (kahjum) sihtfinantseerimise netomeetodi korral	454	548	-92	111	288	159%

Mitte arvestades tulu vara sihtfinantseerimisest ning sihtfinantseerimisega seotud varade kulumit lõpetas AS Saku Maja 2024. aasta 287 670 euro suuruse kasumiga, kasum kasvas võrreldes eelmise aastaga 159%. 2025. aasta majandustulemuste kujunemisel on suur roll Konkurentsiameti otsustel, AS Saku Maja on enamiku osutavate teenuste osas loomulik monopol. 2025. aastaks on planeeritud tulude 12% suurenemine võrreldes 2024. aastaga ning müüginahuks kokku on planeeritud 5 801 244 eurot. Investeeringute mahuks on 2025. aastal planeeritud 2 427 672 eurot. Suurimad investeeringud 2025. aastal on seotud Tehnika katlamajja uue 2 MW katla ehitusega.

1.8. Ülevaade finantsriskide juhtimisest

Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (edaspidi KOFS) §-le 20 on arengukavas sätestatud eesmärkide saavutamiseks kinnitatud eelarvestrateegia, et planeerida kavandatavate tegevuste finantseerimist nelja eelseisva eelarveaasta kohta. Eelarvestrateegias prognoositud netovõlakoormuse arvestamine on aluseks finantsriskide juhtimisel. Eelarvepoliitika elluviimisel ja finantsriskide haldamisel on valla konsolideerimisgrupis lähtutud KOFS-i §-s 34 toodud järgmistest investeerimis- ja finantseerimispõhimõtetest:

- § 34 lg 3: Netovõlakoormus võib aruandeaasta lõpul ulatuda aruandeaasta põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni, kuid ei tohi ületada sama aruandeaasta põhitegevuse tulude kogusummat.
- § 34 lg 4: Kui käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel arvutatud põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordne vahe on väiksem kui 60 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest, võib netovõlakoormus ulatuda kuni 60 protsendini vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest.

Riigikogu võttis 09.12.2020 vastu kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse ja meresõiduohutuse seaduse muutmise seaduse, millega muudeti KOFS-i rakendussätteid ja aastatel 2020–2024 võib kohaliku omavalitsuse üksuse ja tema arvestusüksuse netovõlakoormus ulatuda kuni kümnekordse põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude vaheni. Järgneval kolmel aastal väheneb see näitaja vastavalt üheksakordse, kaheksakordse ja seitsmekordse vaheni ning jõuab 2028. aastast alates taas põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kuuekordse vaheni.

Samuti võib aastatel 2020–2024 kohaliku omavalitsuse üksuse ja tema arvestusüksuse netovõlakoormus ulatuda 80 protsendini vastava aasta põhitegevuse tuludest, kui põhitegevuse tulude ja põhitegevuse kulude kümnekordne vahe on väiksem kui 80 protsenti vastava aruandeaasta põhitegevuse tuludest. Aastatel 2025–2027 väheneb netovõlakoormuse ülemmäär viie protsendi võrra aastas ja on alates 2028. aastast taas 60 protsenti vastava aasta põhitegevuse tuludest.

Saku vald on laene võtnud vaid investeringute katteks.

31.12.2023 seisuga on Saku vallal Danske pangalt võetud laenud investeringute katteks. Ühe laenu tagasimakse algas 2015. aastal ning lõppes 2024. aastal, teise laenu tähtaeg on 2025. aastal. Danske pangalt võetud laenude lepingud vormistati 2020. aasta sügisel ümber LHV Panga lepinguteks ja tagasimaksed tehakse nüüd LHV Panka. 2017. aastal sõlmiti laenuleping Swedbank AS-ga, lepingujärgne laenu tagastamise tähtaeg on 2027. aastal. 2019. aastal sõlmiti Swedbank AS-ga teine laenuleping, mille tagasimakse tähtaeg on 2029. aastal.

2021. aastal sõlmiti Swedbank AS-ga kolmas laenuleping, mille tagasimakse tähtaeg on 2031. aastal.

2022. aastal sõlmiti laenuleping Luminor Bank AS-ga, mille tagasimakse tähtaeg on 2032. aastal.

2023. aastal sõlmiti Swedbank AS-ga neljas laenuleping, mille tagasimakse tähtaeg on 2033. aastal.

2024. aastal sõlmiti OP Corporate Bank plc Eesti filiaaliga kaks laenulepingut, mille tagasimakse tähtaeg on 2034. aastal.

Saku valla netovõlakoormus on 2024. aasta lõpuks 35 878 568 eurot (2023. aasta lõpus 17 226 180 eurot) ehk 111,7%. Laenude intressikulud olid 2024. aastal 1 234 797 eurot (2023. aastal 585 487 eurot).

Konsolideerimata netovõlakkoormus 2020–2024

	2020	2021	2022	2023	2024
Saku vald, laenukohustised	9 900 393	10 603 214	14 268 814	22 526 122	35 991 640
Saku vald, likviidsed varad	2 936 143	3 448 232	5 050 968	5 361 565	113 072
Saku vald, netovõlakkoormus	6 964 250	7 154 982	9 217 846	17 226 180	35 938 197
Saku vald, põhitegevuse tulem	3 507 811	3 466 280	1 813 956	753 671	2 689 863
AS Saku Maja, netovõlakkoormus	2 244 597	2 702 981	3 419 175	4 112 014	3 574 854

1.9. Ülevaade sisekontrollisüsteemist

Kontrollikeskkonna põhjal ja töökorralduse alusel moodustub sisekontrollisüsteem, mis on juhtkonna poolt kujundatud ja rakendatud protsess, et tagada organisatsiooni eesmärkide saavutamist, ressursside sihipärasest kasutamist, informatsiooni usaldusväärsust, tegevuste kooskõla õigusaktidega ja varade kaitstust. Kontrolli teostatakse pidevalt ning kõikides organisatsiooni protsessides ja valdkondades.

Sisekontrollisüsteemi eesmärk on maandada riske ning seeläbi toetada asutuse eesmärkide saavutamist. Rakendatavad sisekontrollimeetmed, mis moodustavad sisekontrollisüsteemi, on riskijuhtimise osad. Riskijuhtimine tuvastab ja haldab riske, mis võivad asutust ebasoodsalt mõjutada või takistada eesmärkide saavutamist. Riskide juhtimiseks on Saku vallas välja töötatud vajalike kontrollimeetmete liigid ja ulatus lähtudes tegevusalast, kontrollikeskkonnast, organisatsiooni kultuurist, eesmärkidest jms.

Lisaks sisekontrollisüsteemile viivad kontrollile läbi revisjonikomisjoni liikmed vastavalt volikogu kinnitatud tööplaanile. Vajadusel teevad teenistuslikku järelevalvet vallavanema määratud teenistujad.

Sisekontrollisüsteemi rakendamine

Vastavalt kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 48¹ lõigetele 1 ja 2 tagab volikogu sisekontrollisüsteemi rakendamise ja siseaudiitori kutsetegevuse korraldamise kohalikus omavalitsuses ning valla- või linnavalitsus rakendab sisekontrollisüsteemi ja vastutab selle tulemuslikkuse eest. Sellest tulenevalt võttis Saku Vallavolikogu 19. septembril 2013. aastal vastu otsuse nr 73 „Sisekontrolli toimemudeli kinnitamine“. Otsuses on kirjeldatud sisekontrolli toimemudel ning määratud kontrolli sisu, sagedus ja aruandlus.

Sisekontrollisüsteemid on fikseeritud kirjalikult raamatupidamise sise-eeskirjas ja asjaajamiskorras, need hõlmavad kõiki olulisi protsesse ning need on teatavaks tehtud kõigile teenistujatele. Sisekontrollisüsteemid on igasugused tegevused, protsessid, protseduurid, korrad, harjumused jms, mis tagavad juhile, et kõik on kontrolli all ja ükski riskantne aspekt ei jää kahe silma vahele.

Ülevaade 2024. aasta sisekontrolli tulemustest

Sisekontroll viiakse läbi vastavalt Saku Vallavolikogu 19. septembril 2013. aasta otsusele nr 73 „Sisekontrolli toimemudeli kinnitamine“.

2024. aastal keskenduti peamiselt erinevate Saku valla eelarvest toetust saavate mittetulunduslike tegevuste toetuste eraldamise ja vastavate aruannete kontrollimisele. Sisekontrolli tulemusena ei tuvastatud olulise mõjuga rikkumisi ning varalist kahju vallale ei põhjustatud. Mõningaid puudusi tuvastati huvihariduse ja huvitegevuse ning mittetulundusliku tegevuse toetamise aruannete kontrollimisel, kus kontrolliti eelkõige maksedokumentide

läbipaistvust ning ellu viidud tegevuste vastavust taotlustele. Kontrolli tulemusena täiendati nõudeid aruandlusele ning üksikutel juhtudel nõuti toetus tagasi või jäeti puuduliku aruande tõttu uus taotlus rahuldamata.

Samuti tuvastati mõningaid puudusi laste- ja noorte sporditegevuse toetamise korra rakendamisel, kus spordiklubidele makstava baastoetuse nõutele vastamise kontrollimisel selgus, et üksikutel juhtudel ei treeni lapsi vastava spordiala treeneri kutsega treenerid. Kontrolli tulemusena selgus, et täpsustamist vajab hoopis vastav kord ning sätestati nõue, et spordiala treener peab omama vastava valdkonna treeneri kutset. Ühtlasi täpsustati korras, et baastoetust eraldatakse spordiklubile nende Saku valla noorte eest, keda treenitakse Saku valla territooriumil.

Teenistuslikku järelevalvet 2024. aastal läbi ei viidud. Igapäevase töö käigus toimus pidev kontroll vallavalitsuse ja hallatavate asutuste õigusaktidest kinnipidamise, vallavara sihipärase ja otstarbeka kasutamise üle. Vallavalitsuse teenistujate ja hallatavate asutuste tähelepanu juhiti õigusaktide korrektsele täitmisele. Vallavara inventuur viidi läbi vastavalt raamatupidamise sise-eeskirjale.

Sisekontrolli tulemused on dokumenteeritud ja säilitatud vastavalt asjaajamiskorrale. Kord aastas annab vallavanem volikogule ülevaate sisekontrolli tegevustest ja tulemustest.

Saku Vallavolikogu revisjonikomisjon töötas vastavalt volikogu kinnitatud tööplaanile, mis oli järgmine:

1. Kohtumine Saku valla audiitoriga enne 2023. a majandusaasta aruande auditeerimist;
1. Arvamuse koostamine Saku valla 2023. majandusaasta aruande ja eelarve täitmise kohta;
1. Saku Vallavalitsuse sisekontrolli aruande ärakuulamine;
- 1.4. Saku valla MTÜ-dele ja seltsingutele tegevustoetuse eraldamine ja nende vahendite kasutamine;
- 1.5. Festivali Sack von Sound eelarve kasutamine ja lepingute täitmine.

Revisjonikomisjoni ülevaade oma tegevusest sisaldub majandusaasta aruandele lisatud revisjonikomisjoni aruandes.

2. Konsolideerimisgrupi 2024. a raamatupidamise aastaaruanne

2.1. Konsolideeritud bilanss

	Lisa	31.12.2024	31.12.2023
Käibevara		3 483 374	8 918 216
Raha ja pangakontod	2	359 835	5 486 911
Maksu-, lõivu ja trahvinõuded	3	2 183 021	1 768 382
Muud nõuded ja ettemaksud	4	912 417	1 633 570
Nõuded ostjate vastu	4	753 895	725 535
Nõuded toetuste eest	4, 13	8 172	742 989
Muud lühiajalised nõuded	4	150 350	165 046
Varud	5	28 101	29 353
Põhivara		103 462 121	89 040 799
Kinnisvarainvesteeringud	7	2 520 418	2 569 277
Materiaalne põhivara	8	100 771 873	86 319 313
Maa	8	2 629 538	2 617 985
Hooned ja rajatised	8	73 075 177	73 529 761
Masinad ja seadmed	8	2 192 639	2 335 980
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed	8	1 266	2 278
Muu materiaalne põhivara	8	143 928	226 528
Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	8	22 729 325	7 606 781
Immateriaalne põhivara	9	169 830	152 209
AKTIVA (VARAD) KOKKU		106 945 495	97 959 015
Kohustised		47 809 649	33 074 791
Lühiajalised kohustised		13 011 035	9 724 613
Lühiajalised kohustised	11	7 997 392	6 311 308
Saadud maksude ettemaksed	3, 12	3 310	4 964
Võlad tarnijatele	11	4 292 295	2 736 271
Võlad töövõtjatele	11	2 500 985	2 312 615
Maksuvõlad	12	839 898	907 928
Viitvõlad	11	46 543	55 087
Saadud ettemaksed ja muud kohustised	11	254 790	232 822
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed ja toetuste kohustised	11, 13	59 571	61 621
Laenukohustused	10	5 013 643	3 413 305
Pikaajalised kohustised		34 798 614	23 350 178
Laenukohustised	10	34 798 614	23 350 178
Netovara		59 135 846	64 884 224
Aruandekohustuslase omanikele kuuluv netovara		59 135 846	64 884 224
Akumuleeritud ülejääk		64 889 336	68 760 988
Aruandeperioodi tulem		-5 753 490	-3 876 764
PASSIVA (KOHUSTUSED JA NETOVARA) KOKKU		106 945 495	97 959 015

2.2. Konsolideeritud tulemiaruanne

	Lisa	2024	2023
Tegevustulud		36 366 965	34 095 882
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	3	21 869 103	19 513 749
Tulumaks	3	21 406 785	19 091 585
Maamaks	3	444 994	407 718
Maksud kaupadelt ja teenustelt	3	17 324	14 446
Kaupade ja teenuste müük	14	6 386 111	6 176 337
Riigilõivud	14	38 755	35 315
Tulud majandustegevusest	14	6 347 356	6 141 022
Saadud toetused	13	6 746 254	7 579 281
Muud tulud	15	1 365 497	826 515
Kasum/kahjum põhivarade ja varude müügist	15	51 319	50 545
Muud tulud varadelt	15	1 222 550	787 066
Võlalt arvestatud intressitulu	15	310	752
Trahvid	15	4 806	20 901
Eespool nimetatud muud tulud	15	86 512	-32 749
Tegevuskulud	20	-40 704 592	-37 247 889
Antud toetused	16,20	-1 927 372	-1 497 373
Sotsiaaltoetused	16	-1 306 422	-846 216
Muud toetused	16	-620 950	-651 157
Tööjõukulud	20	-18 739 417	-17 660 083
Töötasu	17	-13 953 186	-13 159 135
Erisoodustused	17	-59 732	-47 092
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	17	-4 726 499	-4 453 856
Majandamiskulud	18,20	-10 629 836	-10 896 192
Maksu-, lõivu- ja muud kulud	19,20	-5 238 757	-2 891 372
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	20	-4 169 210	-4 302 869
Aruandeperioodi tegevustulem		-4 337 627	-3 152 007
Finantstulud ja -kulud		-1 415 863	-724 757
Intressikulud	10	-1 443 412	-760 835
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	2	27 549	36 078
Aruandeperioodi tulem		-5 753 490	-3 876 764

2.3. Konsolideeritud rahavoogude aruanne

	Lisa	2024	2023
Aruandeperioodi tegevustulem		-4 337 627	-3 152 007
Korrigeerimised:			
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	7,8,9,20	4 169 210	4 302 869
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	19	3 986 411	1 633 897
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	-38 978	-1 162 508
Kasum/kahjum põhivara müügist	15	-16 140	3 000
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	8,16	4 165	5 220
Korrigeeritud tegevustulem		3 767 041	1 630 471
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus		-433 235	14 074
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus		225 649	199 350
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST KOKKU		3 559 455	1 843 895
Tasutud põhivara eest (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)		-21 104 517	-10 013 316
Materiaalse põhivara soetus	8,19	-21 104 517	-10 013 316
Laekunud põhivara müügist (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	15	20 000	0
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	13	778 885	225 639
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	16	-4 165	0
Laekunud intressid ja muu finantstulu	2	27 549	36 078
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		-20 282 248	-9 751 599
Laekunud laenud	10	16 500 000	11 270 000
Tagasi makstud laenud	10	-3 451 226	-2 374 360
Makstud intressid	10,1	-1 453 057	-731 848
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU		11 595 717	8 163 792
Puhas rahavoog		-5 127 076	256 088
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	2	5 486 911	5 230 823
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	2	359 835	5 486 911
Raha ja selle ekvivalentide muutus		-5 127 076	256 088

2.4. Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

	Akumuleeritud ülejääk
Saldo seisuga 31.12.2022	68 760 978
Akumuleeritud ülejäägi muutus	10
Aruandeperioodi tulem	-3 876 764
Saldo seisuga 31.12.2023	64 884 224
Saldo seisuga 31.12.2023	64 884 224
Akumuleeritud ülejäägi muutus	5 112
Aruandeperioodi tulem	-5 753 490
Saldo seisuga 31.12.2024	59 135 846

Aruandeaastal munitsipaliseeriti maad summas 5111 eurot, mis hinnati maa maksustamishinnas.

2023. aastal võeti arvele maad summas 10 eurot, mis hinnati maa maksustamishinnas.

2.5. Eelarve täitmise aruanne

Eelarve täitmise aruanne on koostatud Saku valla kohta ja on konsolideerimata aruanne. Saku valla eelarve ja eelarve täitmine on tekkepõhine ja on võrreldav konsolideerimata finantsaruannetega (lisa 25). Eelarve täitmise aruannet selgitab lisa 26.

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
I	PÕHITEGEVUSE TULUD	30 832 476	31 182 683	32 067 191	102,8%
30	Maksud	21 015 000	21 149 000	21 869 103	103,4%
32	Kaupade ja teenuste müük	1 894 600	1 906 203	2 176 198	114,2%
35	Toetused	6 499 876	6 704 479	6 707 276	100,0%
38	Muud tulud	1 423 000	1 423 000	1 314 614	92,4%
30	Maksud	21 015 000	21 149 000	21 869 103	103,4%
	3000 Füüsilise isiku tulumaks	20 550 000	20 684 000	21 406 785	103,5%
	3030 Maamaks	450 000	450 000	444 994	98,9%
	3044 Reklaamimaks	15 000	15 000	17 324	115,5%
32	Kaupade ja teenuste müük	1 894 600	1 906 203	2 176 198	114,2%
	3201 Muud riigilõivud a-e (ehitusloa väljastamine)	30 000	30 000	29 300	97,7%
	3203 Muud riigilõivud k-l (kasutusloa väljastamine)	9 300	9 300	9 480	101,9%
	3220 Tulud haridusalasest tegevusest	1 297 500	1 309 103	1 475 246	112,7%
	3221 Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	120 800	120 800	127 832	105,8%
	3222 Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	232 000	232 000	311 950	134,5%
	3224 Tulud sotsiaalalasest tegevusest	40 500	40 500	41 358	102,1%
	3225 Elamu- ja kommunaaltegevuse tulud	20 000	20 000	20 959	104,8%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
	3233 Üür ja rent	144 500	144 500	160 074	110,8%
35	Toetused	6 499 876	6 704 479	6 707 276	100,0%
	3500 Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	0	197 883	262 382	132,6%
	352 Saadud tegevustoetused	6 499 876	6 506 596	6 444 894	99,1%
38	Muud tulud	1 423 000	1 423 000	1 314 614	92,4%
	3818 Kasum/kahjum varude müügist	0	0	0	-
	3825 Tulud loodusressursside kasutamisest	1 135 000	1 135 000	1 222 550	107,7%
	3880 Trahvid ja muud varalised karistused	8 000	8 000	4 806	60,1%
	3888 Eespool nimetatata muud tulud	280 000	280 000	87 258	31,2%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
II	PÕHITEGEVUSE KULUD	30 766 623	31 095 633	29 377 328	94,5%
4	Antud toetused	2 048 248	2 095 848	1 941 801	92,6%
5	Tegevuskulud	28 658 175	28 939 585	27 400 024	94,7%
6	Muud kulud	60 200	60 200	35 503	59,0%

01	Üldised valitsemissektori teenused	1 533 386	1 566 661	1 435 665	91,6%
	Vallavolikogu	193 640	193 640	165 164	85,3%
	Vallavalitsus	1 185 993	1 199 430	1 174 647	97,9%
	sh toetused	1 100	1 100	1 080	98,2%
	Eelarve reservfond	60 000	60 000	0	0,0%
	Arengukava	43 500	43 500	35 491	81,6%
	Valimiste korraldamine	3 000	22 838	19 864	87,0%
	HOL liikmemaks	47 253	47 253	40 499	85,7%
	sh toetused	47 253	47 253	40 499	85,7%
03	Avalik kord ja julgeolek	35 500	71 470	102 620	143,6%
	Vabatahtlik pääste ja abipolitsei	35 000	35 000	52 850	151,0%
	sh toetused	24 000	24 000	23 836	99,3%
	Muud avaliku korra tagamise kulud	500	36 470	49 769	136,5%
04	Majandus	2 394 446	2 409 446	2 242 340	93,1%
	Teede hooldus	655 700	655 700	566 213	86,4%
	Teede ehitus ja remont	35 000	35 000	68 363	195,3%
	Liikluskorraldus	32 000	32 000	35 858	112,1%
	Ühistranspordi korraldus	43 200	43 200	15 182	35,1%
	sh toetused	9 000	9 000	8 053	89,5%
	Projektid, planeeringud (välisrahastus)	67 416	82 416	28 109	34,1%
	sh toetused	15 000	30 000	12 505	41,7%
	Valla objektide munitsipaliseerimine	8 000	8 000	71	0,9%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
	Planeeringud (vald)	68 105	68 105	20 309	29,8%
	Majanduse haldus	1 485 025	1 485 025	1 508 234	101,6%
	sh toetused	2 500	2 500	2 500	100,0%
05	Keskonnakaitse	940 794	940 794	792 117	84,2%
	Jäätmekäitlus (sh prügivedu)	236 162	236 162	174 077	73,7%
	Jäätmekäitluse planeerimine	166 330	166 330	80 845	48,6%
	sh toetused	88 430	88 430	18 326	20,7%
	Haljastus ja heakord	325 000	325 000	331 085	101,9%
	Keskonnakaitse haldus	213 302	213 302	206 110	96,6%
06	Elamu- ja kommunaalmajandus	518 039	508 039	393 568	77,5%
	Tänavavalgustuse hooldus	162 000	162 000	116 337	71,8%
	Tänavavalgustuse ehitus	0	0	52 442	-
	Mänguväljakute rajamine	10 700	10 700	15 692	146,6%
	Valla rajatiste haldamine	38 000	38 000	26 249	69,1%
	Hulkuvate loomadega seotud tegevus	13 300	13 300	11 302	85,0%
	Saunad	18 594	18 594	22 685	122,0%
	sh toetused	18 594	18 594	22 685	122,0%
	Valla elamufondi haldamine	30 100	30 100	28 975	96,3%
	Mitteeluruumide kommunaalteenused, haldamine	122 100	112 100	63 560	56,7%
	Korterite kommunaalteenused müügiks	55 245	55 245	12 703	23,0%
	Kinnisvarainvesteeringute haldamine	68 000	68 000	43 624	64,2%
07	Tervishoid	10 000	10 000	10 000	100,0%
	Saku Tervisekeskus	10 000	10 000	10 000	100,0%
08	Vaba aeg, kultuur ja religioon	3 621 015	3 653 154	3 189 923	87,3%
	Saku Valla Spordikeskus	1 059 064	1 062 069	823 563	77,5%
	Sporditegevuse toetus	320 000	340 000	339 300	99,8%
	sh toetused	320 000	340 000	339 300	99,8%
	Saku Valla Noortekeskus	388 557	411 710	354 111	86,0%
	sh toetused	225	225	249	110,7%
	Eakate vabaajaürituste läbiviimine	10 000	10 000	9 228	92,3%
	Saku Vallaraamatukogu	428 517	428 517	430 715	100,5%
	Saku Gümnaasiumi puhvet	19 550	19 550	18 160	92,9%
	Saku Valla Kultuurikeskus	985 460	1 005 766	898 011	89,3%
	sh toetused	0	0	60	-
	Mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetus	120 000	120 000	114 714	95,6%
	sh toetused	120 000	120 000	114 714	95,6%
	Ajaleht Saku Sõnumid	49 380	49 380	38 430	77,8%
	Noortevolikogu	0	1 575	0	0,0%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
	Huvitegevuse toetamine	100 387	64 487	55 463	86,0%
	sh toetused	100 387	64 487	50 000	77,5%
	Valla sündmused	140 100	140 100	108 229	77,3%
	sh toetused	15 000	15 000	0	0,0%
09	Haridus	19 199 952	19 411 815	18 937 455	97,6%
	Saku Lasteaed Päikesekild	2 447 239	2 440 334	2 384 026	97,7%
	Saku Lasteaed Terake	2 179 320	2 166 120	2 050 274	94,7%
	sh toetused	0	0	275	-
	Koduse lapse toetus	171 250	186 250	171 020	91,8%
	sh toetused	171 250	186 250	171 020	91,8%
	Haridusasutuste toitlustus	1 092 870	1 105 339	1 037 488	93,9%
	sh lasteaed	409 786	409 786	352 766	86,1%
	sh kool	683 084	695 553	684 723	98,4%
	Kajamaa Kool	1 206 044	1 272 044	1 194 702	93,9%
	Kurtina Kool	2 233 490	2 285 484	2 213 080	96,8%
	Saku Gümnaasium	7 026 083	7 026 362	7 026 299	100,0%
	Saku uus põhikool	0	0	3 193	-
	Täiskasvanute täienduskoolitus	12 000	12 000	9 143	76,2%
	Saku Muusikakool	809 471	820 266	819 497	99,9%
	sh toetused	516	516	465	90,1%
	Koolitransport	582 700	582 700	584 426	100,3%
		0	0	0	-
	Haridusteenuse ostmine	1 234 220	1 284 220	1 217 221	94,8%
	sh lastehoiuteenuse ostmine	579 220	664 220	591 506	89,1%
	Hariduse haldus ja toetamine	205 264	230 695	227 086	98,4%
	sh toetused	10 000	10 000	8 400	84,0%
10	Sotsiaalne kaitse	2 513 491	2 524 254	2 273 640	90,1%
	Saku Päevakeskus	846 673	846 673	704 293	83,2%
	Sotsiaalhoolekanne	1 666 818	1 677 581	1 569 347	93,5%
	sh toetused	1 094 993	1 094 993	1 117 002	102,0%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
III	INVESTEERIMISTEGEVUS	-20 233 628	-20 254 824	-23 366 152	115,4%
	Põhivara soetus	-19 229 228	-19 250 424	-22 189 951	115,3%
	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseering	0	0	37 884	-
	Põhivara soetuseks antav sihtfinantseering	0	0	-4 165	-
	Finantstulud	0	0	24 877	-
	Finantskulud	-1 004 400	-1 004 400	-1 234 797	122,9%

1	Üldised valitsemissektori teenused				
----------	---	--	--	--	--

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseering	0	0	37 884	-
	Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseering	0	0	-4 165	-
	Finantstulud	0	0	24 877	-
	Finantskulud	-1 004 400	-1 004 400	-1 234 797	122,9%
3	Avalik kord ja julgeolek				
	Põhivara soetus	-32 800	-32 800	-22 682	69,2%
4	Majandus				
	Põhivara soetus	-1 588 770	-1 588 770	-1 362 882	85,8%
5	Keskkonnakaitse				
	Põhivara soetus	-97 980	-97 980	-118 094	120,5%
6	Elamu- ja kommunaalmajandus				
	Põhivara soetus	-1 495 041	-1 495 041	-766 556	51,3%
8	Vaba aeg, kultuur ja religioon				
	Põhivara soetus	-389 742	-374 939	-269 600	71,9%
9	Haridus				
	Põhivara soetus	-15 624 894	-15 660 894	-19 650 136	125,5%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
IV	FINANTSEERIMISTEGEVUS	12 682 000	12 682 000	13 465 518	106,2%
	Laenu võtmine	15 500 000	15 500 000	16 500 000	106,5%
	Võetud laenu tagasimaksmine	-2 818 000	-2 818 000	-3 034 482	107,7%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
V	LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS	-5 356 955	-5 356 955	-5 248 493	98,0%
	Muutus sularahas ja hoiustes	-5 356 955	-5 356 955	-5 248 493	98,0%

		Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
VI	NÕUETE JA KOHUSTUSTE MUUTUS	2 128 820	2 128 820	1 962 277	92,2%
	Nõuete ja kohustuste saldode muutus	2 128 820	2 128 820	1 962 277	92,2%

Reservfondi kasutamise aruanne

Eelarve tegevuskulude koosseisus on planeeritud erakorraliste kulutuste katmiseks reservfond. 2024. aasta eelarve koostamisel kavandati reservfondi vahendeid 60 000 eurot. Aasta jooksul reservfondist vahendeid ei eraldatud.

2.6. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldpõhimõtted

Saku valla 2024. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Standardi põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad rahandusministri poolt kinnitatud ja 01.01.2017 jõustunud „Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend“ ning Raamatupidamise Toimkonna juhendid. Põhitegevuse rahavood on kajastatud kaudmeetodil, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavood on kajastatud otsemeetodil.

Majandusaasta algas 01.01.2024 ja lõppes 31.12.2024. Raamatupidamise aastaaruande ja 2024. aasta eelarve täitmise aruande arvnäitajad on esitatud euro täpsusega.

Raamatupidamise aastaaruande põhiaruanded on kõik esitatud konsolideerituna, välja arvatud aruande lisas 24 toodud Saku Vallavalitsuse raamatupidamise aruanded ja Saku valla konsolideerimata eelarve täitmise aruanne.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud rida-realt konsolideerituna koos Saku valla valitseva mõju all oleva AS-ga Saku Maja. Omavahelised nõuded, kohustised, tulud ja kulud on elimineeritud.

AS Saku Maja on Saku valla tütarettevõtte, mis on moodustatud Saku Vallavolikogu 08.08.1996. aasta otsusega nr 45. AS Saku Maja asukoht on Saku, Harjumaa, Eesti Vabariik.

Saku vallale kuulub 100% AS Saku Maja aktsiaid ning AS Saku Maja nõukogu liikmed määrab Saku Vallavalitsus.

Arvestuspõhimõtted

Raha ja selle ekvivalendid

Bilansikirjel raha ja pangakontod kajastatakse kassa ja arveldusarvete saldosisid. Arveldusarved on Swedbankis, Luminor Bankis, OP Corporated Bank plc Eesti filiaalis ning LHV Pangas.

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded ning tulud

Maksu-, lõivu-, trahvi- ja muud nõuded on bilansis kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil. Nõuded on bilansis kajastatud ja hinnatud lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest.

Nõue kajastatakse hetkel, kui on võimalik usaldusväärselt hinnata nõude suurust. Nõue loetakse ebatõenäoliselt laekuvaks, kui nõue ei laeku kuue kuu jooksul; muul põhjusel kui on teada, et nõue ei laeku; või nõude kohtu korras või kohtuvälise sissenõude algatamisel. Nõuete laekumise tunnistamine ebatõenäoliseks vormistatakse raamatupidamise õiendiga.

Maksudeklaratsioonide alusel kogutavate maksude (reklaamimaks) nõuded kajastatakse deklaratsioonide laekumisel, näidates maksutulu selles perioodis, mille kohta antud deklaratsioon esitati. Kui vastava tekkepõhise perioodi saldoandmik on juba suletud ja perioodi raamatupidamisaruanne on koostatud, kajastatakse tulu esimeses avatud perioodis. Maksutulud kajastatakse tekkepõhiselt.

Loodusressursside kasutamise eest laekuvad tulud kajastatakse tuludes vastavalt tegelikule laekumisele ja loodusressursside kasutamise tasude edasiandja esitatud teatisele.

Tulu lõivudest võetakse kassapõhiselt arvele raha laekumise kuupäeval. Trahvid võetakse kassapõhiselt arvele laekumise kuupäeval.

Toodete, kaupade ja põhivara müügist saadud tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel, lähtudes valmidusastme meetodist. Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt sisemise intressimäära alusel.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses ja kantakse AS-is Saku Maja kuludesse kaalutud keskmise maksumuse meetodil ning Saku Vallavalitsuses individuaalmaksumuse meetodil. Varud hinnatakse bilansis lähtuvalt sellest, mis on madalam – kas nende soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus.

Finantsinvesteeringud

Kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses, korrigeerides seda vajadusel allahindlusega. Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse osalust nende üksuste netovaras seisuga 31.12.2003.

Valitseva ja olulise mõju all olevad üksused

Valitseva mõju korral omab konsolideerimisgrupp üldreeglina üle 50% hääleõigusest vastava üksuse nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis. Olulise mõju all olevaks loetakse üksusi, mille nõukogus või muus kõrgemas juhtorganis omab konsolideerimisgrupp 20–50% hääleõigusest.

Osalused konsolideerimata aruannetes

Aruandekohustuslase bilansis kajastatakse tuletatud soetusmaksumuses neid osalusi sihtasutustes, mittetulundusühingutes ja äriühingutes, mille üle aruandekohustuslasel on valitsev mõju. Tuletatud soetusmaksumuses kajastatakse konsolideerimata aruannetes ka osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes (sidusettevõtjad). Alla 50%-lisi osalusi sihtasutustes ja mittetulundusühingutes ei kajastata bilansis, vaid need on soetamisel kajastatud kuluna.

Tuletatud soetusmaksumuseks loetakse kuni 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende väärtus kapitaliosaluse meetodil ning pärast 31.12.2003 soetatud osaluste korral nende soetusmaksumus. Tuletatud soetusmaksumus hinnatakse alla, kui osaluse objekti omakapitalist aruandekohustuslasele kuuluv osa (valitseva mõju all olevate sihtasutuste ja mittetulundusühingute korral nende omakapital tervikuna) on langenud allapoole osaluse bilansilisest väärtusest. Kajastatud allahindlusi taastatakse järgmistel perioodidel, kuid mitte kõrgemale tuletatud soetusmaksumusest.

Konsolideerimine

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute tegevus kajastub konsolideeritud aruandes alates valitseva või olulise mõju tekkimisest kuni selle katkemiseni.

Valitseva mõju all olevate üksuste ja olulise mõju all olevate äriühingute soetamist kajastatakse ostumeetodil, mille korral hinnatakse omandatud osaluste varad ja kohustised nende õiglates väärtuses (v.a ühise kontrolli all toimuvad soetused, mida kajastatakse nende raamatupidamisväärtuses).

Valitseva mõju all olevate üksuste finantsnäitajad on konsolideeritud aruannetes liidetud rida-realt meetodil, kusjuures konsolideerimisel hõlmatud üksuste omavahelised nõuded, kohustised, tulud, kulud ning realiseerumata kasumid ja kahjumid on elimineeritud.

Osalusi olulise mõju all olevates äriühingutes kajastatakse konsolideeritud aruannetes kapitaliosaluse meetodil.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Immateriaalse põhivarana kajastatakse tarkvara.

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid, mida kasutatakse hinnanguliselt pikema perioodi jooksul kui üks aasta ja mille soetusmaksumus on alates 10 000 eurost (kuni 31.12.2022 oli põhivara piiriks 5000 eurot).

Materiaalne ja immateriaalne põhivara võetakse arvele soetusmaksumuses ja amortiseeritakse lineaarsel meetodil lähtudes kasulikust tööeast. Maa maksumuselt amortisatsiooni ei arvestata.

Saku Vallavalitsus kasutab järgmisi amortisatsiooni norme:

elamud (korterid)	5%
hooned	3%
rajatised	8%
tänavavalgustus	8%
tehnosüsteemid	8%
sõidukid	20%
masinad ja seadmed	20%
inventar	20%
arvutustehnika	25%
immateriaalne põhivara	25%
muu põhivara	20%
muusikainstrumendid	10%

Ümberhindlus

Aastatel 2003–2005 viidi läbi kinnisvarainvesteeringute ja materiaalse põhivara ühekordne ümberhindlus, mis tulenes vajadusest võtta arvesse enne 1996. a toimunud hüperinflatsiooni ja korrigeerida varasemaid puudujääke raamatupidamises.

Seoses maareformi kestmisega on ümberhindluste kajastamist jätkatud ka peale 2005. a, võttes arvele aruandeperioodil mõõdistatud ja maakatastrisse kantud maad. Samuti võetakse ümberhindlusena jätkuvalt arvele aruandeperioodil omandatud peremehetut vara, mis on saadud seoses pärijate puudumisega.

Varade ümberhindamiseks kasutatakse eelisjärjekorras turuväärtust. Objektide korral, millel turuväärtus puudub, kasutatakse õiglase väärtuse määramiseks jääkasendusmaksumuse meetodit. Turuväärtusest lähtutakse, kui varale eksisteerib aktiivne turg, ning jääkasendusmaksumusest, kui varale ei eksisteeri aktiivset turgu. Maa arvele võtmiseks kasutatakse maksustamishinda, kui turuväärtus pole teada. Maad on lubatud hinnata ümber ümberhindluse läbiviimise ajal kehtinud maa maksustamishinna alusel (vt Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend § 45 lg 3).

Rendiarvestus

Kapitalirendina käsitletakse rendilepingut, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

(a) Aruandekohustuslane on rentnik

Kapitalirenti kajastatakse bilansis vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Kapitalirendi tingimustel renditud varasid amortiseeritakse sarnaselt omandatud põhivaraga, välja arvatud juhul, kui ei eksisteeri piisavat kindlust, kas rentnik omandab

rendiperioodi lõpuks vara omandiõiguse – sellisel juhul amortiseeritakse vara kas rendiperioodi jooksul või kasuliku eluea jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendi maksed jagatakse kohustist vähendavateks põhiosa tagasimakseteks ning intressikuluks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse kuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

(b) Aruandekohustuslane on rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Rentnikult saadavad rendimaksed jagatakse kapitalirendinõude põhiosa tagasimakseteks ja intressituluks.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse bilansis tavakorras, analoogselt muu põhivaraga. Kasutusrendimaksed kajastatakse tuluna ühtlaselt rendiperioodi jooksul.

Laenukohustised

Finantskohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast. Lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuulavas summas.

Maksude arvestus

Põhivara või varude soetamisel tasutud mittetagastatavad maksud ja lõivud on kajastatud soetamishetkel kuluna ning neid ei kajastata varade soetusmaksumuse koosseisus.

Saadud ja antud toetused

Toetustena käsitletakse avaliku sektori üksuse poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning avaliku sektori poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvele võtmise kuupäeval.

Sihtfinantseerimist kajastatakse lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist järgmiselt: sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk; kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel.

Kui toetuse andja või saaja on samuti avaliku sektori üksus, siis kajastatakse seda tekkepõhiselt, leppides kokku toetuse liik, kannete tegemisel kasutatavad kontod ja kuupäevad.

Toetust kajastatakse raamatupidamises esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või toetuse tekkepõhisel kuupäeval. Tuludes ja kuludes kajastatakse toetusi, jälgides tekkepõhisuse printsiipi.

Juhul, kui vahendid on küll laekunud, kuid vastavad kulutused on veel tegemata, kajastatakse saadud vahendid sihtfinantseerimise kohustistega seotud kontrol. Avalikult sektorilt saadud sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse tuluna põhivara soetamisega samas perioodis.

Tegevustoetuste ja sihtfinantseerimiste kajastamisel lähtutakse avaliku sektori finantsarvestuse- ja aruandluse juhendist. Sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses ja vara soetamiseks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimine muutub sissenõutavaks ja sihtfinantseerimisega seotud võimalikud tingimused on täidetud.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist. Saadud summasid kajastatakse tuluna, kui aktsepteeritakse finantseerimisega kaasneva tingimusi ja kavatakse neid täita ning finantseerimise summa on usaldusväärselt määratav ja selle laekumine on tõenäoline.

Seotud osapooled

Seotud osapoolteks loetakse Saku Vallavolikogu ja Saku Vallavalitsuse liikmed ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps, konsolideerimisgruppi kuuluvate sihtasutuste, mittetulundusühingute ja äriühingute nõukogude ja juhatuste liikmed, kõigi eelpool loetletud tegev- ja kõrgema juhtkonna liikmete lähedased pereliikmed, samuti ka nende valitseva ja olulise mõju all olevad sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmsid bilansikuupäeva ja aruande koostamispäeva vahemikul, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis võivad oluliselt mõjutada järgmise aruandeaasta tulemust, avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades.

Eelarve täitmise aruanne on tekkepõhine ja on võrreldav tulemiarundega. Eelarve täitmise aruanne on Saku valla konsolideerimata aruanne.

Erinevused aga tulenevad kasutusel olevatest olulistest arvestuspõhimõtetest:

- 1) Eelarve täitmise aruandes amortisatsiooni ei kajastata;
- 2) kaupade ja teenuste ning põhivarade soetamisel lisanduv käibemaks, mida ei saa arvata sisendkäibemaksuks, on eelarve täitmise aruandes kajastatud vastavate kaupade, teenuste ja põhivara soetamise kuluna; tulemiarundes on käibemaks eraldi tulemiarunde real „Muud tegevuskulud“.

Lisa 2. Raha ja pangakontod

	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha kassas	5 703	6 407
Raha teel	952	1 549
Raha arvelduskontodel pangas	353 180	5 478 955
Raha ja selle ekvivalendid kokku	359 835	5 486 911

Aruandeperioodil saadi arvelduskontodelt ja deposiitidelt intressitulu 27 547 eurot, 2023. aastal oli see 36 078 eurot.

Lisa 3. Maksunõuded ja maksutulud

	Lühiajalised nõuded seisuga 31.12.2024	Pikaajalised nõuded seisuga 31.12.2024	Lühiajalised kohustised seisuga 31.12.2024	Aruande- perioodil arvestatud tulu	Aruande- perioodi laekumised	Lühiajalised nõuded seisuga 31.12.2023	Pikaajalised nõuded seisuga 31.12.2023	Lühiajalised kohustised seisuga 31.12.2023
Tulumaks	1 848 754	0	0	21 406 785	21 179 301	1 621 270	0	0
Maamaks	0	0	3 310	444 994	443 340	0	0	4 964
Kohalikud maksud (reklaamimaks)	2 966	0	0	17 324	15 976	1 618	0	0
Maksud kokku	1 851 720	0	3 310	21 869 103	21 638 617	1 622 888	0	4 964
Tulud loodusressursside kasutamisest ja saastetasud	331 301	0	14 338	1 222 550	1 036 743	145 494	0	14 338
Kokku	2 183 021	0	17 648	23 091 653	22 675 360	1 768 382	0	19 302

Tulu- ja maamaksu kogub ja kannab edasi Maksu- ja Tolliamet. Aruandeperioodi lõpuks deklareeritud, kuid üle kandmata maksutulu on kajastatud vastavalt Maksu- ja Tolliametist saadud teatistele.

Aruandeperioodil arvestatud tulu loodusressursside kasutamisest (lisa 15) summas 1 222 550 eurot koosneb maavara kaevandamise õiguse tasust summas 1 184 393 eurot (2023. aastal 751 510 eurot) ja vee erikasutuse tasust summas 38 157 eurot (2023. aastal 35 556 eurot). Saastetasu ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitist 2024. aastal, nagu ka 2023. aastal, ei laekunud. Tulu loodusressursside kasutamisest kogub ja kannab edasi Keskkonnaministeerium. Reklaamimaksu kogub vallavalitsus.

Lisa 4. Muud nõuded ja ettemaksud

	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded ostjate vastu kokku	753 895	725 535
Nõuded ostjate vastu (v.a põhivara müük)	756 433	731 952
Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuded ostjate vastu	-2 538	-6 417
Nõuded toetuste ja siirete eest kokku (lisa 13)	8 172	742 989
Saamata sihtfinantseerimine	8 172	1 988
Saamata põhivara sihtfinantseerimine	0	741 001
Muud lühiajalised nõuded kokku	150 350	165 046
Muud nõuded	18 118	14 581
Maksude ja lõivude ettemaksed	6 299	26 284
Ettemakstud sihtfinantseerimised	48 000	50 000
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	77 933	74 181
Muud nõuded ja ettemaksed kokku	912 417	1 633 570

Lisa 5. Varud

	31.12.2024	31.12.2023
Varud kokku	28 101	29 353
Tooraine ja materjal	28 101	29 353

Lisa 6. Osalus tütarettevõtjas ning teistes juriidilistes isikutes

Käesolevas aastaaruandes on rida-realt konsolideeritud järgmised üksused:

Nimetus, aasta	Osaluse määr (%)	Osaluse			Tulemiaruaande näitajad				Bilansi näitajad	
		Alg-maksumus	Muutus	Löpp-maksumus	Tegevus-tulud	Tegevus-kulud	Finantstulud ja -kulud	Tulem	Varad	Netovarad
AS Saku Maja										
2024	100%	7 142 539	0	7 142 539	5 249 522	-5 920 937	-205 943	-877 358	46 168 004	41 677 859
AS Saku Maja										
2023	100%	7 142 539	0	7 142 539	5 223 655	-6 160 955	-172 261	-1 109 561	47 412 041	42 555 217

Lisaks osaleb Saku vald veel järgmiste üksuste juhtimises, omades hääleõigust. Samas ei ole need üksused kajastatud konsolideerimata aruannetes osalusena ega ole rida-realt konsolideeritud.

Nimetus	Saku valla esindajaid juhatuses	Saku valla esindajaid nõukogus	Osalus hääleõiguses (%)
MTÜ Nelja Valla Kogu	1	-	8,33
SA Saku Kiriku Ehitus	-	2	28,57
MTÜ Põhja-Eesti Ühistranspordikeskus	-	-	asutajaliige
MTÜ Harjumaa Omavalitsuste Liit	1	-	20% asutajaliige
SA Maidla Maja	-	1	33,33% asutajaliige

Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud

	31.12.2024	31.12.2023
Soetusmaksumus perioodi alguses	3 302 724	3 131 310
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-733 447	-623 174
Jääkväärtus perioodi alguses	2 569 277	2 508 136
<u>Aruandeperioodi liikumised:</u>		
Üle toodud materiaalse põhivara grupist kinnisvarainvesteeringute gruppi	0	166 266
Ost	46 583	0
Tasuta saadud	0	132 000
Üle viidud kinnisvarainvesteeringute grupist materiaalse põhivara gruppi	0	-126 852
Üle toodud kulum	0	-27 995
Üle viidud kulum	0	11 734
Arvestatud kulum	-95 442	-94 012
Soetusmaksumus perioodi lõpus	3 349 308	3 302 724,00
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-828 890	-733 447
Jääkväärtus perioodi lõpus	2 520 418	2 569 277

Kinnisvarainvesteeringutena kajastatakse ruume, mida hoitakse väljarentimise või turuväärtuse tõstmise eesmärgil ja mida ei kasutata põhitegevuses. Kinnisvarainvesteeringutelt saadakse renditulu isikutelt ja asutustelt väljaspool avalikku sektorit. Rendilepingute alusel kuulub vastavate ruumide ja hoonete halduskulu (v.a kapitaalremondi kulu) edasiandmisele üürnikele.

Kinnisvarainvesteeringuna on Saku Vallavalitsusel kajastatud Kiisa alevikus Kurtina tee 21 hoone 100%, Saku alevikus Tiigi tn 19 Saku esmatasandi tervisekeskus 100%, Teaduse tn 13 hoone 100% alates 01.10.2023 ja Rehe küün 100% (MTÜ Nelja küla reheküün)

AS-il Saku Maja on kinnisvarainvesteeringuna kajastatud Saku alevikus Juubelitammede tee 1 asuv Saku mõis 100%.

Lisa 8. Materiaalne põhivara

Aruandeperiood 2024

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses	2 617 985	102 140 173	4 687 887	18 974	1 084 567	7 606 781	118 156 368
Kogunenud kulum perioodi alguses	0	-28 610 412	-2 351 908	-16 696	-858 039	0	-31 837 055
Jääkväärtus perioodi alguses	2 617 985	73 529 761	2 335 980	2 278	226 528	7 606 781	86 319 313
Aruandeperioodi liikumised							
Soetused ja parendused	5 348	279 103	72 855	0	26 073	18 204 809	18 588 188
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	1 094	0	0	0	0	0	1 094
Üle toodud kinnisvarainvesteeringutest	0	0	0	0	0	0	0
Kulum ja allahindlus		-3 668 991	-255 846	-1 013	-108 673	0	-4 034 522
Müüdüd põhivara jääkväärtuse mahakandmine	0	0	-3 860	0	0	0	-3 860
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-17 970	0	0	0	0	-17 970
Üle viidud kinnisvara investeeringutesse	0	0	0	0	0	0	0
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine	0	0	0	0	0	0	0
Ümberhindlused	5 111	0	0	0	0	0	5 111
Ümberklassifitseerimine	0	2 953 273	43 511	0	0	-3 082 264	-85 480
Kokku liikumised	11 553	-454 585	-143 340	-1 013	-82 600	15 122 545	14 452 560
Soetusmaksumus perioodi lõpus	2 629 538	105 255 230	4 748 665	18 974	1 110 640	22 729 325	136 492 373
Kogunenud kulum perioodi lõpus	0	-32 180 053	-2 556 026	-17 708	-966 713	0	-35 720 500
Jääkväärtus perioodi lõpus	2 629 538	73 075 177	2 192 639	1 266	143 928	22 729 325	100 771 873

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivara eest tasutud summana 21 104 517 eurot, mis tuleneb järgmisest:

1. aruandeaasta soetuste summa 18 588 188 eurot (lisa 8);
2. käibemaksudkulu aruandeaasta soetustelt (lisa 19) 3 986 411 eurot;
3. liidetud 2023. lõpuks tarnijatele tasumata summa 1 836 313 eurot ja lahutatud 2024. aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 3 306 395 eurot (lisa 11).

Aruandeperiood 2023

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses	2 111 157	97 968 411	4 511 413	39 914	1 289 490	3 171 092	109 091 477
Kogunenud kulum perioodi alguses	0	-25 605 599	-2 098 183	-28 880	-972 721	0	-28 705 383
Jääkväärtus perioodi alguses	2 111 157	72 362 813	2 413 230	11 034	316 769	3 171 092	80 386 095
Aruandeperioodi liikumised							
Soetused ja parendused	286 920	35 718	101 566	0	38 164	9 455 812	9 918 179
Saadud mitterahaline sihtfinantseerimine	228 118	0	0	0	0	0	228 118
Üle toodud kinnisvarainvesteeringutest	0	115 118	0	0	0	0	115 118
Kulum ja allahindlus		-3 430 524	-308 856	-1 189	-108 385	0	-3 848 953
Müüdud põhivara jääkväärtuse mahakandmine	-3 000	0	0	0	0	0	-3 000
Muu mahakandmine jääkväärtuses	0	-247 481	-23 285	-7 567	-54 430	0	-332 763
Üle viidud kinnisvara investeeringutesse	0	-114 311	0	0	0	0	-114 311
Üle antud mitterahaline sihtfinantseerimine	-5 220	0	0	0	0	0	-5 220
Ümberhindlused	10	0	0	0	0	0	10
Ümberklassifitseerimine	0	4 808 428	153 325	0	34 410	-5 020 123	-23 960
Kokku liikumised	506 828	1 166 949	-77 250	-8 756	-90 241	4 435 689	5 933 218

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Info- ja kommunikatsiooni- tehnoloogia seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus perioodi lõpus	2 617 985	102 140 173	4 687 887	18 974	1 084 567	7 606 781	118 156 368
Kogunenud kulum perioodi lõpus	0	−28 610 412	−2 351 908	−16 696	−858 039	0	−31 837 055
Jääkväärtus perioodi lõpus	2 617 985	73 529 761	2 335 980	2 278	226 528	7 606 781	86 319 313

Rahavoogude aruandes kajastub materiaalse põhivara eest tasutud summana 10 013 316 eurot, mis tuleneb järgmisest:

- 1) aruandeaasta soetuste summa 9 918 179 eurot (lisa 8);
- 2) käibemaksukulu aruandeaasta soetustelt (lisa 19) 1 633 897 eurot;
- 3) liidetud 2022. aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 297 553 eurot ja lahutatud 2023. aasta lõpuks tarnijatele tasumata summa 1 836 313 eurot (lisa 11).

Kasutusrendile antud põhivara:

Aruandeperiood 2024

	Maa	Hooned ja rajatised	Kinnisvara- investeeringud	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses (31.12.2023)	65 619	2 056 592	2 165 526	4 287 736
Kogunenud kulum perioodi alguses	0	591 922	171 638	763 560
Jääkväärtus perioodi alguses	65 619	1 464 670	1 993 888	3 524 176
Aruandeperioodi liikumised				
Kasutusrendile antud varad	511	89 778		90 288
Lõpetatud kasutusrent	1 029	22 295		23 324
Kokku liikumised	-518	67 483	0	66 965
Soetusmaksumus perioodi lõpus (31.12.2024)	65 101	2 124 074	2 165 526	4 354 701
Kogunenud kulum perioodi lõpus	0	679 471	236 305	915 776
Jääkväärtus perioodi lõpus	65 101	1 444 603	1 929 221	3 438 924

Aruandeperiood 2023

	Maa	Hooned ja rajatised	Kinnisvara- investeeringud	Kokku
Soetusmaksumus perioodi alguses (31.12.2022)	71 436	2 080 845	2 160 377	4 312 659
Kogunenud kulum perioodi alguses	0	509 203	116 168	625 371
Jääkväärtus perioodi alguses	71 436	1 571 642	2 044 209	3 687 288
Aruandeperioodi liikumised				
Kasutusrendile antud varad	412	0	132 000	132 412
Lõpetatud kasutusrent	6 229	24 253	126 852	157 334
Kokku liikumised	-5 817	-24 253	5 148	-24 923
Soetusmaksumus perioodi lõpus (31.12.2023)	65 619	2 056 592	2 165 526	4 287 736
Kogunenud kulum perioodi lõpus	0	591 922	171 638	763 560
Jääkväärtus perioodi lõpus	65 619	1 464 670	1 993 888	3 524 176

Laenu tagatiseks panditud varade kohta on info lisas 10.

Lisa 9. Immateriaalne põhivara

	31.12.2024	31.12.2023
Soetusmaksumus perioodi alguses	379 964	379 964
Akumuleeritud kulum perioodi alguses	-227 755	-200 614
Jääkväärtus perioodi alguses	152 209	179 350
Aruandeperioodi liikumised:		
Soetused ja parendused	4 428	0
Kulum ja allahindlus	-21 276	-27 141
Ümberliigitamised	34 470	0
Kokku liikumised	17 621	-27 141
Soetusmaksumus perioodi lõpus	418 861	379 964
Akumuleeritud kulum perioodi lõpus	-249 031	-227 755
Jääkväärtus perioodi lõpus	169 830	152 209

Immateriaalse põhivarana on kajastatud soetatud arvutitarkvara.

Lisa 10. Laenukohustised

Võetud laenude jaotus järelejäänud tähtaja järgi 2024

Laenukohustised perioodi alguses	Tähtajaga kuni 1 aasta	Tähtajaga 1–2 aastat	Tähtajaga 2–3 aastat	Tähtajaga 3–4 aastat	Tähtajaga 4–5 aastat	Tähtajaga üle 5 aasta	Kokku pikaajaline	Kokku laenukohustis
Pangalaen SEB Pank	123 364	123 364	123 364	123 364	113 086	0	483 178	606 542
Muud laenud (SA KIK)	191 274	191 274	191 274	191 274	191 274	1 721 466	2 486 562	2 677 836
Pangalaen LHV Pank AS	269 648	91 153	0	0	0	0	91 153	360 801
Pangalaen Swedbank AS	2 206 577	2 252 511	2 299 924	2 344 057	2 331 514	6 237 355	15 465 361	17 671 938
Pangalaen Luminor Bank AS	622 442	622 442	622 442	622 442	622 441	2 334 157	4 823 924	5 446 366
Kokku	3 413 305	3 280 744	3 237 004	3 281 137	3 258 315	10 292 978	23 350 178	26 763 483

Laenukohustised perioodi lõpus	Tähtajaga kuni 1 aasta	Tähtajaga 1–2 aastat	Tähtajaga 2–3 aastat	Tähtajaga 3–4 aastat	Tähtajaga 4–5 aastat	Tähtajaga üle 5 aasta	Kokku pikaajaline	Kokku laenukohustis
Pangalaen SEB Pank	123 364	123 365	123 365	113 084	0	0	359 814	483 178
Muud laenud (SA KIK)	191 274	191 274	191 274	191 274	191 274	1 530 192	2 295 288	2 486 562
Pangalaen LHV Pank AS	91 058	0	0	0	0	0	0	91 058
Pangalaen OP Corporate Bank	1 621 620	1 621 620	1 621 620	1 621 620	1 621 620	7 391 900	13 878 380	15 500 000
Pangalaen Swedbank AS	2 363 885	2 408 498	2 449 665	2 435 493	2 044 098	4 725 896	14 063 650	16 427 535
Pangalaen Luminor Bank AS	622 442	622 442	622 441	622 442	622 442	1 711 715	4 201 482	4 823 924
Kokku	5 013 643	4 967 199	5 008 365	4 983 913	4 479 434	15 359 703	34 798 614	39 812 257

Informatsioon laenulepingute kaupa:

Laenu andja	Lepingu nr	Lõpptähtaeg	Intressimäär (%) + 6 kuu euribor	Alusvaluuta	Laenu jääk		Intressikulu	
					31.12.2024	31.12.2023	2024	2023
SA Keskkonnainvesteeringute Keskus	Leping nr 5-1/19/2	2037	4,61	euro	2 486 562	2 677 836	129 946	123 296
LHV Pank AS (Danske Bank AS)	Leping KL-060815SA	2025	0,62	euro	91 058	222 686	7 286	10 568

Laenu andja	Lepingu nr	Lõpptähtaeg	Intressimäär (%) + 6 kuu euribor	Alusvaluuta	Laenu jääk		Intressikulu	
					31.12.2024	31.12.2023	2024	2023
LHV Pank AS (Danske Bank AS)	Leping KL-240914SA	2024	0,84	euro	0	138 115	2 814	8 989
Swedbank AS	Leping 17-136164-JI-1	2027	0,68	euro	186 971	245 522	10 065	10 519
Swedbank AS	Leping 19-073209-JI	2029	1,13	euro	4 305 642	5 121 117	237 445	237 471
Swedbank AS	Laenuleping nr 21-055152-JI	2031	0,700	euro	2 919 760	3 352 317	143 837	133 301
Swedbank AS	Laenuleping nr 23-066604-JI	2033	1,010	euro	8 164 285	8 000 000	383 287	18 009
Swedbank AS	Laenuleping nr 23-024373-JI	2033	4,650	euro	850 877	952 982	29 875	22 721
Luminor Bank AS	Laenulepingu nr ILF2782401	2032	0,880	euro	4 823 924	5 446 366	244 285	166 630
OP Corporate Bank	Leping 88505007	2034	2,766	euro	15 000 000	0	205 778	0
OP Corporate Bank	leping 88505361	2035	2,572	euro	500 000	0	0	0
SEB Pank	Leping 2018024030	2028	4,647	euro	483 178	606 542	48 794	29 331
Kokku					39 812 257	26 763 483	1 443 412	760 835

Kiisa Vabaajakeskuse ja Saku Gümnaasiumi juurdeehituseks võetud laenu tagatiseks on Saku valla eelarve.

Saku Gümnaasiumi (Teaduse 1) rekonstrueerimiseks võetud laenu tagatiseks on hüpoteek hoonestusõigusele Teaduse 1 kinnistul soetusmaksumusega 5 525 687 eurot (amortisatsioon 1 723 101 eurot) ja kommertspant summas 223 690 eurot.

Keila jõe ÜVK projekti laenu tagatiseks on erinevad veetöötlusjaamad ja pumplad kokku soetusmaksumusega 3 929 360 (amortisatsioon 1 333 778 eurot) ja kommertspant 1 800 000 eurot.

Tehnika 10 kontorihoone ja veetöötlusjaamade ehitamise võetud investeerimislaenu tagatiseks on Saku aleviku katlamajad soetusmaksumusega 2 765 631 eurot (amortisatsioon 551 777 eurot).

Võetud laenude jaotus järelejäänud tähtaja järgi 2023

Laenukohustised perioodi alguses	Tähtajaga kuni 1 aasta	Tähtajaga 1-2 aastat	Tähtajaga 2-3 aastat	Tähtajaga 3-4 aastat	Tähtajaga 4-5 aastat	Tähtajaga üle 5 aasta	Kokku pikaajaline	Kokku laenukohustis
Pangalaen SEB Pank	123 365	123 364	123 365	123 364	123 365	113 084	606 542	729 907
Muud laenud (SA KIK)	191 286	191 274	191 274	191 274	191 274	1 912 740	2 677 836	2 869 122
Pangalaen LHV Pank AS	308 219	268 692	88 831	0	0	0	357 523	665 742
Pangalaen Swedbank AS	1 295 458	1 324 113	1 361 055	1 398 915	1 432 780	3 190 751	8 707 614	10 003 072
Pangalaen Luminor Bank AS	369 231	369 231	369 231	369 231	369 230	1 753 846	3 230 769	3 600 000
Kokku	2 287 559	2 276 674	2 133 756	2 082 784	2 116 649	6 970 421	15 580 284	17 867 843

Laenukohustised perioodi lõpus	Tähtajaga kuni 1 aasta	Tähtajaga 1-2 aastat	Tähtajaga 2-3 aastat	Tähtajaga 3-4 aastat	Tähtajaga 4-5 aastat	Tähtajaga üle 5 aasta	Kokku pikaajaline	Kokku laenukohustis
Pangalaen SEB Pank	123 364	123 364	123 364	123 364	113 086	0	483 178	606 542
Muud laenud (SA KIK)	191 274	191 274	191 274	191 274	191 274	1 721 466	2 486 562	2 677 836
Pangalaen LHV Pank AS	269 648	91 153	0	0	0	0	91 153	360 801
Pangalaen Swedbank AS	2 206 577	2 252 511	2 299 924	2 344 057	2 331 514	6 237 355	15 465 361	17 671 938
Pangalaen Luminor Bank AS	622 442	622 442	622 442	622 442	622 441	2 334 157	4 823 924	5 446 366
Kokku	3 413 305	3 280 744	3 237 004	3 281 137	3 258 315	10 292 978	23 350 178	26 763 483

Aruandeperioodil toimunud liikumised

	2024	2023
Võetud laenukohustised		
Pangalaenu Swedbank AS	1 000 000	8 970 000
Pangalaenu Luminor Bank	0	2 300 000
Pangalaenu OP Corporate Bank	15 500 000	0
Kokku	16 500 000	11 270 000
Tasutud laenukohustised		
Tagasi makstud pangalaenu	-3 259 952	-2 183 074
Tagasi makstud SA KIK laenu	-191 274	-191 286
Kokku	-3 451 226	-2 374 360
Laenu teenindamise kulud		
Intressikulu võetud laenudelt	-1 443 412	-760 835
Kokku	-1 443 412	-760 835

Pangalaenu tagatised vt lisa 23.

Lisa 11. Lühiajalised kohustised ja saadud ettemaksed

	31.12.2024	31.12.2023
Võlad tarnijatele	4 292 295	2 736 271
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	985 900	899 958
Võlad tarnijatele põhivara eest	3 306 395	1 836 313
Võlad töövõtjatele	2 500 985	2 312 615
Töötasu võlgnevus	846 314	789 165
Deklareerimata maksude kohustis	618 108	529 760
Puhkusetasude kohustis	1 022 624	980 689
Võlad majanduskulude eest ja muud võlad töövõtjatele	13 939	13 001
Viitvõlad	46 543	55 087
Intressikohustised	45 193	54 838
Muud viitvõlad	1 350	249
Saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	254 790	232 822
Tagatistasud ja muud kohustised	252 266	221 528
Muud saadud ettemaksed ja tulevaste perioodide tulud	2 524	11 294
Saadud ettemaksed kaupade ja teenuste eest	2 524	2 472
Muud saadud ettemaksed	0	8 822
Toetuste ja siirete kohustised (lisa 13)	59 571	61 621
Seadusandlusest tulenevad toetuste kohustised	23 068	18 524
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	36 503	43 097
Maksude kohustised (lisa 12)	843 208	912 892
Lühiajalised kohustised kokku	7 997 392	6 311 308

Lisa 12. Maksude kohustised

	31.12.2024	31.12.2023
Maksuvõlad	839 898	907 928
Käibemaksu kohustis	36 400	22 722
Sotsiaalmaksu kohustis	465 013	512 109
Üksikisiku tulumaksu kohustis	258 705	287 536
Töötuskindlustusmakse kohustis	30 080	32 744
Kogumispensioni makse kohustis	16 618	18 874
Erisoodustuse ja ettevõtja tulumaksu kohustis	3 371	5 132
Aktsiisimaksu kohustis	972	738
Loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustis	28 739	28 073
Ressursitasu maavara kohustuse ettemaks (lisa 3)	14 338	14 338
Loodusressursside kasutamise ja saastetasude kohustis	14 401	13 735
Saadud maksude ettemaksed (lisa 3 maamaks)	3 310	4 964
Maksude kohustised kokku	843 208	912 892

Lisa 13. Saadud toetused

	2024 liikumised	Jääk perioodi lõpus (31.12.2024)			
	Saadud tulu	Nõuded	Saadud ette- maksed	Toetuste ja siirete kohustised	Toetuste ja siirete tagasimakse kohustised
Saadud sihtfinantseerimine	301 360	8 172	36 503	23 068	35
Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	262 382	8 172	36 503	23 068	35
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	236 046	8 172	36 503	23 068	35
Haridus- ja Teadusministeerium	17 328	0	24 753	0	25
Kliimaministeerium	17 765	510	0	0	0
Kultuuriministeerium	19 709	0	0	0	10
Riigikogu kantselei	19 838	0	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium ja PRIA	14 202	2 960	11 750	0	0
Sotsiaalministeerium	21 185	0	0	0	0
Majandusministeerium	0	0	0	0	0
Siseministeerium	45 733	0	0	0	0
Riigi- ja omavalitsusasutused	19 076	0	0	0	0
Muud	61 210	4 702	0	23 068	0
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	26 336	0	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	21 466	0	0	0	0
PRIA	4 870	0	0	0	0
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	38 978	0	0	0	0
Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	9 341	0	0	0	0
Kliimaministeerium	0	0	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	8 247	0	0	0	0
Muud	1 094		0	0	0

	2024 liikumised	Jääk perioodi lõpus (31.12.2024)			
	Saadud tulu	Nõuded	Saadud ette- maksed	Toetuste ja siirete kohustised	Toetuste ja siirete tagasimakse kohustised
Välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	29 637	0	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	29 637		0	0	0
Saadud tegevustoetused	6 444 894	0	0	0	22
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (toetusfond ja tasandusfond)	6 397 563	0	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	11 400	0	0	0	0
Kaitseministeerium	33 311	0	0	0	22
Muud	2 620	0	0	0	0
Kokku	6 746 254	8 172	36 503	23 068	57

Kodumaine mitterahaline sihtfinantseerimine põhivara soetuseks on Mostland OÜ-lt saadud Kasemetsa külas asuv Timuti haljak väärtusega 1094 eurot.

	2023 liikumised	Jääk perioodi lõpus (31.12.2023)		
	Saadud tulu	Nõuded	Saadud ettemaksed	Toetuste ja siirete kohustised
Saadud sihtfinantseerimine	1 370 500	742 989	43 097	18 524
Saadud tegevuskulude sihtfinantseerimine	207 992	1 988	43 097	18 524
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	147 106	1 988	43 097	18 524
Haridus- ja Teadusministeerium	6 766	0	105	0
Kliimaministeerium	11 600	0	0	0
Kultuuriministeerium	0	0	25 000	0
Riigikogu kantselei	14 122	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	8 000	0	5 724	0
Sotsiaalministeerium	35 349	0	0	0
Majandusministeerium	169	0	0	0
Siseministeerium	37 437	0	0	0
Riigi- ja omavalitsusasutused	31 847	0	0	1 883
Muud	1 816	1 988	12 268	16 641
Välismaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	60 886	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	11 551	0	0	0
Sotsiaalministeerium	49 335	0	0	0
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	1 162 508	741 001	0	0
Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	367 777	4 000	0	0
Kliimaministeerium	8 914	0	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	204 658	0	0	0
Muud	154 205	4 000	0	0
Välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	794 731	737 001	0	0
Regionaal- ja Põllumajandusministeerium	794 731	737 001	0	0

	2023 liikumised	Jääk perioodi lõpus (31.12.2023)		
	Saadud tulu	Nõuded	Saadud ettemaksed	Toetuste ja siirete kohustised
Saadud tegevustoetused	6 208 781	0	0	0
Rahandusministeerium ja Regionaal- ja Põllumajandusministeerium (toetusfond)	6 165 442	0	0	0
Haridus- ja Teadusministeerium	11 747	0	0	0
Kaitseministeerium	31 432	0	0	0
Muud	160	0	0	0
Kokku	7 579 281	742 989	43 097	18 524

Välismaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks oli 2023. aastal 794 731 eurot ja on seotud Saue-Saku-Luige jalg- ja jalgrattatee (Saustinõmme JJT) projektiga.

Kodumaine sihtfinantseerimine põhivara soetuseks summas 204 658 eurot on:

- Regionaal- ja Põllumajandusministeeriumilt mitterahalise toetusena saadud Saku katsepunkti kinnistu Kasemetsa külas väärtusega 197 000 eurot;
- Hajaasustuse projektide rahastus summas 7658 eurot.

Välismaise sihtfinantseerimise nõuded summas 737 001 eurot on seotud Saue-Saku-Luige jalg- ja jalgrattatee (Saustinõmme JJT) projektiga.

Lisa 14. Kaupade ja teenuste müügist saadud tulu

	2024	2023
Riigilõivud	38 755	35 315
Tulud majandustegevusest kokku	6 347 356	6 141 022
Tulud haridusalasest tegevusest	1 475 246	1 362 159
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	127 622	125 594
Tulud spordialasest tegevusest	311 949	252 004
Tulud sotsiaalalasest tegevusest	41 358	40 971
Elamu- ja kommunaltegevuse tulud	4 239 059	4 204 405
Tulud muudelt majandusaladelt	9 766	10 889
Renditulu	142 356	145 000
Kaupade ja teenuste müük kokku	6 386 111	6 176 337

Lisa 15. Muud tulud

	2024	2023
Kasum/kahjum põhivara ja varude müügist	51 319	50 545
Kasum/kahjum materiaalse põhivara müügist	16 140	-3 000
Kasum/kahjum varude müügist	35 179	53 545
Muud tulud varadelt	1 222 860	787 818
Intressid maksuvõlalt	310	752
Tulud loodusressursside kasutamisest (lisa 3)	1 222 550	787 066
Üleriigilise- ja kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	1 184 393	751 510
Tasu vee erikasutusest	38 157	35 556
Trahvid	4 806	20 901
Eespool nimetatata muud tulud	86 512	-32 749
Muud tulud kokku	1 365 497	826 515

Lisa 16. Antud toetused

	2024	2023
Sotsiaaltoetused		
Peretoetused	-77 640	-88 695
Toimetulekutoetused	-98 778	-135 495
Sissetulekust sõltuvad sotsiaalhoolekande toetused ja hüvitised	-5 068	0
Sissetulekust sõltumatud sotsiaalhoolekande toetused ja hüvitised	-734 580	0
Puudega inimeste hooldaja toetus	-39 670	-109 940
Õppetootused	-173 452	-138 946
Muud sotsiaaltoetused	-158 834	-365 077
Preemiad ja stipendiumid	-18 400	-8 063
Sotsiaaltoetused kokku	-1 306 422	-846 216
Muud toetused		
Antud sihtfinantseerimine		
Antud sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	-433 446	-443 973
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-4 165	-5 220
Antud sihtfinantseerimine kokku	-437 611	-449 193
Antud tegevustoetused	-131 826	-156 228
Liikmemaksud		
MTÜ Harjumaa Omavalitsuste Liit	-24 913	-23 111
Põhja Eesti Ühistranspordikeskus MTÜ	-8 053	-8 053
Eesti Linnade ja Valdade Liit	-13 502	-12 717
MTÜ Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus	-225	-225
Eesti Noorsootöötajate Kogu MTÜ	-24	-24
Eesti Muusikakoolide Liit	-465	-486
Harjumaa Kultuurikorraldajate Liit	-60	-40
MTÜ Harjumaa Alushariduse Juhtide Ühendus	-225	0
SA Kiusamisvaba Kool	-783	0
SA Tartu keskkonnahariduse Keskus	-100	0
Harjumaa Spordiliit	-2 083	0
MTÜ Nelja Valla Kogu	-1 000	-1 000
Eesti Raamatupidajate Kogu	-80	-80
Liikmemaksud kokku	-51 513	-45 736
Muud toetused kokku	-620 950	-651 157
Antud toetused kokku	-1 927 372	-1 497 373

Antud toetuste jaotus valdkondade järgi on esitatud lisa 20.

Lisa 17. Tööjõukulud

Tööjõukulud 2024. a

	Keskmine töötajate arv	Ametipalk, põhipalk ja kokkulepitud tasud	Ergutused	Hüvitised ja toetused	Kokku
Valitavad ametnikud					
Valitavate ametnike töötasu	0,00	-94 900	0	0	-94 900
Avaliku teenistuse valitavad ametnikud	2,00	-117 219	-9 800	0	-127 019
Valitavate ametnike töötasu	2,00	-212 119,00	-9 800,00	0,00	-221 919
Juhid ATS	6,88	-287 636	-19 950	0	-307 586
Tippspetsialistid ATS	20,32	-596 981	-15 133	-1 223	-613 337
Keskastme spetsialistid ATS	8,80	-229 264	-4 073	-477	-233 814
Avaliku teenistuse ametnikud kokku	36,00	-1 113 881	-39 156	-1 700	-1 154 737
Ametnikud kokku	38,00	-1 326 000	-48 956	-1 700	-1 376 656
Töötajad					
Nõukogude ja juhatuste liikmed	2,00	-113 073	0	0	-113 073
Juhid	24,52	-767 136	-15 784	-1 382	-784 302
Tippspetsialistid	62,75	-1 412 746	-30 297	-8 969	-1 452 012
Keskastme spetsialistid	122,05	-1 916 501	-38 223	-14 718	-1 969 442
Õpetajad	256,43	-6 375 646	-113 087	-42 363	-6 531 096
Õpetajad võlaõiguslike lepingute alusel		-37 935	0	0	-37 935
Nooremspetsialistid ja assistendid	2,70	-60 426	-1 100	0	-61 526
Töölised	37,25	-599 978	-14 030	-5 407	-619 415
Tugispetsialistid	23,36	-617 344	-10 047	-5 020	-632 411
Võlaõiguslike lepingute alusel	0,00	-343 518	0	0	-343 518
Töötajad kokku	531,06	-12 244 303	-222 568	-77 859	-12 544 730
Muude isikute töötasud (volikogu)	0,00	-31 800	0	0	-31 800
Töötasukulud kokku	569,06	-13 602 103	-271 524	-79 559	-13 953 186

Tööjõukulud 2023. a

	Keskmine töötajate arv	Ametipalk, põhipalk ja kokkulepitud tasud	Ergutused	Hüvitised ja toetused	Kokku
Valitavad ametnikud					
Valitavate ametnike töötasu	0,00	94 650	0	0	94 650
Valitavad ametnikud kokku	0,00	94 650	0	0	94 650
Avaliku teenistuse valitavad ametnikud	2,00	111 941	13 995	0	125 936
Juhid ATS	7,00	260 869	15 152	664	276 685
Tippspetsialistid ATS	19,64	553 974	32 811	2 183	588 969
Keskastme spetsialistid ATS	8,02	201 905	9 666	942	212 513
Avaliku teenistuse ametnikud kokku	34,66	1 016 749	57 629	3 789	1 078 167
Ametnikud kokku	36,66	1 223 339	71 624	3 789	1 298 752
Töötajad					
Nõukogude ja juhatuste liikmed	2,00	113 799	0	0	113 799
Juhid	23,90	696 669	39 000	3 307	738 976
Tippspetsialistid	57,95	1 261 203	58 292	2 903	1 322 398
Keskastme spetsialistid	121,37	1 791 599	64 431	15 040	1 871 070
Õpetajad	249,26	6 049 229	183 329	39 583	6 272 141
Õpetajad võlaõiguslike lepingute alusel	0,00	32 878	0	0	32 878
Nooremspetsialistid ja assistendid	2,70	55 323	3 004	140	58 467
Töölised	36,64	557 454	16 450	6 058	579 962
Tugispetsialistid	21,07	508 075	18 835	3 311	530 221
Võlaõiguslike lepingute alusel	0,00	309 171	0	0	309 171
Töötajad kokku	514,89	11 375 400	383 341	70 342	11 829 082
Muude isikute töötasud (volikogu)	0,00	31 300	0	0	31 300
Töötasukulud kokku	551,55	12 630 039	454 965	74 131	13 159 135

Erisoodustused

	2024	2023
Isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitis	-10 469	-10 302
Kulutused töötajate tervise edendamiseks	-901	-758
Toitlustuskulud ja toiduraha hüvitised	-26 522	-25 362
Muud erisoodustused	-21 840	-10 670
Erisoodustused kokku	-59 732	-47 092

Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed

Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	2023	2023
Sotsiaalmaks töötasudelt	-4 579 400	-4 319 957
Sotsiaalmaks erisoodustustelt	-23 574	-19 302
Tulumaks erisoodustustelt	-14 287	-11 698
Töötuskindlustusmaksed	-109 238	-102 899
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed kokku	-4 726 499	-4 453 856
Tööjõukulud kokku	-18 739 417	-17 660 083

Tööjõukulud kokku on aruandeperioodil **18 739 417** eurot (2023. aastal **17 660 083** eurot) ja jaotus valdkondade järgi on esitatud lisas 20.

Saku valla konsolideerimisgrupi tegev- ja kõrgema juhtkonna töötasu eurodes:

Nimetus	2024			2023		
	Töötasu	Töötajate ja teenistujate keskmine arv	Liikmete arv	Töötasu	Töötajate ja teenistujate keskmine arv	Liikmete arv
Vallavolikogu esimees ja liikmed	-94 900	0	21	-94 650	0	21
Vallavanem ja abivallavanem	-127 107	2	0	-125 636	2	0
Vallavalitsuse liikmed	-19 500	0	2	-18 900	0	2
AS Saku Maja nõukogu esimees ja liikmed	-23 020	0	5	-19 300	0	5
AS Saku Maja juhatuse liikmed	-88 894	0	2	-94 497	0	2
Kokku	-353 421	2	30	-352 983	2	30

Potentsiaalsed kohustised tegev- ja kõrgema juhtkonna ees on järgmised:

Vastavalt Saku Vallavolikogu 18. novembri 2021. aasta otsusele nr 53 makstakse Saku vallavanemale volituste tähtajalisel lõppemisel hüvitust järgmiselt:

- 1) kuni kolme kuu töötasu ulatuses, kui ta on olnud ametis vähem kui pool ametiaega;
- 2) kuni nelja kuu töötasu ulatuses, kui ta on olnud ametis rohkem kui pool ametiaega;
- 3) kuni viie kuu töötasu ulatuses, kui ta on olnud ametis valimisperioodi lõpuni.

AS Saku Maja juhatuse liikmetele või nende pärijatele makstakse hüvitist viimase kolme kuu tasu suuruses summas:

- 1) juhatuse liikme tagasikutsumisel nõukogu poolt;

- 2) lepingu lõppemisel seoses tähtaja möödumisega ja nõukogu ei vali juhatuse liiget uueks tähtajaks;
- 3) juhatuse liikme surma korral;
- 4) juhatuse liikme poolt tagasiastumistaotluse esitamisel põhjusel, et AS on rikkunud põhikirjast, üldkoosoleku või nõukogu otsustest või lepingust tulenevaid kohustisi juhatuse liikme suhtes.

Lisa 18. Majanduskulud

	2024	2023
Administreerimiskulud	-318 461	-296 949
Uurimis- ja arendustööde kulud	-36 720	-23 945
Lähetuskulud	-57 704	-62 104
Koolituskulud	-146 431	-156 568
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-2 690 840	-2 852 590
Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	-1 320 213	-1 463 093
Kinnisvarainvesteeringute haldamiskulud	-30 914	-52 883
Üürile ja rendile antud ruumide majandamiskulud	-1 339 713	-1 336 614
Rajatiste majandamiskulud	-1 259 204	-1 210 994
Sõidukite majandamiskulud	-326 379	-319 751
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-379 522	-472 273
Inventari majandamiskulud	-334 410	-408 701
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-112 851	-135 799
Toiduained ja toitlustusteenused	-463 604	-403 765
Meditiinikulud	-23 750	-33 592
Teavikute ja kunstiesemete kulud	-46 289	-36 898
Õppevahendite ja koolituse kulud	-1 621 298	-1 503 860
Kultuuri- ja vabaaja sisustamise kulud	-474 134	-476 813
Sotsiaalteenused	-117 029	-226 587
Avaliku korra ja julgeoleku kulud	-110	0
Tootmiskulud	-1 135 832	-1 418 079
Eri- ja vormiriietus	-10 909	-11 191
Muud materjalid	-34 342	-36 461
Mitmesugused majanduskulud	-1 040 017	-809 272
Majandamiskulud kokku	-10 629 836	-10 896 192

Majandamiskulude jaotus valdkondade järgi on esitatud lisas 20.

Lisa 19. Maksu-, lõivu- ja muud kulud

	31.12.2024	31.12.2023
Käibemaks	-5 124 419	-2 773 286
Käibemaksukulu tegevuskuludelt	-1 138 008	-1 139 389
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	-3 986 411	-1 633 897
Maamaks	-2 633	-2 673
Ettevõtte tulumaks	-506	-2 181
Muud maksud	-8 577	-6 721
Riigilõivud	-3 407	-4 729
Järelevalvetasud	-6 288	-6 288
Keskkonnatasud	-59 510	-62 190
Kohtuotsuse alusel välja mõistetud nõuded	-4 775	-671
Maksuvõlalt arvestatud intressid	-209	0
Maksu- ja lõivukulud kokku (lisa 20)	-5 210 324	-2 858 739
Kulu ebatöenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest	3 879	-1 937
Muud tegevuskulud	-32 312	-30 696
Muud kulud kokku (lisa 20)	-28 433	-32 633
Kokku maksu-, lõivu- ja muud kulud	-5 238 757	-2 891 372

Lisa 20. Tegevuskulude jaotus valdkondade järgi

Aruandeperiood 2024. a

Valdkond	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Antud toetused	Maksu- ja lõivukulud	Muud tegevuskulud	Põhivara amortisatsioon	Kokku
Haridus	-13 258 374	-4 225 877	-180 993	-4 112 965	-226	-621 301	-22 399 736
Vaba aeg, kultuur, religioon	-1 193 643	-1 151 492	-504 323	-209 994	0	-341 410	-3 400 862
Majandus	-1 854 079	-2 553 839	-23 058	-397 328	3 061	-1 352 007	-6 177 250
Sotsiaalne kaitse	-750 515	-311 702	-1 117 002	-49 391	0	0	-2 228 610
Üldised valitsussektori teenused	-932 881	-355 739	-45 743	-60 474	-29 718	-3 805	-1 428 360
Elamu- ja kommunaalmajandus	-492 345	-562 396	-4 091	-237 638	-1 550	-974 673	-2 272 693
Keskonnakaitse	-257 580	-1 405 368	-18326	-125 108	0	-863 656	-2 670 038
Avalik kord ja julgeolek	0	-63 423	-23 836	-17 426	0	-12 358	-117 043
Tervishoid	0	0	-10 000	0	0	0	-10 000
Kokku tegevuskulud	-18 739 417	-10 629 836	-1 927 372	-5 210 324	-28 433	-4 169 210	-40 704 592

Aruandeperiood 2023. a

Valdkond	Tööjõukulud	Majandamis- kulud	Antud toetused	Maksu- ja lõivukulud	Muud tegevuskulud	Põhivara amortisatsioon	Kokku
Haridus	-12 385 311	-3 998 704	-139 562	-1 495 051	-3 687	-630 217	-18 652 532
Vaba aeg, kultuur, religioon	-1 146 219	-1 273 930	-447 060	-197 529	-80	-403 516	-3 468 334
Majandus	-1 804 503	-3 023 935	-55 611	-644 662	1 830	-1 382 720	-6 909 601
Sotsiaalne kaitse	-771 101	-393 831	-735 333	-37 449	0	0	-1 937 714
Üldised valitsussektori teenused	-814 584	-347 996	-36 908	-52 170	-30 696	-9 012	-1 291 366
Elamu- ja kommunaalmajandus	-475 124	-601 310	-3 784	-307 395	0	-950 993	-2 338 606
Keskonnakaitse	-263 241	-1 211 906	-61649	-108 285	0	-917 791	-2 562 872
Avalik kord ja julgeolek	0	-44 580	-17 466	-16 198	0	-8 620	-86 864
Kokku tegevuskulud	-17 660 083	-10 896 192	-1 497 373	-2 858 739	-32 633	-4 302 869	-37 247 889

Lisa 21. Tehingud seotud osapooltega

Osapooled on seotud, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole majandustegevust puudutavatele otsustele. Seotud osapooled on:

- AS Saku Maja nõukogu ja juhatuse liikmed
- Saku Vallavolikogu liikmed
- Saku Vallavalitsuse liikmed

Vastavalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhendi § 49¹ lõike 1 alusel küsitud ja saadud andmete alusel Saku vallaga seotud osapooltega aruandeaastal turuhinnast erinevaid tehinguid ei toiminud.

AS Saku Maja nõukogu ja juhatuse liikmetele makstud tasud ning vallavalitsuse ja volikogu liikmetele makstud tasud kajastuvad 2024. a tegevusaruandes ja lisa 17.

Lisa 22. Tingimuslikud nõuded ja kohustised

Saku Vallavalitsus

Saku Vallavolikogu 20.10.2022. a otsusega nr 50, millel on juurdepääsupiirang kuni 29.09.2097 (AvTS § 35 lg 1 p 12), anti Saku Vallavalitsusele luba sõlmida kompromissleping ja võtta Saku vallale tingimuslik rahaline kohtustus. Kompromissleping on konfidentsiaalne ja selle tingimusi ning kompromissiga seonduvaid asjaolusid ei avaldata.

Saamata sihtfinantseerimise nõuded:

Toetuse andja	Projekti nimi	Nõude summa 2025–2028
Kliimaministeerium	Projekt 2021-2027.2.05.24-0021 Saku jõepromenaadi jalg- ja jalgrattatee rajamine	500 000

Võetud rendikohustised:

Firma nimi	Renditav objekt, rendileping	Kasutusrendi kulu järgmistel perioodidel	
		tähtajaga kuni üks aasta	tähtajaga kaks kuni viis aastat
Hansarent OÜ	Leping 1401862, 017MXL	7 984	11 311
Veho AS	Mercedes-Benz Sprinter Kasutusrendileping nr 12 - 2/254 - 1	12 424	18 636
Sky Autorent OÜ	Ford Bmax rent	4 457	2 213
Mobire Eesti AS	Lepingu nr. 25965 RENAULT TRAFIC Registrinumber: 954PVF	6 120	16 830
Transporent OÜ	Toyota Corolla Kasutustrendi leping nr 12-2/190-1	3 198	6 977
	Toyota Corolla Kasutustrendi leping nr 12-2/190-2	3 198	6 977
	Toyota Proace Kasutusrendileping nr 12-2/181-1	4 444	9 292
Kokku sõidukid		41 825	72 236

Firma nimi	Renditav objekt, rendileping	Kasutusrendi kulu järgmistel perioodidel	
Cramo Estonia AS	Rendileping 30249682 Kajamaa kool Soojak 2,9 x 8,4m	30 713	15 356
	Rendileping 30919406 ja Rendileping: 31070495 Saku Gümnaasiumi moodulklasside rent	89 536	44 768
	Rendileping 31239514 kaks soojakut 2,9x4,8 m Kurtna Kool	5 488	5 488
Kokku Cramo Estonia AS		125 737	65 612
	Kokku sõidukid ja Cramo Estonia AS	167 562	137 848
Riigimetsa Majandamise Keskus	Kasutusõiguse tasu leping nr 2667; 22.11.2017	623	2 429
	Maa rent leping nr 3-1.21/10; 04.10.2012	70	280
Kokku		693	2 709

AS Saku Maja

Tingimuslikud kohustised:

	31.12.2024	31.12.2023
Võimalikud dividendid	2 011 852	1 789 046
Tulumaksukohustus võimalikelt dividendidelt	567 446	447 262
Kokku tingimuslikud kohustised	2 579 298	2 236 308

Lisa 23. Tagatiseks panditud varade bilansiline (jääk)maksumus

	31.12.2024	31.12.2023
Ehitised	6 016 440	5 557 809
Muud materiaalsed põhivarad	2595581	2 750 769
Kokku	8 612 021	8 308 578

Saku Maja AS vallasvarale on seotud kommertspant AS SEB Pank kasuks 223 690 eurot ja SA Keskkonnainvesteeringute Keskus kasuks 1 800 000 eurot.

Lisa 24. Meetmed netovõlakoormuse parandamiseks

Regionaal- ja Põllumajandusministeerium saatis 20.03.2025 Saku Vallavalitsusele kirja, milles juhtis tähelepanu, et Saku valla netovõlakoormus oli 2024. aasta lõpu seisuga 112% põhitegevuse tuludest. Saku valla individuaalne piirmäär oli 84%, millega ületati lubatud piirmäär 28 protsendipunkti võrra.

Saku Vallavolikogu andis oma 20.03.2025. a otsusega nr 11 nõusoleku võtta laenu viie olemasoleva laenude refinantseerimiseks. Refinantseeritavate laenude tasumise tähtaeg on hiljemalt 31.03.2035 ja refinantseeritavad laenud olid:

1. AS Swedbank, laenuleping nr 19-073209-JI, tähtaeg 15.07.2029;
2. AS Swedbank, laenuleping nr 21-055152-JI, tähtaeg 02.09.2031;
3. AS Swedbank, laenuleping nr 23-066604-JI, tähtaeg 31.12.2033;
4. Luminor Bank AS, laenuleping nr ILF2782401, tähtaeg 25.09.2032;
5. OP Corporate Bank plc Eesti filiaal, laenuleping nr 88505007, tähtaeg 15.05.2034.

Refinantseerimise puhul kasutatakse kaheksakuulist maksepuhkust perioodil aprill kuni november 2025 ning laenude tagasimaksed algavad detsembrist 2025.

Kulutuste kokkuhoiu eesmärgil kavandatakse 2025. aastal negatiivset lisaeelarvet ning uuendatavas Saku valla eelarvestrateegias seatakse eesmärgiks netovõlakoormus viia kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse sätestatud piirmäära võimalikult kiiresti.

Lisa 25. Saku valla konsolideerimata aruanded

Bilanss

	31.12.2024	31.12.2023
Käibevara	2 683 513	8 246 296
Raha ja pangakontod	113 072	5 361 565
Maksu-, lõivu ja trahvinõuded	2 183 021	1 768 382
Maksu-, lõivu ja trahvinõuded	2 183 021	1 768 382
Muud nõuded ja ettemaksud	372 117	1 099 170
Nõuded ostjate vastu	231 831	209 750
Nõuded toetuste ja siirete eest	8 172	742 989
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	5 299	25 284
Ettemakstud toetused	48 000	50 000
Muud lühiajalised nõuded	78 815	71 147
Varud	15 303	17 179
Tooraine ja materjal	15 303	17 179
Põhivara	65 377 446	49 572 178
Osalused tütar- ja sidusettevõtjates	7 142 539	7 142 539
Kinnisvarainvesteeringud	2 059 443	2 130 118
Materiaalne põhivara	56 175 464	40 299 521
Maa	2 583 785	2 572 232
Hooned ja rajatised	30 876 281	30 839 997
Masinad ja seadmed	137 945	117 778
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia seadmed	0	0
Muu materiaalne põhivara	137 743	218 744
Lõpetamata ehitised ja ettemaksed	22 439 710	6 550 770
AKTIVA (VARAD) KOKKU	68 060 959	57 818 474
Kohustised	43 460 433	28 346 927
Lühiajalised kohustised	12 065 692	8 817 367
Võlad ja ettemaksed	7 468 793	5 820 805
Saadud maksude ettemaksed	3 310	4 964
Võlad tarnijatele	3 983 316	2 423 406
Võlad tarnijatele toodete ja teenuste eest	679 752	601 714
Võlad tarnijatele põhivara eest	3 303 564	1 821 692
Võlad töövõtjatele	2 442 331	2 281 317
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	1 039 836	1 111 118
Maksuvõlad	757 170	826 354
Muud kohustised	223 095	223 143
Toetuste kohustis	23 068	18 524
Sihtfinantseerimiseks saadud ettemaksed	36 503	43 097
Laenukohustised	4 596 899	2 996 562
Pikaajalised kohustised	31 394 741	19 529 560
Laenukohustised	31 394 741	19 529 560
Netovara	24 600 526	29 471 547
Aruandekohustuslase omanikele kuuluv netovara	24 600 526	29 471 547
Akumuleeritud ülejääk	29 476 658	32 238 749
Aruandeperioodi tulem	-4 876 132	-2 767 202
PASSIVA (KOHUSTUSED JA NETOVARA) KOKKU	68 060 959	57 818 474

Tulemiaruanne

	31.12.2024	31.12.2023
Tegevustulud	32 106 169	29 927 162
Maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	21 869 103	19 513 749
Tulumaks	21 406 785	19 091 585
Maamaks	444 994	407 718
Maksud kaupadelt ja teenustelt	17 324	14 446
Kaupade ja teenuste müük	2 176 198	1 982 530
Riigilõivud	38 780	35 340
Tulud majandustegevusest	2 137 418	1 947 190
Saadud toetused	6 746 254	7 579 281
Muud tulud	1 314 614	851 602
Kasum põhivara ja varude müügist	0	1 083
Muud tulud varadelt	1 222 550	787 066
Trahvid	4 806	20 901
Eespool nimetatata muud tulud	87 258	42 552
Tegevuskulud	-35 772 381	-32 141 868
Antud toetused	-1 945 966	-1 516 292
Sotsiaaltoetused	-1 306 422	-846 216
Muud toetused	-639 544	-670 076
Tööjõukulud	-17 774 161	-16 732 587
Majandamiskulud	-8 487 866	-8 594 793
Muud kulud	-5 159 911	-2 809 429
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	-2 404 477	-2 488 767
Aruandeperioodi tegevustulem	-3 666 212	-2 214 706
Finantstulud ja -kulud	-1 209 920	-552 496
Intressikulud	-1 234 797	-585 486
Tulu hoiustelt ja väärtpaberitelt	24 877	32 990
Aruandeperioodi tulem	-4 876 132	-2 767 202

Rahavoogude aruanne

	31.12.2024	31.12.2023
Aruandeperioodi tegevustulem	-3 666 212	-2 214 706
Korrigeerimised:		
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	2 404 477	2 488 767
Käibemaksukulu põhivara soetuselt	3 986 411	1 633 897
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-38 978	-1 162 508
Kasum/kahjum põhivara müügist	0	3 000
Antud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	4 165	5 220
Korrigeeritud tegevustulem	2 689 863	753 670
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus	-426 711	-139 737
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus	166 116	361 070
RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST KOKKU	2 429 268	975 003
Tasutud põhivara eest (v.a finantsinvesteeringud ja osalused)	-20 708 079	-8 594 858
Materiaalse põhivara soetus	-20 708 079	-8 594 858
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	778 885	225 640
Makstud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-4 165	0
Laekunud intressid ja muu finantstulu	24 877	32 990
RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	-19 908 482	-8 336 228
Laekunud laenud	16 500 000	10 300 000
Tagasi makstud laenud	-3 034 482	-2 042 692
Makstud intressid	-1 234 797	-585 486
RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST KOKKU	12 230 721	7 671 822
Puhas rahavoog	-5 248 493	310 597
Raha ja selle ekvivalendid perioodi alguses	5 361 565	5 050 968
Raha ja selle ekvivalendid perioodi lõpus	113 072	5 361 565
Raha ja selle ekvivalentide muutus	-5 248 493	310 597

Netovara muutuste aruanne

	Akumuleeritud ülejääk
Saldo seisuga 31.12.2022	32 238 739
Akumuleeritud ülejäägi muutus	10
Aruandeperioodi tulem	-2 767 202
Saldo seisuga 31.12.2023	29 471 547
Saldo seisuga 31.12.2023	29 471 547
Akumuleeritud ülejäägi muutus	5 111
Aruandeperioodi tulem	-4 876 132
Saldo seisuga 31.12.2024	24 600 526

Aruandeaastal munitsipaliseeriti maad summas 5111, mis hinnati maa maksustamishinnas. 2023. aastal võeti arvele tasuta saadud maa summas 10 eurot, mis hinnati maa maksustamishinnas.

Lisa 26. Selgitused Saku valla konsolideerimata eelarve täitmise aruandele

Saku valla 2024. aasta eelarve võeti vastu Saku Vallavolikogu 25.01.2024. a määrusega nr 1. 2024. aastal võeti vastu üks lisaelarve (volikogu 21.11.2024. a määrus nr 18). Eelnimetatud vallavolikogu määruste tulemusena kujunes 2024. aasta lõplik eelarve.

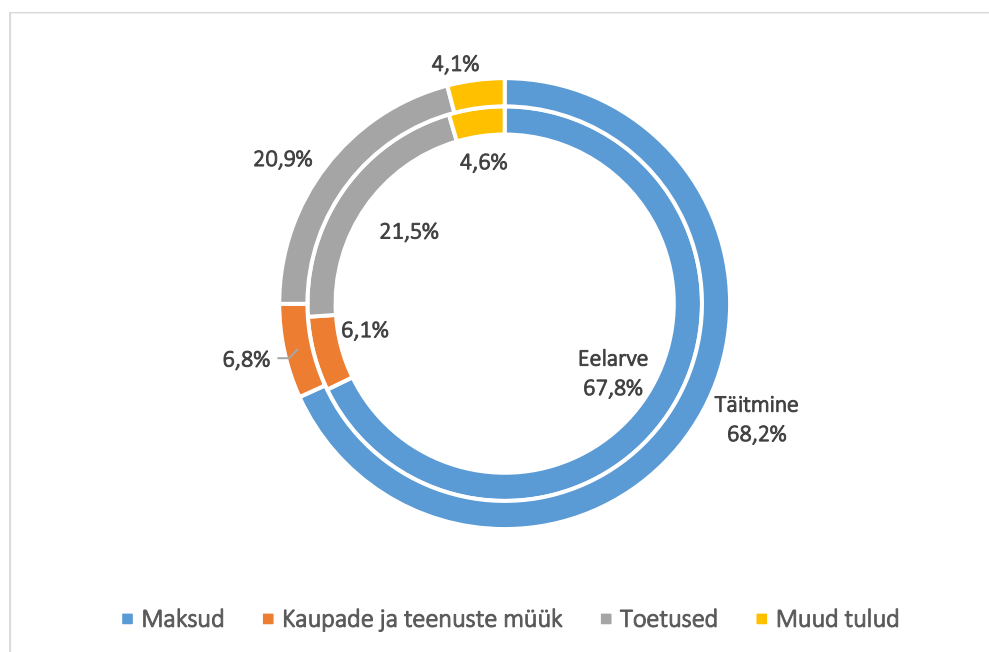
Eelarve täitmise aruanne on koostatud Saku vallavalitsuse kohta (konsolideerimata) tekkepõhiselt.

- 2024. aastal oli tulu põhitegevusest 32 067 191 eurot. Eelarve täitmine oli 102,8%.
- 2024. aasta põhitegevuse kulud olid 29 377 328 eurot ja eelarve täideti 94,5%.
- Investeeringuid tehti aruandeaastal 22 189 951 euro ulatuses ning põhivara soetuseks saadud sihtfinantseering oli 37 884 eurot. Investeeringutegevuse eelarve täideti 115,4%.
- Aruandeaastal võeti laenu 16 500 000 eurot ning laenude tagasimaksed olid 3 034 482 eurot.
- Raha jääk 2024. aasta alguses oli 5 361 565 eurot ning aasta lõpus 113 072 eurot, millest 100 000 eurot suunati 2025. aasta eelarve kulutuste katteks.

I Põhitegevuse tulude eelarve täitmine

Põhitegevuse tulude eelarve täideti 102,8%.

Tulude eelarvet ja täitmist liigiti osaprotsentide lõikes iseloomustab järgnev joonis.

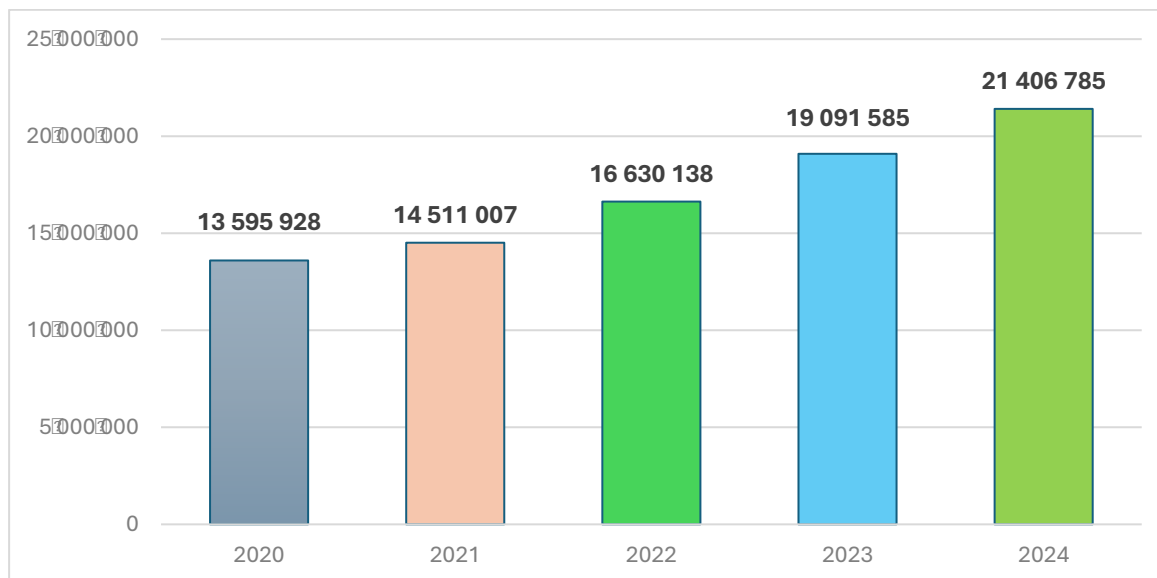


30 Maksutulud

Kõige suurema osa tuludest ehk 68,2% moodustasid maksutulud. Riiklikud maksud moodustasid maksutuludest 99,9% ja kohalik maks (reklaamimaks) 0,1%. Kokku saadi 2024. aastal maksutulu 21 869 103 eurot, mis oli 3,4% ehk 720 103 eurot kavandatust rohkem.

Tulumaksu prognoosil lähtuti kõigepealt 2023. aasta eelarve täitmisest ja kasvuks planeeriti esialgses eelarves 7,6%. Teise lisaeelarvega suurendati tulumaksu prognoosi 134 000 euro võrra (+0,7%), mis tegi tulumaksu prognoosiks eelarves 20 684 000 eurot. Tegelik eelarve täitmine oli 21 406 785 eurot.

Tulumaksu laekumist möödunud viiel aastal Saku vallas iseloomustab alljärgnev joonis.



Maamaksust saadav tulu oli 444 994 eurot ja eelarve täideti 98,9%.

Reklaamimaksu tulu oli 17 324 eurot ehk eelarve täideti 115,5%. Reklaamimaksuga maksustatakse valla haldusterritooriumil asuvatele hoonetele, rajatistele ja reklaamikandjatele ning ühissõidukitele paigaldatud reklaam.

32 Kaupade ja teenuste müügitulud

Kaupade ja teenuste müük moodustas tuludest 6,8%. Kokku saadi aruandeaastal kaupade ja teenuste müügist tulu 2 176 198 eurot, mis oli kavandatust 14,2% ehk 269 995 eurot suurem. **Riigilõive** laekus 38 780 eurot, sh lõivud ehitus- ja kasutuslubade ning kirjalike nõusolekute läbivaatamise eest ning majandustegevuse registri registreeringu tasu. Eelarve täideti 98,7%.

35 Toetused jooksvateks kuludeks

Toetuste osakaal tulust moodustas 20,9% ehk 6 707 276 eurot, millest:

1. kodumaise sihtfinantseerimise tegevuskuludeks 262 382 eurot;
2. kohaliku omavalitsuse toetusfond 6 355 523 eurot;
3. kohaliku omavalitsuse tasandusfond 42 040
4. saadud tegevustoetused 47 331 eurot.

Toetusfondist saadud eraldised:

Toetusfondist eraldati vahendeid 6 355 523 eurot järgnevate kulude katteks:

- 5 841 828 eurot hariduskulude toetus;

- 83 725 eurot koolieelsete lasteasutuste toetus;
- 21 0765 eurot raske ja sügava puudega laste hoiuteenuse toetus;
- 91 642 eurot huvitegevuse toetus;
- 121 874 eurot toimetulekutoetus;
- 630 eurot rahvastikutoimingute kulude hüvitis;
- 194 748 eurot kohalike teede hoiu toetus.

38 Muud tulud

Muud tulud moodustasid kogutulust 4,1%, summas 1 314 614 eurot, mis oli kavandatust 7,6% ehk 108 386 eurot vähem.

Tulu maavara kaevandamise õigusest oli 1 184 393 eurot ja eelarve täideti 107,7%.

Vee erikasutuse tasu laekus 38 157 eurot, eelarve täideti 109,0%. Vee erikasutuse tasu arvestatakse ja makstakse vastavalt veeseadusele ja keskkonnatasude seadusele.

Trahve väärteo eest ehitusseaduse alusel laekus kokku 4806 eurot ja eelarve täideti 60,1%.

Muud tulud olid kokku 87 258 eurot.

II Põhitegevuse kulude eelarve täitmine

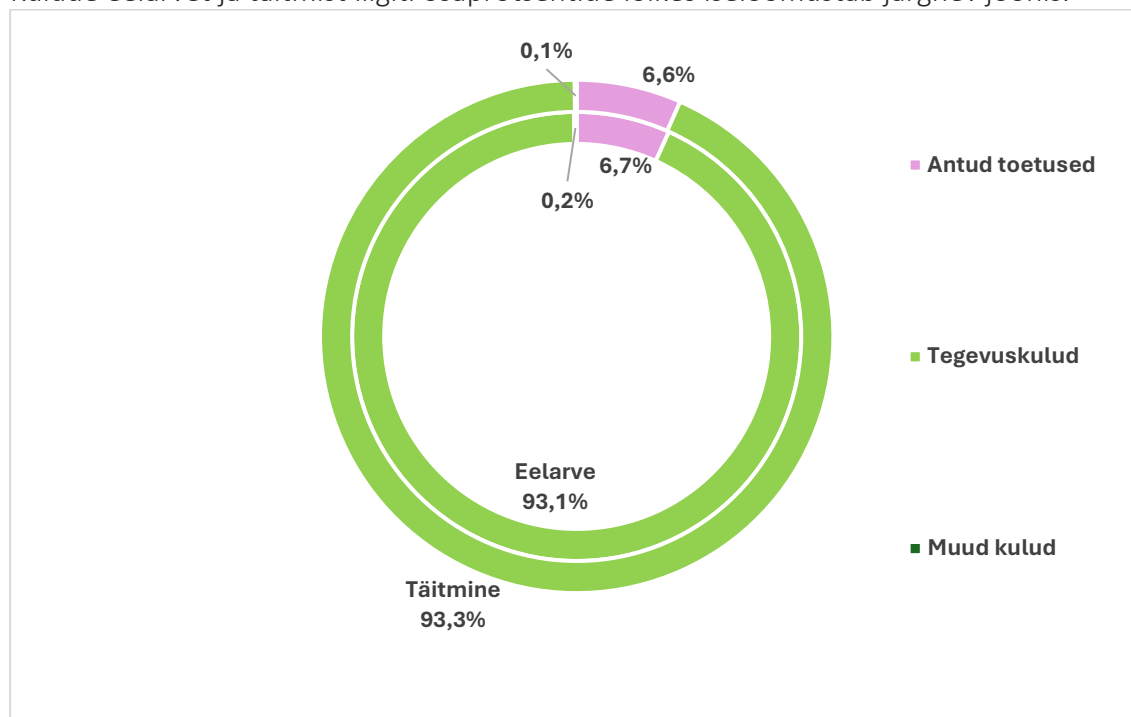
2024. aasta põhitegevuse kulud olid kokku 29 377 328 eurot ja eelarve täideti 94,5%.

2024. aasta tegevuskulud kasvasid võrreldes 2023. aasta kuludega 3,5%. 2024. aasta eelarvet koostades lähtus vallavalitsus eesmärgist tagada kõigile vallaelanikele nende teenuste hea kättesaadavus, mida vald on eelnevatel aastatel pakkunud, ning jätkata sihikindlalt ka valla arengut. 2023. aastal teostamata, kuid tegevuskuludeks sihtotstarbeliselt eraldatud vahendid viidi üle 2024. aasta eelarvesse.

Alljärgnevas tabelis on toodud põhitegevuskulude eelarve täitmine majandusliku sisu järgi 2024. aastal:

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
PÕHITEGEVUSE KULUD	30 766 623	31 095 633	29 377 328	94,5%
Antud toetused	2 048 248	2 095 848	1 941 801	92,6%
Tegevuskulud	28 658 175	28 939 585	27 400 024	94,7%
Muud kulud	60 200	60 200	35 503	59,0%

Kulude eelarvet ja täitmist liigiti osaprotsentide lõikes iseloomustab järgnev joonis.



Suurima osakaaluga valla põhitegevuse kulude eelarve täitmises majandusliku sisu järgi on tööjõukulud (60,5%), millele järgnevad majandamiskulud (32,8%) ning antud toetused ja muud kulud (6,7%).

Antud toetuste hulgas on kajastatud ülekanded teistele institutsioonidele ja eraisikutele, sh mittetulundussektori ja kodanikualgatusete toetus (2024. aastal 114 714 eurot) ning sotsiaalhoolekande toetused.

Tööjõukulude (töötasud ja erisoodustused koos riigile makstavate sotsiaalmaksude ja tööandja töötukindlustusmaksudega) eelarve täideti 99,8%.

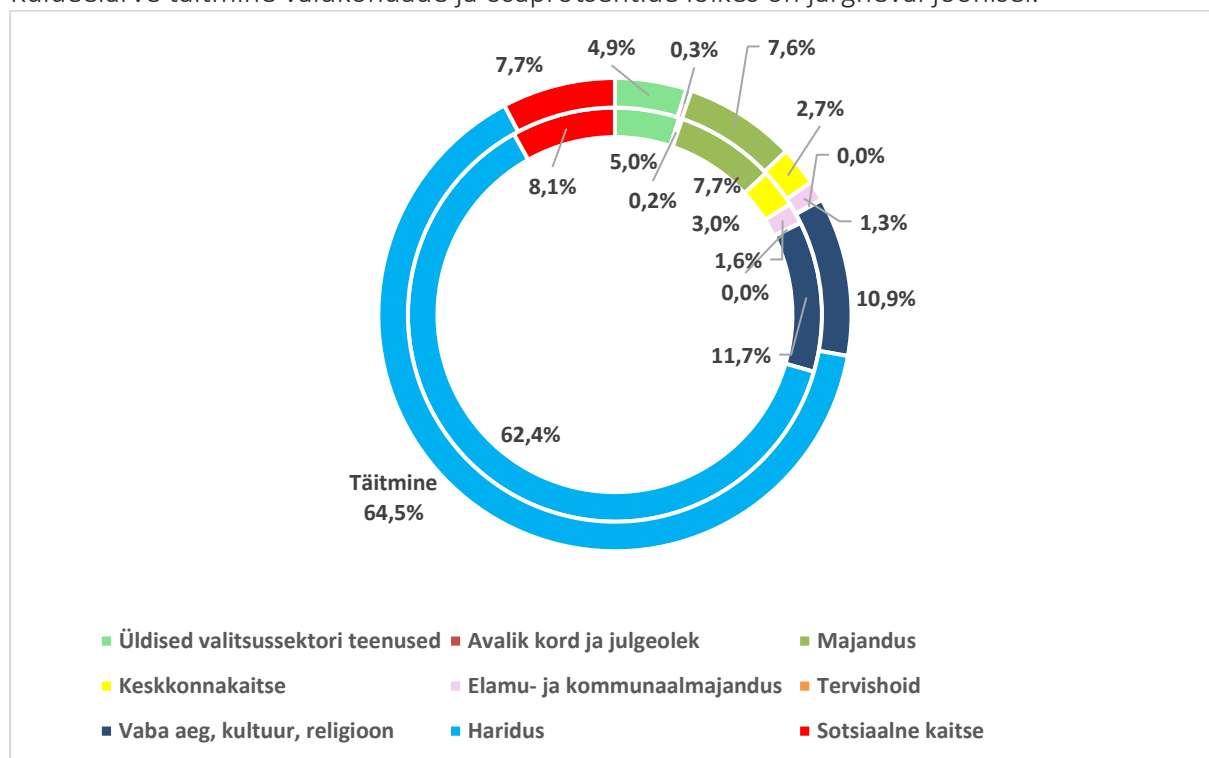
Majandamiskulude eelarve täideti 86,6%.

Muude kulude hulgas on kajastatud riigilõivud, muud kulud (ebatavalised kulud) ja eelarve reservfond. Eelarve reservfondi suurus oli aasta lõpus 60 000 eurot ja aruandeaastal reservfondi ei kasutatud.

Põhitegevuskulude eelarve täitmine valdkondade järgi 2024. aastal:

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
01 Üldised valitsussektori teenused	-1 533 386	-1 566 661	-1 435 665	91,6%
03 Avalik kord ja julgeolek	-35 500	-71 470	-102 620	143,6%
04 Majandus	-2 394 446	-2 409 446	-2 242 340	93,1%
05 Keskkonnakaitse	-940 794	-940 794	-792 117	84,2%
06 Elamu- ja kommunaalmajandus	-518 039	-508 039	-393 568	77,5%
07 Tervishoid	-10 000	-10 000	-10 000	100,0%
08 Vaba aeg, kultuur, religioon	-3 621 015	-3 653 154	-3 189 923	87,3%
09 Haridus	-19 199 952	-19 411 815	-18 937 455	97,6%
10 Sotsiaalne kaitse	-2 513 491	-2 524 254	-2 273 640	90,1%
Kokku	-30 766 623	-31 095 633	-29 377 328	94,5%

Kulueelarve täitmine valdkondade ja osaprotsentide lõikes on järgneval joonisel.



Suurima osakaaluga valla tegevuskuludes on haridusvaldkond (64,5%), millele järgnevad vaba aja ja kultuuri valdkond (10,9%) ja sotsiaalne kaitse (7,7%).

01 Üldised valitsemissektori teenused (põhitegevuse kuludest 4,9%)

Üldiste valitsemissektori teenuste hulgas on kajastatud vallavolikogu ja vallavalitsuse, eelarve reservfondi kasutamise, maakondlike ürituste ning Harjumaa Omavalitsuste Liidu liikmemaksu kulud. Alates 2023. aastast kajastatakse eelarves ja eelarve täitmises vallavalitsuse tegevusalal

ainult vallavanema, abivallavanema, vallavalitsuse liikmete, kantselei ja finantsteenistuse teenistujate tööjõukulud. Muude teenistuste tööjõukulud on kajastatud eelarves vastava valdkonna halduse tegevusalal (arendus- ja keskkonnateenistuse tööjõukulud on keskkonnakaitse valdkonnas, ehitus- ja planeerimisteenistuse ning majandusteenistuse tööjõukulud on majanduse valdkonnas, haridus- ja kultuuriteenistuse ning toitlustusteenistuse tööjõukulud hariduse valdkonnas ning sotsiaalhoolekandeteenistuse tööjõukulud on sotsiaalse kaitse valdkonnas).

Üldiste valitsussektori teenuste kulude eelarve täitmine majandusliku sisu järgi 2024. aastal:

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Antud tegevustoetused	-48 353	-48 353	-41 579	86,0%
Töötasu	-709 958	-724 785	-679 113	93,7%
Erisoodustused	-10 200	-10 200	-15 335	150,3%
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-241 869	-246 880	-238 433	96,6%
Majandamiskulud	-463 006	-476 443	-426 411	89,5%
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	0	0	-5 076	-
Muud tegevuskulud	-60 000	-60 000	-29 718	49,5%
Kokku	-1 533 386	-1 566 661	-1 435 665	91,6%

03 Avalik kord (põhitegevuse kuludest 0,3%)

Turvalisuse tegevuskulude eelarve täideti 143,6%, vahendeid kasutati kokku 102 016 eurot, sellest 11 918 eurot MTÜ Saku Priitahtlikud Pritsimehed ning 11 918 eurot MTÜ Tõdva Vabatahtlik Pääste toetamiseks antud vahendid.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Antud sihtfinantseerimine	-24 000	-24 000	-23 836	99,32 %
Majandamiskulud	-11 500	-47 470	-78 784	165,97 %
Kokku	-35 500	-71 470	-102 620	143,6%

04 Majandus (põhitegevuse kuludest 7,6%)

Majandusvaldkonna hulgas on kajastatud valla teede hoolduse ja remondi, liikluskorralduse, ühistranspordi korralduse, projektide-planeeringute ja majanduse halduse tegevuskulude eelarvete täitmist.

Majanduse valdkonnas kajastatakse ka vallavalitsuse ehitus- ja planeerimisteenistuse ning majandusteenistuse kõikide teenistujate tööjõukulud. Eelarve täitmine oli 93,1%.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Antud sihtfinantseerimine	-17 500	-32 500	-15 005	46,2%
Antud tegevustoetused	-9 000	-9 000	-8 053	89,5%
Töötasu	-1 041 877	-1 041 877	-1 070 584	102,8%
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-352 154	-352 154	-360 487	102,4%
Majandamiskulud	-973 914	-973 914	-787 923	80,9%

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	0	0	-289	-
Kokku	-2 394 446	-2 409 446	-2 242 340	93,1%

05 Keskkonnakaitse (põhitegevuse kuludest 2,7%)

Keskkonnakaitse valdkonna hulgas on kajastatud jäätmekäitluse, jäätmekäitluse planeerimise ning haljastuse ja heakorra tegevuskulude eelarve täitmist.

Keskkonnakaitse valdkonnas kajastatakse ka vallavalitsuse arendus- ja keskkonnateenistuse kõikide teenistujate tööjõukulud. Eelarve täitmine oli 84,2%.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Antud tegevustoetused	-88 430	-88 430	-18 326	20,7%
Töötasu	-159 419	-159 419	-155 214	97,4%
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-53 884	-53 884	-52 462	97,4%
Majandamiskulud	-639 062	-639 062	-566 104	88,6%
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	0	0	-10	-
Kokku	-940 794	-940 794	-792 117	84,2%

06 Elamu- ja kommunaalmajandus (põhitegevuse kuludest 1,3%)

Elamu- ja kommunaalmajanduse valdkonnas on kajastatud tänavavalgustuse hoolduse, valla elamu- ja kommunaalmajanduse haldamise, hulkuvate loomadega seotud tegevuse, sauna, mänguväljakute hoolduse ja kinnisvarainvesteeringute haldamisega seotud tegevuskulude eelarvete täitmist. Eelarve täitmine oli 77,5%.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Antud sihtfinantseerimine	-18 594	-18 594	-22 685	122,0%
Majandamiskulud	-499 445	-489 445	-370 737	75,7%
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	0	0	-86	-
Muud tegevuskulud	0	0	-61	-
Kokku	-518 039	-508 039	-393 568	77,5%

07 Tervishoid

Tervishoiu valdkonnas kajastatakse alustavale perearstile makstavat toetust. Toetuse maksmise aluseks on Saku Vallavolikogu 21.03.2024. a määrus nr 5 „Alustava perearsti toetus Saku vallas“ ja toetuse eesmärk on parandada Saku vallas esmatasandi arstiabi kättesaadavust. Toetuse suurus on 50 000 eurot, mis makstakse välja üldjuhul viie aasta jooksul 10 000 eurot aastas, alates taotluse esitamise aastast.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Sotsiaalitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	0	0	-10 000	-
Antud sihtfinantseerimine	-10 000	-10 000	0	0,0%

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Kokku	-10 000	-10 000	-10 000	100,00 %

08 Vaba aeg, kultuur (põhitegevuse kuludest 10,9%)

Vaba aja ja kultuuri tegevusvaldkonna hulgas on kajastatud Saku Valla Spordikeskuse, Saku Valla Noortekeskuse, Saku Vallaraamatukogu, Saku Valla Kultuurikeskuse, sporditegevuse toetuse, mittetulundussektori ja kodanikualgatuse toetusfondi, ajalehe Saku Sõnumid, valla sündmuste ning gümnaasiumi puhveti tegevuskulude eelarvete täitmist. Eelarve täitmine oli 87,3%.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Antud sihtfinantseerimine	-555 387	-539 487	-390 514	72,4%
Antud tegevustoetused	-225	-225	-113 809	50581,8%
Töötasu	-904 177	-926 230	-891 940	96,3%
Erisoodustused	0	0	-1 354	-
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-305 613	-313 066	-300 349	95,9%
Majandamiskulud	-1 855 613	-1 874 146	-1 491 957	79,6%
KOKKU	-3 621 015	-3 653 154	-3 189 923	87,3%

09 Haridus (tegevuskuludest 64,5%)

Hariduse valdkonnas on kajastatud Saku Lasteaia Päikesekild, Saku Lasteaia Terake, Kurtina Kooli, Kajamaa Kooli, Saku Gümnaasiumi, Saku Muusikakooli, õpilasveo liinide, haridusasutuste toitlustuskulude, teistelt omavalitsustelt haridusteenuse ostu ning hariduse halduse ja toetamise tegevuskulude eelarvete täitmist.

Hariduse valdkonnas kajastatakse ka vallavalitsuse haridus- ja kultuuriteenistuse kõikide teenistujate tööjõukulud. Hariduse valdkonna eelarve täitmine oli 97,6%.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-181 250	-196 250	-179 420	91,4%
Antud tegevustoetused	-516	-516	-1 573	304,8%
Töötasu	-9 782 233	-9 842 421	-9 900 703	100,6%
Erisoodustused	0	0	-20 296	-
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-3 306 395	-3 326 738	-3 337 375	100,3%
Majandamiskulud	-5 929 559	-6 045 890	-5 497 835	90,9%
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	0	0	-28	-
Muud tegevuskulud	0	0	-226	-
Kokku	-19 199 952	-19 411 815	-18 937 455	97,6%

10 Sotsiaalne kaitse (tegevuskuludest 7,7%)

Sotsiaalse kaitse valdkonnas on kajastatud Saku Päevakeskuse ning muu sotsiaalse kaitse kulueelarvete täitmine.

Sotsiaalse kaitse valdkonnas kajastatakse ka vallavalitsuse sotsiaalhoolekandeteenistuse kõikide teenistujate tööjõukulud. Eelarve täitmine oli 90,1%.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Sotsiaalabitoetused ja muud toetused füüsilistele isikutele	-1 074 993	-1 108 493	-1 117 002	100,8%
Antud sihtfinantseerimine	-20 000	-20 000	0	0,0%
Töötasu	-613 235	-613 235	-561 106	91,5%
Erisoodustused	0	0	-264	-
Tööjõukuludega kaasnevad maksud ja sotsiaalkindlustusmaksed	-207 273	-207 273	-189 145	91,3%
Majandamiskulud	-597 790	-575 053	-406 113	70,6%
Maksu-, lõivu-, trahvikulud	-200	-200	-10	5,0%
Kokku	-2 513 491	-2 524 254	-2 273 640	90,1%

III Investeermistegevuse eelarve täitmine

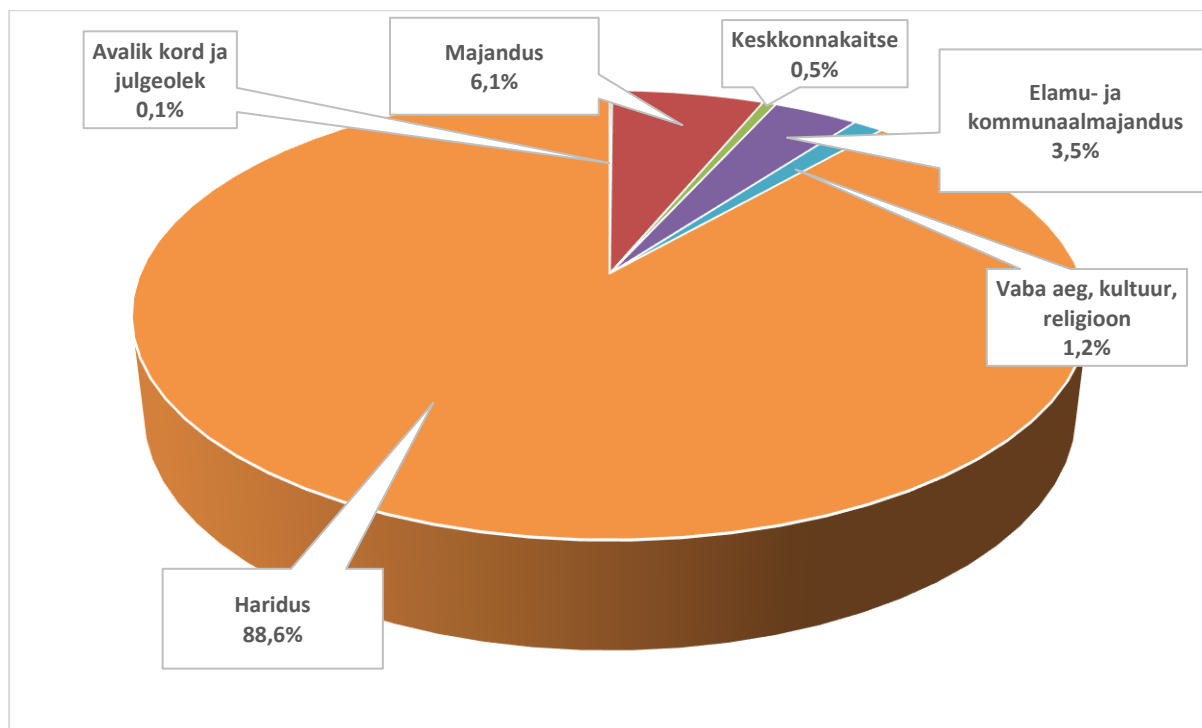
2024. aasta investeermistegevuse kulud moodustasid 22 189 951 eurot, eelarve täitmine oli 115,3%.

Aruandeaasta olulisemad investeeringud olid:

- Saku Gümnaasiumi uue põhikoolihoone ehitustööd 19 374 682 eurot;
- teede ehitus ja rekonstrueerimine 1 190 621 eurot;
- tänavavalgustuse rekonstrueerimine ja ehitus 131 750 eurot;
- Saku Valla Spordikeskuse tehnika hooldushoone ehitus 263 500 eurot;
- mänguväljakute rajamine 615 963 eurot, sh Saku spordipargi ehitus 261 367 eurot.

Põhivara soetamist valdkondade kaupa iseloomustab alljärgnev tabel ning osakaalusid alljärgnev joonis.

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Avalik kord ja julgeolek	-32 800	-32 800	-22 682	69,2%
Majandus	-1 588 770	-1 588 770	-1 362 882	85,8%
Keskonnakaitse	-97 980	-97 980	-118 094	120,5%
Elamu- ja kommunaalmajandus	-1 495 041	-1 495 041	-766 556	51,3%
Vaba aeg, kultuur, religioon	-389 742	-374 939	-269 600	71,9%
Haridus	-15 624 894	-15 660 894	-19 650 136	125,5%
Kokku	-19 229 228	-19 250 424	-22 189 951	115,3%



Saadav sihtfinantseering põhivara soetuseks oli 2024. aastal 37 884 eurot, sellest:

- Saku valla arengukava uuendamise toetus 29 637 eurot;
- hajaasustuse projekti toetus 8247 eurot.

Investeeringute kulude katmiseks AS-lt LHV Pank, Luminor Bank AS-lt, Swedbank AS-lt ja OP Corporate Bank plc Eesti filiaalilt võetud laenude intressikulu oli 1 234 797 eurot.

Intressitulud deposiitidelt olid 24 877 eurot.

IV Finantseerimistehingute eelarve täitmine

Finantseerimistehingud 2024. aastal olid järgnevad:

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024	Täitmise %
Laenu võtmine	15 500 000	15 500 000	16 500 000	106,5%
Võetud laenude tagasimaksmine	-2 818 000	-2 818 000	-3 034 482	107,7%

Saku valla netovõlakoormus oli 2024. aasta lõpuks 111,7%.

V Likviidsete varade muutus

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024
Raha jääk aasta algul	5 361 565	5 361 565	5 361 565
Muutus sularahas ja hoiustes	-5 356 955	-5 356 955	-5 248 493

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024
Raha jääk aasta lõpul	4 610	4 610	113 072

2024. aasta algul oli raha jääk 5 361 565 eurot ja aasta lõpu raha jäägiks kujunes 1130 072 eurot.

VI Nõuete ja kohustuste saldode muutus

	Algne eelarve	Lõplik eelarve	Täitmine 31.12.2024
Nõuete ja kohustuste saldode muutus	2 128 820	2 128 820	1 962 277

Konsolideerimisgrupi 2024. a. majandusaasta aruande allkiri

Konsolideerimisgrupi majandusaasta aruande on koostanud Saku Vallavalitsus.

Saku valla konsolideerimisgrupi 2024. aasta majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideerimisgrupi raamatupidamise aastaaruandest ja sõltumatu vandeaudiitori aruandest.

Aruande juurde kuulub Saku Vallavolikogu otsus majandusaasta aruande kinnitamise kohta.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marti Rehemaa
vallavanem